

JOURNAL OF TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT

วิทยาทารย์

วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู ■ ปีที่ 116 ฉบับที่ 12 เดือนตุลาคม 2560

สเกิปพิเศษ

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี
ครั้งที่ 2 ปี 2560

เรียนรอบตัว

เรียนรู้เรื่องครูจากเมืองจีน

บทความพิเศษ

จากโรงเรียนประชบาล
ถึงการศึกษไทย 4.0

In the time of rapid change, humans have
to learn to adapt better and faster.

The question is how education can help
our children reach higher limits of their basic
capacities, to cope with repid changes.

“...ในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
มนุษย์เราจำเป็นต้องปรับตัวให้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้น
ปัญหาคือ ทำอย่างไร การศึกษาจะสามารถช่วยให้ลูกหลานของเรา
ยกระดับความสามารถขั้นพื้นฐานของตนให้สูงขึ้น
หรือจะได้ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว”

พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เป็นภาษาอังกฤษ ในพิธีเปิดการประชุมโต๊ะกลมไทย - สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ 4 เรื่องการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ณ โรงเรียนโชต โรสแมรี ฮอลล์ เมืองวิลลิงฟอร์ด รัฐคอนเนตทิคัต สหรัฐอเมริกา

วันที่ 9 ตุลาคม 2551 ใน Education for the 21st Century 2552 หน้า 9 และเรียบเรียงเป็นภาษาไทย หน้า 26

วันที่ 26 ตุลาคม 2560 นับเป็นวันแห่งประวัติศาสตร์ชาติไทยอีกหนึ่งวันหนึ่ง เนื่องด้วยพระราชพิธีถวาย พระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี เหล่าพสกนิกรชาวไทย รวมทั้งชาวไทยในต่างประเทศทั่วโลก ต่างน้อมใจร่วมพิธีถวายความอาลัยอย่างสุดแสนอาลัยยิ่ง ถวายแด่พระผู้เสด็จสู่ฟ้าสวดยสวรรคตในนามวารสารวิทยากรย์ ขอแสดงความอาลัยและความจงรักภักดี น้อมส่งเสด็จในหลวง รัชกาลที่ 9 สู่สวรรคาลัย

เดือนตุลาคม เป็นเดือนที่มีความสำคัญแก่ครูอีกหนึ่งวัน คือ วันที่ 5 ตุลาคม เป็นวันครูโลก เป็นวันที่ให้เราได้นึกถึงและให้ความสำคัญกับบุคลากรทางการศึกษาทั่วโลก เพื่อประกาศยกย่องครูให้เป็นบุคคลสำคัญที่ขับเคลื่อนการศึกษาและผลิตบุคลากรที่ดี และมีบทบาทในการขับเคลื่อนการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งเพื่อให้ครูทั่วโลกได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสังคม ตลอดจนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือมนุษย์ รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หรือ Princess Maha Chakri Award เป็นรางวัลระดับนานาชาติที่มีเกียรติสูงยิ่งรางวัลหนึ่ง เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงพระปรีชาและทรงมีคุณูปการอย่างยิ่งต่อการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และเชิดชูเกียรติครูดีเด่นของประเทศในอาเซียนและติมอร์-เลสเต จำนวน 11 ประเทศ อันเป็นบุคคลสำคัญผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในชีวิตศิษย์ ซึ่งกองบรรณาธิการได้จัดทำเป็นสัปดาห์พิเศษของฉบับนี้ เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ทราบถึงความเป็นมาและรู้จักกับครูที่ได้รับรางวัล ในปี 2560 กันครับ

ในท้ายนี้จึงอยากฝากถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน ร่วมกันตั้งมั่นต่อการประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ให้สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยกย่องจากสังคมมาโดยตลอดนับแต่อดีตจวบจนปัจจุบันและยังยืนต่อไปในอนาคต ซึ่งขึ้นอยู่กับทุกท่านที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาในวันนี้ครับ

(ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์)

บรรณาธิการ

ขอเชิญร่วมส่ง

บทความ | เรื่องสั้น | บทกวี

เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เพื่อเผยแพร่ในวารสารวิทยากรย์ โดยสามารถส่งผลงาน ได้ดังนี้

1. e-mail : withayajarn@gmail.com
2. ไปรษณีย์ : กองบรรณาธิการวารสารวิทยากรย์ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
3. โทร. / โทรสาร : 0 2282 1308

ผลงานที่ส่งมานับ **ต้องมีลิขสิทธิ์** ดัดแปลงงานของผู้อื่น
ผลงานที่ได้รับคัดเลือกเผยแพร่ จะได้รับค่าตอบแทนตามที่กองบรรณาธิการกำหนด

01 บทบรรณาธิการ...

04 สกูปพิเศษ...

รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ครั้งที่ 2 ปี 2560

10 นิเทศการศึกษา

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์ เมื่อคราแรกเริ่ม
อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์

14 เรื่องสั้น

ใต้ร่มพระโพธิสมภาร

19 โรงเรียนดี โครงการเด่น...

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
ตามแนวคิดค่านิยมของคนไทย 12 ประการ
ของโรงเรียนวัดเกาะสระ

22 เรียนรอบตัว...

เรียนรู้เรื่องครูจากเมืองจีน

25 พุทธศาสนา...

วาทะของพระบรมครู เรื่อง การเหยียดวงศ์ของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตอนที่ 3

28 ประโยคสัญลักษณ์...

ประโยคสัญลักษณ์ที่ 66 ฉันทนา ที่รัก...

31 บริหารการศึกษา...

ข้อสอบแบบเลือกตอบ

36 วิชาการอ่านง่าย...

บุญเดือนสิบ คนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

40 ครูเล่าเรื่อง...

บันทึกความจำ

45 ยอดครู

รางวัลคุณากร ครั้งที่ 2 ปี 2560

49 รายงานการวิจัย

65 ประสบการณ์...

บันทึกถึงดวงดาว 85

69 บทความพิเศษ

จากโรงเรียนประชาบาลถึงการศึกษาไทย 4.0
ตอนที่ 1

72 ห้องเรียนวิชาการ

Thailand 4.0 โมเดล พิมพ์เขียวขับเคลื่อนประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตอนที่ 1

76 แนวคิดใหม่อาชีว

มาตรฐานการอาชีวศึกษาในระดับปริญญา พ.ศ. 2558

82 บันทึกสยาม

บันทึกแห่งสยามเหตุการณ์สำคัญ สมัยรัชกาลที่ 2

89 ดรรชนีกีฬา...

สิ้นสงสัย! ศรีสะเกษโหดทุบโรมัน กองยก 4 ป้องแชมป์หู

92 พืชการออม...

ออมอย่างไรให้เงินออกเงย

ออมในกองทุนให้เงย ฉบับปฐมบทมนุษย์เงินเดือนลง LTF

95 สถาบันคุรุพัฒนา

หลักสูตรเพื่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา
สายงานการสอน

99 วิชาการบันทึ...

มาเข้าใจการดูแลสมองของมนุษย์กันเถอะ

103 สารคดีท่องเที่ยว

ไหว้ขอพรก่อนเดินชมศิลปกรรมวัดม่วง

110 ย่ำสามกรอบ...

ธ ผู้ทรง..... สถิตในดวงใจตราบนิจนิรันดร์

วารสารวิทยากร

กองบรรณาธิการฝ่ายสมาชิก โทร./โทรสาร 0 2282 1308

ที่อยู่ 128/1 ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

e-mail : withajarn@gmail.com

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา :

คณะกรรมการครูสภา

ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์

นายไพบุลย์ เสี่ยงก่อ

นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ

นายธีรวัฒน์ ทองโอบ

นายดำรง พลโกสน

นายยุทธชัย อุตมา

ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการประจำ :

ศ.กิตติคุณสมุน อมรวิวัฒน์

รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รศ.ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล

รศ.ดร.กล้า ทองขาว

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์

รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ

ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์

ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ

ดร.จักรพรรดิ วัฒนา

ดร.พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง

บรรณาธิการ : ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ :

นางราณี จินสุทธิ

รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ :

นายจันทย์ยุทธ บุญทอง

ประจำกองบรรณาธิการ :

นางภัทราวรรณ ประกอบใน

นางจิรภา ทองขาว

นางสาววิณีตา รัชสิริรักษ์

นางสาวธัญรัตน์ ศิริเมษา

นางสาววรรณพร พรพิพัฒน์

นายวัชรพล เหมือนจา

นายทรงชัย ชื่นล้วน

ประสานงานฝ่ายผลิต :

นางภัทราวรรณ ประกอบใน

นางจิรภา ทองขาว

ศิลปกรรม/รูปเล่ม/จัดพิมพ์ :

บริษัท ออนป้า จำกัด

111/1 อาคารนวมสร ถนนพระรามที่ 3

แขวงบางคอแหลม เขตบางคอแหลม

กรุงเทพมหานคร 10120

โทรศัพท์ 0 2689 1056

โทรสาร 0 2689 1081

www.onpa.co.th

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาจักรี

ครั้งที่ 2 ปี 2560

เพราะครูคุณภาพ สร้างคนคุณภาพ

สรุปพิเศษ

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามาจักรี หรือ Princess Maha Chakri Award เป็นรางวัลนานาชาติที่มีเกียรติสูงยิ่ง เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเชิดชูเกียรติครูดีเด่นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มประเทศอาเซียน และติมอร์-เลสเต

เมื่อปีพุทธศักราช 2548 อันเป็นปีที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 50 พรรษา หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ ได้พร้อมใจกันจัดการประชุมสมัชชาการศึกษานานาชาติแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 เนื่องในโอกาสวันครูโลก เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจที่ทรงคุณประโยชน์ต่อการศึกษา โดยได้พระราชทานพระราชดำริเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนไทย รวมทั้งทรงพระกรุณาพระราชทานความช่วยเหลือด้านการศึกษาไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยพระราชดำริว่า การศึกษาเป็นสื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีงามและยั่งยืนระหว่างชนทุกชาติ ทุกภาษา ก่อให้เกิดความสมานฉันท์และสันติสุข ทรงปฏิบัติพระองค์อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งในฐานะครู ผู้บริหารการศึกษา และนักพัฒนาการศึกษา

ต่อมา ในการประชุมสมัชชาการศึกษานานาชาติแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 เนื่องในโอกาสวันครูโลก เมื่อวันที่ 5 - 7 ตุลาคม 2549 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นสมควร จัดให้มีการมอบรางวัล Princess Maha Chakri Award เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระปรีชาด้านการศึกษาของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเพื่อเป็นการยกย่องครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณูปการ ต่อวงการศึกษาระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมคุณค่าของวิชาชีพครูในฐานะวิชาชีพชั้นสูง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานให้ชื่อรางวัลว่า “Princess Maha Chakri Award” เป็นรางวัลนานาชาติ และทรงพิจารณาเห็นตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ กล่าวคือ ให้จัดตั้งกองทุนของ รางวัล โดยให้คุรุสภาเป็นหน่วยงานของกองทุนและมีคณะกรรมการจากกระทรวงศึกษาธิการ องค์การยูเนสโก องค์การ คุรุสภา สมาคมทางการศึกษา รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ดูแล รวมทั้งดำเนินการสรรหาผู้เหมาะสม เพื่อรับพระราชทาน รางวัลในวันครูโลก ซึ่งการจะเริ่มตั้งแต่วันครูโลก ปี 2007 เป็นต้นไป หรือจนกว่ากองทุนจะพร้อม

กองทุนรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ทุนประเดิม จำนวน 11,000,000 บาท (สิบเอ็ดล้านบาทถ้วน) ประกอบด้วยเงินที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้อนุมัติเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จำนวน 10,000,000 บาท (สิบล้านบาทถ้วน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทูลเกล้าฯ ถวายเงินจาก การเป็นเจ้าภาพฝ่ายวิชาการในการจัดงานวันครูโลก ครั้งที่ 2 สมทบอีกจำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) โดยเงินจำนวน 11,000,000 บาท ดังกล่าว ได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ เพื่อนำเนินงานเกี่ยวกับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ โดยให้สำนักงานของมูลนิธิฯ ตั้งอยู่ที่คุรุสภา และให้มูลนิธิฯ ดำเนินงาน นอกจากนี้ให้เงินทุนประเดิมจากกองทุนรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์เป็นทุนประเดิมของมูลนิธิรางวัล สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์

ผู้ที่ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีเป็นครูที่มีคุณสมบัติดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ เป็นผู้ทุ่มเทและอุทิศตนเพื่อศิษย์ และมีคุณสมบัติเฉพาะที่แสดงถึงความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิตของศิษย์ และการเป็นผู้มีคุณูปการต่อการศึกษา ดังพระราชวินิจฉัยในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2556 ความว่า “ให้รางวัลนี้แก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ทุ่มเทปฏิบัติงานและมีผลงานดีเด่น อันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในวงกว้างต่อการศึกษาและการพัฒนาคนในประเทศ ตลอดระยะเวลาการทำงาน”

การพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีจะมีขึ้นทุก 2 ปี ผู้ที่ได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี จะได้รับพระราชทานเงินรางวัล รางวัลละ 10,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ พร้อมเหรียญทอง เข็มเชิดชูเกียรติ และโล่เกียรติคุณ ทั้งนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชานุญาตให้เชิญตราสัญลักษณ์ประจำพระองค์ จัดทำเป็นเหรียญและเข็มเชิดชูเกียรติดังกล่าวด้วย

พิธีพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี ครั้งแรก จัดขึ้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2558 โดยจัดร่วมกับการประชุมสภาอาเซียน ครั้งที่ 31 เนื่องในโอกาสวันครูโลก และเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558

สำหรับประเทศไทย นอกจากรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีแล้ว เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ครูดีเด่นที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกและกลั่นกรองในระดับต่าง ๆ คณะกรรมการมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีจึงเห็นสมควรให้มีรางวัลสำหรับครูไทยรองจากรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีอีก 3 รางวัล ดังนั้นประเทศไทยจึงมีรางวัลรวมทั้งสิ้น 4 รางวัล คือ

1. **รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรี** จำนวน 1 รางวัล ซึ่งเป็น 1 ใน 11 รางวัลของครูในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะได้รับพระราชทานเงินรางวัล 10,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ พร้อมเหรียญทอง เข็มเชิดชูเกียรติของคำพระราชทานและโล่เกียรติคุณ

2. รางวัลที่มูลนิธิจัดมอบ โดยพระราชนุญาตอีก 3 รางวัล ได้แก่

2.1 **รางวัลคุณากร*** คือ “ผู้พร้อมด้วยคุณธรรม คุณลักษณะ คุณค่าความเป็นครูอุทิศตนพัฒนาชีวิตศิษย์เจริญสู่ความสำเร็จตลอดมา” มีจำนวน 2 รางวัล ซึ่งเป็นครูที่มีคะแนนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จากการตัดสินของคณะกรรมการมูลนิธิ โดยจะได้รับเหรียญเงิน เข็มเชิดชูเกียรติพระราชทานและเกียรติบัตร

2.2 **รางวัลครูยิ่งคุณ*** คือ “ผู้เพียรพัฒนางานสอนศิษย์ เจริญชีวิตด้วยปัญญาและกรุณาสร้างแรงบันดาลใจ เสริมศรัทธาต่อวิชาชีพครูต่อเนื่องยาวนาน” มีจำนวน 17 รางวัล ซึ่งเป็นครูที่มีคะแนนลำดับที่ 4 ถึงลำดับที่ 20 จากการตัดสินของคณะกรรมการมูลนิธิ โดยจะได้รับเหรียญทองแดง เข็มเชิดชูเกียรติพระราชทานและเกียรติบัตร

2.3 **รางวัลครูขวัญศิษย์*** คือ “ผู้มีผลงานแสดงความรู้ คุณธรรม ความสามารถประจักษ์ชัดสอนศิษย์ด้วยจิตเปี่ยมเมตตา นำทางชีวิตสร้างคุณค่าสู่สังคม” มีจำนวนประมาณ 150 รางวัล ซึ่งเป็นครูที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดและองค์กรระดับชาติ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิชาการ โดยจะได้รับเข็มเชิดชูเกียรติพระราชทานและเกียรติบัตร

รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักรีจึงเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจของผู้ที่เป็น “ครู” ที่ได้อุทิศตนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิตของศิษย์ และมีคุณูปการต่อการศึกษาอย่างแท้จริง โดยมีครูที่ได้รับรางวัลมาจากกลุ่มประเทศอาเซียน และติมอร์ – เลสเต ดังนี้

ประเทศไทย

ครูจิรัฏฐ์ แจ่มสว่าง

ครูผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
บุกเบิกการสอนไอซีทีและ
นวัตกรรมหุ่นยนต์

ครูจิรัฏฐ์ วัย 60 ปี ครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนันทบุรี จ.นันทบุรี

ครูผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บุกเบิกให้มีหลักสูตรการสอนไอซีทีในโรงเรียน
เพื่อเปิดโลกกว้างแก่นักเรียนให้เข้าถึงข้อมูลความรู้ขนาดใหญ่ นอกตำราเรียน ตั้งแต่ปี 2528
และนำเทคโนโลยีหุ่นยนต์ที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญของโลกอนาคตมาร่วมจัดการเรียนรู้
ทำให้นักเรียนพัฒนานวัตกรรมจนชนะการประกวดทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

— “ —

สิ่งที่ทำให้ผมเป็นครูและอยู่ยาวมาถึงทุกวันนี้คือคุณภูมิพล ซึ่งเป็นคนที่ไม่มีเงื่อนไข ไม่มีข้อผูกมัด แต่เป็นคนที่สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้รับทุนเกิดสำนึกที่จะตอบแทน บุญคุณแผ่นดิน เป็นการใช้นี้ทุนที่ไม่มีวันสิ้นสุด จึงขอเป็นครูที่ดี ขยันเรียนรู้ นำความรู้ใหม่มาพัฒนาส่งเสริมนักเรียนในทุกด้านจนกว่าจะหมดแรง

— ” —

จุดเปลี่ยนจากการสอนพลศึกษามาสอน ไอซีที เกิดจากการดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อ 32 ปีที่แล้ว ซึ่งได้เห็นการใช้ไอซีทีในชีวิตประจำวัน แม้กระทั่ง ชาวนา จึงมองว่าหากนำไอซีทีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนในประเทศไทยจะกระตุ้นการเรียนรู้ได้มากขึ้น จึงหันมาพัฒนาความรู้ทางไอซีทีอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปิดโลกกว้างการเรียนรู้ให้กับลูกศิษย์

นอกจากนี้ยังได้พัฒนาสื่อและกระบวนการ การเรียนรู้ ชื่อ Digital Lesson ที่เน้นการค้นคว้าข้อมูล บน Internet พัฒนา Software ชื่อ Cyber Lecture ที่ใช้ บันทึกภาพแสดงผลบนจอคอมพิวเตอร์เพื่อเป็น

สื่อการสอน พัฒนาหลักสูตร Peer Coaching Program ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนและเป็นครูวิทยากรอบรมครู ตลอดจนวางกลไกการจัดการสาธารณสุขภาค ในโรงเรียนโดยใช้ Solar Cell เพื่อประหยัดพลังงาน ให้โรงเรียนถึงเท่าตัว

ครูจิรัฐ เป็นครูผู้ให้โอกาสและมีความรัก ลูกศิษย์โดยดิ่งนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้หันมาสนใจการเรียน โดยใช้เทคโนโลยีหุ่นยนต์ เพื่อฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ ระเบียบวินัย ความอดทน และการทำงานเป็นทีม เป็นครู ผู้ทุ่มเทเวลาและกำลังทรัพย์ส่วนตัวในการส่งเสริม นักเรียนทำกิจกรรมนอกเวลาวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ■

โปรดติดตามต่อฉบับหน้า

ย้อนรอยอดีตศึกษานิเทศก์ เมื่อคราแรกเริ่ม อาจารย์พจนवाद วายวานนท์

ศึกษานิเทศก์ผู้เป็นทั้งนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้บริหารชั้นยอด

ขอย้อนรอย เมื่อปี พ.ศ. 2495 กรมวิสามัญศึกษาตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา จึงได้จัดอบรมครูเก่งๆ เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2495 – 14 มกราคม 2496 เรียกการอบรมครั้งนี้ว่า **“การอบรมศึกษานิเทศก์”** ณ โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย หลังฝึกอบรมได้ไปฝึกปฏิบัติงานที่จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ.2496 ได้กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้ง **“ศึกษานิเทศก์”** ขึ้นเป็นครั้งแรก

วันเวลาผ่านไป ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เรื่องการนิเทศการศึกษา และศึกษานิเทศก์หลายครั้ง ที่ปรับเปลี่ยน โครงสร้างการบริหารและการทำงานของศึกษานิเทศก์แบบพลิกฟ้า พลิกแผ่นดินก็ในปี พ.ศ. 2546 ที่ศึกษานิเทศก์ต้องไปอยู่ เขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2560 ได้มีการ ปรับโครงสร้างการบริหารอีกครั้ง ให้มีศึกษานิเทศก์ทั้งส่วนกลาง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถม - มัธยม) เมื่อเร็วๆ นี้ ผมมีโอกาสไปเยี่ยมเขตพื้นที่ การศึกษาต่าง ๆ ได้พบศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาที่มีจำนวน ลดลง เพราะส่วนหนึ่งย้ายไปทำงานที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และทราบเป็นนัยว่า ศึกษานิเทศก์ที่จังหวัดจะทำงานในลักษณะ กำกับติดตามงานตามนโยบาย ส่วนศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่ การศึกษายังทำงานนิเทศเหมือนเดิม แต่มีงานนโยบายต่างๆ ทับถมมาให้ทำมากมาย ท่ามกลางจำนวนศึกษานิเทศก์ที่ลดลง เห็นบริบทการทำงานของศึกษานิเทศก์ช่วงนี้แล้วก็อดสงสัยไม่ได้

จากปี พ.ศ. 2496 จนถึงปัจจุบัน มีศึกษานิเทศก์เกิดขึ้น และทยอยเกษียณอายุราชการแล้วก็จากโลกนี้ไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า ผมเองที่เคยคิดว่ายังกุ่มแน่น ทำงานสนุก ก็เกษียณอายุราชการ ไปหลายปี ยุคสมัย นโยบายทางการศึกษา บริบทต่างๆ เปลี่ยนไป แต่ด้วยความรัก ความห่วงใย และปรารถนาดีต่องานนิเทศการศึกษา ของคนเกษียณราชการอย่างผม เลยพยายามย้อนรอยสืบค้น เรื่องราว ประวัติ และความดีงามของศึกษานิเทศก์รุ่นเก่าๆ มาเล่า ให้น้องๆ รุ่นหลังได้รับรู้ว่า อดีตศึกษานิเทศก์ รุ่นปู่รุ่นย่า รุ่นตา รุ่นยาย เขาทำงานกันอย่างไร ไม่ต้องการให้เขาอย่างทั้งหมด เพราะวันเวลา ยุคสมัยเปลี่ยนไป แต่อยากให้เลือกเอาเยี่ยงอย่าง ในเรื่องที่ดีไม่มีวันตาย เทียบเคียงปรับประยุกต์ให้สอดคล้อง กับบริบทในยุคปัจจุบันโดยผมยังเชื่ออยู่ว่า แม้ยุคนี้จะเป็นยุค 4.0 แล้ว แต่วิธีสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ด้วยวิธีโบราณก็ยังมี ขลังและอรรถประโยชน์อยู่ไม่น้อย

เมื่ออดีตอธิบดีกรมสามัญศึกษาท่านหนึ่ง คือ อาจารย์ บรรจง พงศ์ศาสตร์ เคยกล่าวคำว่า “สามใบเถา” ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ โดยท่านบอกว่า “ถ้าสามใบเถา ทำงานร่วมกันเมื่อไร คุณภาพการศึกษาก็จะไปได้ไกล”

ผมได้อ่านประวัติของอดีตศึกษานิเทศก์รุ่นแรกๆ หลายท่านพบว่า ก่อนที่ท่านจะได้รับคัดเลือกมาเป็นศึกษานิเทศก์ ทุกท่านจะต้องผ่านการเป็นครูเก่งๆ แต่สาขาวิชามาก่อน แล้วท่านก็จะถูกคัดเลือกมาเป็นศึกษานิเทศก์บ้างบางท่านก็ถูกคัดเลือก มาเป็นผู้บริหารโรงเรียนก่อน แล้วถูกคัดเลือกให้เป็นศึกษานิเทศก์ อีกครั้งหนึ่ง และอาจสลับกันไปสลับกันมาระหว่างการเป็น ผู้บริหารกับศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นการยืนยันคำว่าสามใบเถา ดังกล่าวข้างต้น และแสดงให้เห็นว่า การนิเทศกับการบริหาร การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างแยกไม่ออก เพราะการนิเทศ การศึกษาจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาที่ตั้งไว้ ก็ต้องอาศัยทั้งพาการบริหารจัดการที่ดี ในขณะเดียวกัน การนิเทศการศึกษาที่ช่วยให้ครูและบุคลากร ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงขึ้นในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการสถานศึกษาเช่นกัน

ที่เกริ่นนำมาข้างต้นก็เพื่อจะเล่าถึงประวัติของ อดีตศึกษานิเทศก์รุ่นแรกๆ ท่านหนึ่ง คือ อาจารย์ผจงवाद วายวานนท์ ซึ่งท่านอาจารย์ศรี ศรีไพรวรรณ อดีตศึกษานิเทศก์ ที่เคยร่วมงานกับท่าน ได้เรียบเรียงประวัติไว้ในหนังสือประวัติครู พ.ศ. 2541 ผมจึงขอสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญมาเล่าต่อ เพื่อย้อนรอย อดีตศึกษานิเทศก์ท่านนี้ กล่าวคือ

อาจารย์ผจงवाद วายวานนท์ (สกุลเดิม ศุขเสนี) เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2449 ที่บ้านถนนตะนาว อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร เป็นบุตรรองเสวกเอกหลวงประจักษ์ อักษรนิติ (วุฒิ ศุขเสนี) และนางทองคำ เริ่มเรียนชั้นมูลศึกษา (ต่อมาเปลี่ยน เป็นประถมศึกษา) ที่โรงเรียนสตรีวิทยา เมื่อ พ.ศ. 2455 จบหลักสูตรประโยคมัธยมบริบูรณ์หญิง (มัธยมปีที่ 6) ในพ.ศ. 2462 ต่อมา พ.ศ. 2464 สอบได้วุฒิมัธยมศึกษา (ป) พ.ศ. 2469 สอบได้ ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) พ.ศ. 2471 สอบได้ ประโยคครูมัธยม (ป.ม.) โดยสอบได้วิชาชุดภาษาอังกฤษและ ชุดภาษาฝรั่งเศส ต่อมาเข้าเรียนภาษาอังกฤษของสามัคยาจารย์ สมาคมที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (ภาคค่ำ) พ.ศ. 2472 สอบได้มัธยมปีที่ 7 ของสามัคยาจารย์สมาคม พ.ศ. 2473 สอบได้

วิชาภาษาอังกฤษอย่างเอกชั้นประโยคมัธยมปริญญ์ชาย (มัธยมปีที่ 8) ของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมา พ.ศ. 2477 ได้เรียนวิชาชุดครูประโยคครูอุดม (ป.อ.) ที่แผนกอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ภาคปาย) ในชั้นปีที่ 3 พ.ศ. 2478 สอบได้วิชาภาษาไทย และวิชาประวัติศาสตร์ ในชั้นปีที่ 4 พ.ศ. 2483 ได้เข้าเรียนภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสต่ออีก แต่การเรียนในครั้งนั้นไม่มีการสอบ

อาจารย์ผจงวาด เข้ารับราชการครูครั้งแรกที่โรงเรียนสตรีวิทยา ใน พ.ศ. 2464 ต่อมาได้เลื่อนตำแหน่งและหน้าที่ราชการสูงขึ้นตามลำดับ คือ พ.ศ. 2475 ครูใหญ่โรงเรียนสตรีวัดภาวนาภิรตาราม และในปีเดียวกันได้ย้ายไปเป็นครูใหญ่โรงเรียนสตรีวิทยา พ.ศ. 2478 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเบญจมราชาลัย พ.ศ. 2497 ได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งให้เป็นศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา พ.ศ. 2498 เป็นศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู และในกลางปีเดียวกัน ได้รับแต่งตั้งให้ไปราชการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย และได้เป็นอาจารย์ใหญ่ในปีถัดมา พ.ศ. 2500 ได้กลับมาเป็นศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูอีกครั้งหนึ่ง จน พ.ศ. 2508 ได้ลาออกจากราชการ ขณะดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์เอก กรมการฝึกหัดครู

อาจารย์ผจงวาดเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูงมาก เข้ารับราชการเป็นครู ตั้งแต่อายุเพียง 15 ปี และได้เป็นครูใหญ่เมื่ออายุ 26 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียนสตรี วิธีการบริหารจะใช้การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ครูและนักเรียน ทั้งในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตน การเป็นผู้ใฝ่ศึกษาหาความรู้ อยู่เสมอ มิได้หยุดนิ่งในการพัฒนาตนเอง แม้จะเป็นผู้บริหารก็เข้าศึกษาและอบรมความรู้ในสถาบันต่างๆ ในเรื่องความประพฤติ อาจารย์ผจงวาดได้ชื่อว่าเป็นกุลสตรี มีความประพฤติดี มีมรรยาทเรียบร้อย มีความยุติธรรมตรงไปตรงมา และมีระเบียบวินัยเคร่งครัด มีเมตตา และมีเหตุผล จึงส่งผลถึงครูและนักเรียนตามไปด้วย

การปกครองนักเรียนนั้น อาจารย์ผจงวาดใช้ระบบหัวหน้านักเรียนให้ดูแลกันเอง โรงเรียนจะคัดเลือกหัวหน้านักเรียนจากผู้มีความรู้ ความประพฤติดี ทำให้การปกครองนักเรียนมีระบบระเบียบดียิ่ง อาจารย์ผจงวาดจะอบรมดูแลนักเรียนด้วยความรักความห่วงใยดูมารดาจะพึงรักและห่วงใยบุตร ทำให้นักเรียนที่อาจารย์ผจงวาดเป็นผู้บริหารทุกแห่ง มีความประพฤติเรียบร้อย เรียนดี เป็นที่ชื่นชมของผู้ปกครองและบุคคลทั่วไป

ก่อนสงครามมหาเอเชียบูรพา กรมวิสามัญศึกษา แบ่งเป็น สำนักงานเลขาธิการ กองคลัง กองโรงเรียนรัฐบาล กองโรงเรียนราษฎร์ กองโรงเรียนประชาบาล และกองฝึกหัดครู หลังสงครามใน พ.ศ. 2495 ได้เปลี่ยนชื่อกรมวิสามัญศึกษาเป็น กรมวิสามัญศึกษา และได้ปรับปรุงการศึกษาให้ก้าวหน้าและได้ผลดียิ่งขึ้น โดยได้เริ่มการแนะแนวทางการศึกษา เรียกว่า การนิเทศการศึกษาขึ้น โดยดำเนินงานทั้งด้านวิสามัญและด้านฝึกหัดครู จุดประสงค์ขั้นต้นก็เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในส่วนภูมิภาคที่สังกัดกองฝึกหัดครู 28 โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเตรียมอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค 20 จังหวัด กรมวิสามัญศึกษาจึงจัดอบรมผู้นิเทศการศึกษา เรียกว่าศึกษานิเทศก์เป็นครั้งแรก ใน พ.ศ. 2495 และเกิดหน่วยศึกษานิเทศก์ขึ้น คือ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา แยกเป็น 2 ฝ่าย คือ หน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายฝึกหัดครู และหน่วยศึกษานิเทศก์ฝ่ายภาษาอังกฤษ โดยคัดเลือกครูผู้มีความรู้ความสามารถในทางวิชาการด้านต่างๆ มีประสบการณ์ในการสอนและการบริหาร มีมนุษยสัมพันธ์ดี กล้าแสดงความคิดเห็น รักการบุกเบิกงานจากโรงเรียนต่างๆ ของกรมวิสามัญศึกษา ขณะนั้นอาจารย์ผจงวาดเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเบญจมราชาลัยก็ได้รับคัดเลือกเข้ามาเป็นศึกษานิเทศก์ด้วย ใน พ.ศ. 2497

เมื่อแยกกองฝึกหัดครู ตั้งเป็นกรมการฝึกหัดครูแล้ว ได้โอนหน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายฝึกหัดครูไปขึ้นกรมการฝึกหัดครู คงอยู่แต่หน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายภาษาอังกฤษ ซึ่งได้รับอนุมัติให้ตั้งขึ้นเป็นหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2498 อาจารย์ผจงวาดเป็นศึกษานิเทศก์ ฝ่ายฝึกหัดครู จึงทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ตั้งแต่นั้นมา

โรงเรียนฝึกหัดครูในต่างจังหวัดสมัยนั้น ส่วนมากเคยเป็นโรงเรียนประกาศนียบัตรครูมูล และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อต้องเปลี่ยนมาสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จึงเกิดปัญหาความไม่พร้อมพร้อมทางด้านบุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ ฯลฯ เป็นอันมาก อาจารย์ผจงวาดเป็นผู้มีประสบการณ์สูง เพราะเคยเป็นผู้บริหารมานาน ได้ใช้ความรู้ความสามารถช่วยแก้ปัญหาทำให้การปฏิบัติงานพัฒนาเข้าสู่รูปเกิดความเรียบร้อย ในระยะเวลาไม่นานนัก ทั้งได้ให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆ แก่อาจารย์ใหญ่ของวิทยาลัยครู (ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏ) เป็นอย่างดีตลอดมา

การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของอาจารย์ผจงวาด ได้ช่วยแบ่งเบาภาระในด้านการบริหารของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ (ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์) เป็นอันมาก ในเวลาที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ไปราชการต่างจังหวัดหรือไปต่างประเทศ อาจารย์ผจงวาดก็ได้รับความไว้วางใจให้รักษาการหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เป็นประจำ นอกจากนี้ ยังเป็นกรรมการสอบไล่วิชาชุดครูมูลทุกปี เป็นกรรมการสอบไล่เลื่อนชั้นข้าราชการ กรรมการฝึกหัดครู เป็นกรรมการปรับปรุงหลักสูตรวิชาอนุภาชา ระดับมัธยมปลาย และงานสำคัญๆ อีกหลายเรื่อง

อาจารย์ผจงวาดเป็นผู้มีความรู้ในด้านร้อยกรองเป็นอย่างดียิ่งก่อกบกับมีความสามารถในการขับร้องเพลงไทยด้วย จึงได้ประพันธ์เนื้อเพลงโดยใช้ทำนองเพลงไทยไว้หลายเพลง นอกจากนี้ ยังใช้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษอันดีเยี่ยม ถอดความจากบทประพันธ์ของนักประพันธ์ผู้เรื่องนามของต่างประเทศ เช่น เซกสเปีย ลองเฟโด สก็อต เบริน เป็นต้น ดังเช่น บทประพันธ์ด้านล่างนี้

Death

Like the dew on the mountain
Like the foam on the river
Like the bubbles on the fountain
Like art gone, and forever!

ความตาย

เจกน้ำค้างพร่างพรสบนภูเขา
ฟองธาราลอยตามลำน้ำไหล
ดุน้ำฟุสาดกระเซ็นเป็นฟอยไป
เปรียบเรอไซริไปลับชั้วกับกาลปี

อาจารย์ผจงวาด สมรสกับนายเชื้อ วายวานนท์ มีบุตร 3 คน คือ นายอาชวัน พันตรีอรณพ วายวานนท์ และนางวันเนาว์ บุลสุข อาจารย์ผจงวาดถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวาย เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2540 สิริอายุ 91 ปี 4 เดือน 17 วัน โดยได้รับพระราชทานน้ำอาบศพ และพระราชทานหีบทองลายก้านแย่งประกอบศพ

นายจตุร ชูลาภ อดีตเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ ได้กล่าวสดุดีอาจารย์ผจงวาดไว้ในหนังสือพระราชทานเพลิงศพ อาจารย์ผจงวาด ความตอนหนึ่งว่า

“อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ เกิดมาเพื่อส่งเสริมและสร้างคุณค่าให้แก่วงการการศึกษา และกรมการฝึกหัดครู หรือสถาบันราชภัฏโดยแท้

อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ เป็นทั้งนักวิชาการ นักการศึกษาชั้นยอด และเป็นผู้บริหารที่มีฝีมืออย่างหาใครเทียบเคียงได้ยาก แม้กระทั่งไปดูงานการศึกษาต่างประเทศกลับมาแล้ว ก็ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่ได้พบเห็น รวมทั้งคิดริเริ่มพัฒนางานในหน่วยงานจนเกิดความสำเร็จหลายอย่าง

ในสมัยที่ยังมีชีวิตรับราชการอยู่ อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ มีความเป็นอยู่อย่างสมถะและซื่อสัตย์ ขยันขันแข็ง ถ่อมตน เป็นนักสู้เพื่องาน เป็นรูปแบบที่ดีที่ผู้ใกล้ชิด และผู้ได้บังคับบัญชาได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง ทั้งในด้านการปฏิบัติงาน และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ไม่ทอดทิ้งต่อปัญหาและอุปสรรค ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานใหญ่มากมาย...”

นี่คืออดีตศึกษานิเทศก์ที่เราภาคภูมิใจยิ่งท่านหนึ่ง เพราะท่านเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้เป็นทั้งนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้บริหารชั้นยอด อย่างแท้จริง ■

ใต้ร่ม

พระบรมโพธิสมภาร

“เรานับว่าโชคที่ได้เกิดและดำรงอยู่รับราชการภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 องค์ผู้พระราชทานโครงการมากมายมหาศาลโดยเฉพาะโครงการที่ว่าด้วยเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พระราชกรณียกิจนานัปการที่พระองค์ทรงบำเพ็ญได้บังเกิดคุณอนันต์ ขจัดทุกข์บำรุงสุขแก่ไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ทุกหนทุกแห่งไม่ว่าภายในพระราชอาณาจักร หรือนอกพระราชอาณาจักร สร้างความเป็นปึกแผ่นแน่นหนา สร้างความมั่นคงสถาพรแก่ประเทศชาติตลอดระยะเวลาการครองสิริราชสมบัติเจ็ดสิบปี ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา พระวิริยะอุตสาหะ พระปรีชาสามารถ ทรงเป็นอัจฉริยะเหนือมนุษย์ประดุจเทพของเหล่าเทวา ไม่ว่าจะเป็นพระราชกรณียกิจด้านวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง กระบวนการยุติธรรม การศาล การแพทย์ การสาธารณสุข การเกษตร การศึกษาการพัฒนาชุมชน ดนตรีศิลปะ และอื่นๆ เกินกว่าจะพรรณนาได้ ดังนั้นการที่เรารับราชการ คือ เราเป็นข้าราชการของพระองค์ แม้ตำแหน่งหน้าที่ของครูจะเป็นเพียงจุดน้อยนิดในพระราชอาณาจักรอันกว้างใหญ่ไพศาล แต่ก็จงภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ข้าราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต” ผมรวบรวมพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาบอกเล่าวันเพื่อสรุปนำเสนอแก่ที่ประชุมครู

“ผมติดต่อเหมารถตู้ไว้แล้วสองคันเราจะออกเดินทางตอนเย็นวันศุกร์เวลาสองทุ่มครึ่ง ถึงกรุงเทพฯ ประมาณสี่ตีห้าของเช้าวันเสาร์ แวะอาบน้ำทำธุระส่วนตัวที่ข้าวแกงบ้านสวนวังน้อยสักชั่วโมงคงพอตีกับเวลา จากนั้นจึงเดินทางสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ส่วนเรื่องขออนุญาตไปราชการนั้นไม่ต้องห่วง ผมให้ครูธุรการขออนุญาตไปทางระบบ AMSS และขออนุญาตเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันจันทร์” ผมสรุปก่อนปิดประชุม

ตะวันโพล้เพล้ฉายแสงอ่อนลงข่าวพยากรณ์อากาศบอกว่าเช้าวันนี้ถึงเช้าวันพรุ่งนี้ภาคอีสานมีเมฆมากมีฝน 30% ของพื้นที่ ครูบางคนเสนอความเห็นว่าคุณครูไม่ควรเดินทางไกลครับ ผอ. “ไม่ออกจากบ้านเจ้าหรือจะเห็นด้านแดนไกล ไม่ลงไปไทย

เจ้าหรือจะได้กราบไหว้พระบรมศพ” แสงไฟจากหน้าต่างดูโดยสารทั้งสองคันสาดแสงเป็นลำยาวไปบนท้องถนนที่ห่อคลุมด้วยความมืดแห่งรัตติกาล นับจากนี้ไปอีกแปดชั่วโมงเราจะถึงจุดหมายปลายทาง ผู้โดยสารต่างจับเอาแรงมีเพียงเสียงครางกระหึ่มของเครื่องยนต์เสียงล้อรถบนถนนดังกึกก้อง ดีสามรถตู้โดยสารทั้งสองคันเข้าหาที่จอดบริเวณลานจอดรถข้าวแกงบ้านสวน อ.วังน้อยรถทัวร์คันสูง รถตู้จากทั่วสารทิศจอดเรียงรายชายหญิง หนุ่มสาวเด็กนักเรียน คนแก่แก๊งเกาะกลุ่มแต่งตัวแต่งหน้าทาปาก บ้างหอบหิ้วกระเป๋าสะพายเข้าห้องน้ำทำภารกิจปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสถานที่แห่งนี้เปิดให้บริการคนเดินทางด้วยมิตรไมตรี ห้องน้ำมากมายสะอาดน่าใช้ ช่างร่ำรวยน้ำใจเสียจริง สุภาพบุรุษในชุดดำผูกไทค์ใส่สูท บ้างเชิ้ต บ้างซาฟารีสุภาพสตรีชุดไทยจิตรลดา

สวยงาม “ขอให้รำรวยหมื่นพันแสนล้านแด่พ่อคุณเอ๋ย.....” เสียงหญิงวัยชราอานวยอวยพรแก่เจ้าของสถานที่โดยไม่ต้องเห็นหน้าค่าตา ทุกคนที่เดินทางมาเพื่อกราบพระบรมศพ ล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณตลอด 70 ปี แห่งการครองราชย์ ของพระองค์ทรงนำพาประชากรราษฎร์เดินไปสู่ความผาสุกด้วย โครงการพระราชดำริหลายพันโครงการทรงสร้างนวัตกรรมและ สิ่งประดิษฐ์เป็นตัวอย่างให้คนไทยเข้าใจถึงคุณค่าของทรัพย์สิน ทางปัญญา กระบวนการคิดของพระองค์ที่ต่อเนื่องยาวนานไม่มี วันจบสิ้น นั่นคือแรงบันดาลใจให้คนไทยทั้งชาติได้น้อมเกล้า น้อมกระหม่อมนำหลักการแนวคิดและพระราชกรณียกิจ ของพระองค์มาเป็นเข็มทิศที่จะดำเนินรอยตาม ผมนั่งคิดทบทวนถึง พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านทั้งที่ได้ฟัง ได้ดู และได้อ่าน ตลอดระยะเวลาการเดินทางของคำค้นอันเป็นสุขนี้ ตามแนวทาง พระราชดำริจุดมุ่งหมายของการพัฒนานั้นคือ ประชาชนต้องสามารถ พึ่งตนเองช่วยเหลือตนเองได้ โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงนำแนวคิดจากศาสตร์หลายแขนงมา ประยุกต์ใช้ ทรงเน้นให้ประชากรราษฎร์ผลิตให้เป็น ให้มีความรู้ ในการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการจัดการด้านตลาด ด้วยเหตุนี้เองจึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีการปฏิรูปที่ดิน ขึ้นจากทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นั่นคือหนึ่งในทศพิธราชธรรม ทานบริจาคของพระองค์ที่มีต่อพสกนิกรอันเป็นกระดูกสันหลัง ของชาติ

แสงระยิบระยับจากหลอดไฟส่องสว่างบนทางด่วน ยาวไกลไม่สิ้นสุดประจุกทางช้างเผือกบนฟ้ามืด คือกรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ ที่ทำการจราจรเริ่มแออัดเบียดเสียด ไฟร์ฟ้า ประชาชนผู้มีใจรักดีรวมหนึ่งเดียวยืนเป็นแถวยาวเริ่มตั้งแต่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยจนถึงสนามหลวง ตำรวจจราจรโบกมือ บอกทางให้รถไปจอดส่งผู้โดยสารแล้วจึงอ้อมออกไปหาที่จอด ตามอัยยาศัยส่วนคณะครูเดินไปตามทิศทางที่เจ้าหน้าที่แนะนำ

“วันหยุดเสาร์อาทิตย์พี่น้องประชาชนมาเยอะ ครับ อย่างนี้ตลอดทั้งปี”

เจ้าหน้าที่ร่างท่วมท้นเสียงดังแข่งกับเสียงรถราขกไขว่ กลุ่มของเราเริ่มเดินแถวต่อท้ายตั้งแต่ตีห้าครึ่งกระบวนแถว ประชาชนเคลื่อนไปตามถนนข้างสนามหลวงหน้าวัดพระแก้ว

บางครั้งนั่งนานบางครั้งไหวติงจุดหมายใกล้แค่เอื้อม เพื่อเป็นการจัดระเบียบแถวแนวก่อนเข้าถึงพระบรมมหาราชวังเนิ่นนานเหมือน จะเหนื่อยเหมือนจะหิวกระหายแต่ในจิตใจของทุกคนเหมือน อิมทิพย์ คนเป็นลมก็ไม่เหนื่อยหน่วยกู้ชีพต้องทำงานบ่อยๆ

ดวงอาทิตย์ตรงแนวเหนือศีรษะแผ่รังสีร้อนอ้าว ลมเย็น จากแม่น้ำเจ้าพระยาพัดปะทะพองผ่อนคลาย กลุ่มคนต่างชาติ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส โดยมีแค่เทศกัถือธงสีเดินนำหน้าดูไปคล้ายลูกเสือ กำลังเดินทางไกล กลุ่มแล้วกลุ่มเล่าที่เข้ามาชมความวิจิตรบรรจง ของศิลปกรรมยุครัตนโกสินทร์ภายในวัดพระแก้ว

กลุ่มแถวอันยาวเหยียดโค้งไปแล้วโค้งกลับมายังที่เก่า คล้ายโค้งปึงขุนเทือกเขาภูพานบริเวณพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ดูงามตาเชกเช่นเวลานี้ “ประชาชนท่านใดที่ต้องการรับประทานอาหาร เชิญแยกตัวออกมาด้านนี้นะครับ” ตำรวจเสียดีนายหนึ่ง ยืนประชาสัมพันธ์บนรถที่มีลำโพงรอบทิศอานวยความสะดวก แก่พี่น้องประชาชน

“คงต้องรออีกหลายชั่วโมงนะครับ ขอให้พกน้ำ คนละขวดไว้อย่าดื่มเยอะจะได้ไม่ต้องเข้าห้องน้ำบ่อย”

เสียงประชาสัมพันธ์ดังมาเป็นระยะ สีหน้าแววตา ประชาชนทุกดวงเปล่งประกายเปี่ยมสุข รอยยิ้มระบายไปด้วยสี แห่งความปลื้มปิติภายใต้ร่มโพธิ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

“ปวดเข้าเดินไหวไหม มีรถเข็นจะหาให้”

ผมเห็นใจคุณครูผู้ป่วยเป็นโรคข้อเข่าเสื่อมเห็นเดิน กะเผลอกะเผลก

“ดิฉันได้ตั้งใจไว้ว่าถ้าได้มากราบพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 สักครั้งหนึ่งในชีวิต กลับไปบ้านจึงจะพบแพทย์ ผ่าตัดหัวเข่า แล้วความปรารถนาของดิฉันก็เป็นจริง ในวันนี้”

เธอพูดทั้งน้ำตา ผมก็หนึ่งในหลายๆ ล้านของพสกนิกร
ผู้จงรักภักดี ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจากการเฝ้ารอนาน
นับแปดชั่วโมงไม่สามารถทำลายกำแพงใจอันแข็งแกร่งปามหาหิน
ลงได้ เจ็ดโมงเช้า สิบเอ็ดโมงเช้า เป็นห้วงเวลาประกอบพระราชพิธี
ทางศาสนา ความเคลื่อนไหวของแถวปวงประชาทุกท่วงท่าสงบนิ่ง
ผ่านพ้นจนเสร็จนั่นเองจึงเคลื่อนไหว บ่ายสองโมงครึ่งกิจกรรม
สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณจึงถึงจุดหมาย ทุกดวงใจที่กราบไหว้
ต่างอธิษฐานไปตามแต่จิตบุคคลจะพึงหวัง ส่วนผมคิดอย่างอื่น
ไปไม่ได้ขออาศัยอยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารบนแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทองแห่งนีตราบชีวิตจะดับสลาย

“ท่านพอ.คะขณะนี้ครุเราทุกคนรออยู่ที่สโมสร
ราชนาวินะคะ”

เสียงนัดหมายจากครุแว่วมาทางโทรศัพท์ เมื่อทั้ง
สิบแปดชีวิตมารวมตัวกันพร้อมแล้ว ผมจึงส่งครูสตรีทั้งสี่ท่าน
ขึ้นรถตุ๊กตุ๊กให้เขาไปส่งที่ด้านหลังวัดพระแก้วด้านตะวันออก
เพราะรถตู้รออยู่ย้านั้นในราคาร้อยห้าสิบบาท คนขับไม่ยอม
ไปส่งสักเท่าไรเขาบอกว่าใกล้แค่นี้เดินไปได้

“มีคนปวดขาแข็งขาเดินไม่สะดวก ไปเกาะใกล้
แค่ไหนก็ไปนะครับ”

ผมขอร้องที่เหลืเราเดินผ่านหน้ามหาวิทยาลัยศิลปากร
มีดนตรีจิตอาสาร้องเพลงอยู่บนฟุตบาทซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพลง
พระราชนิพนธ์ ท่ามกลางความร้องอบอ้า แต่มนต์เสน่ห์แห่ง
เสียงเพลงสามารถสะกดได้ ผ่านหน้าประตูทางเข้าถึงกระทรวง
กลาโหม เลี้ยวขวาเรื่อยมาถึงหน่วยบัญชาการอาสารักษาดินแดน
ยังไม่พบครูสตรีที่ผมส่งขึ้นรถตุ๊กตุ๊ก

“พอ.คะพวกหนูอยู่บริเวณสี่แยกไฟแดงถัดมา
จากอาสารักษาดินแดนหนึ่งแยกคะ แล้วคณะ
ครุเราอยู่ตรงไหนคะ”

ความไม่คุ้นเคยในสถานที่ครุคงตกใจกลัวหลงไม่น้อย

“รอนานันแหละเดี๋ยวผมเดินตามไปหานะ”

ผมกับครุรู้อีกหนึ่งคนออกเดินไปผ่านสถานีวิทยุอาสารักษาดินแดนถึงแยกแรกเลี้ยวซ้ายบริเวณโรงเรียนราชินีไม่นาน
เห็นครุทั้งสี่คนยืนอยู่อีกฝั่งของแยกหน้า ก็คือด้านหลังของหน่วย
บัญชาการอาสารักษาดินแดนนั่นเอง ทุกถ้อยคำทุกบทความ
สารคดีดังก้องเข้าไปในโสตประสาทในขณะที่รถตู้ห่อหุ้ม
ออกจากกรุงเทพมหานคร

“หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ทรงยึดหลัก
ผลประโยชน์ของปวงชน และการพัฒนาคน
เป็นสำคัญ ไม่ทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย
ไม่ทรงระย่อท้อถอย พระองค์จะเสด็จ
พระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรทุกหนทุกแห่ง
ทั่วพระราชอาณาจักรของพระองค์ ถิ่นทุรกันดาร
ป่าเขาลำเนาไพร ดินแดนอันตรายผู้ก่อการร้าย
สายฝน เพลวแดด พระองค์ไม่ทรงหวั่น แนวทาง
ที่พระองค์ท่านมอบไว้จึงเป็นนิรันดร์”

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม”

“The Great King – Monach Working”

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร”

รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช
เมื่อเวลา 15.52 น. วันพฤหัสบดี 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559
รวมพระชนมพรรษา 89 พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติทั้งสิ้น 70 ปี

สายตาครูและนักเรียนทุกคู่ไล่ไปบนป้ายไวณิลหน้าลาน
พระพุทธรูปหลังเคารพธงชาติ เสียงดังกังวานทั่วทั้งโรงเรียน
ก้องเข้าไปในหัวใจไทยทั้งชาติ ■

“

... คุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประการหนึ่ง ได้แก่ การให้ คือ ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน ให้เอื้อกันไม่ถือโทษกัน ให้คำแนะนำตักเตือนที่ดีต่อกัน ประการที่สอง ได้แก่ การมีวาจาดี คือ พูดแต่คำสัจคำจริงต่อกัน พูดให้กำลังใจกัน พูดแนะนำประโยชน์ให้แก่กัน คือประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์เกื้อกูล ทั้งแก่กันและกันแก่หมู่คณะโดยส่วนรวม ประการที่สี่ ได้แก่ การวางตน ได้สมน้ำสมเนื้ออย่างเหมาะสม คือ ไม่ทำตัวให้ดีเด่นเกินกว่าผู้อื่นและไม่ด้อย ต่ำทราญไปจากหมู่คณะ หมู่คณะใดมีคุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวไว้ดังกล่าว หมู่คณะนั้นย่อมจะมีความมั่นคง...

”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

พระราชทานแก่สมาชิกสภามาศในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเปิดประชุมประจำปี

เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2525

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ตามแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการของโรงเรียนวัดเกาะสระ

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่านที่รัก โรงเรียนดี โครงการเด่นฉบับนี้ เสนอการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมตามแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของโรงเรียนวัดเกาะสระ อำเภอนาบอน จังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ได้ยึดแนวนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ภายในปีพ.ศ. 2562 โรงเรียนวัดเกาะสระจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ บนพื้นฐานของความเป็นไทย ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีความสุข” และกำหนดกลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้ดำเนินการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ตามแบบสังเกตพฤติกรรมจากครู เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทั่วไปด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 คน ซึ่งผลจากการประเมินพบว่า คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นปัญหาที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ ปัญหาด้านค่านิยมหลัก 12 ประการ กำหนดขึ้นมาเพื่อให้คนไทยทุกคนยึดถือและปฏิบัติตาม รวมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้กับสังคมไทย

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทย
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

โดยวัตถุประสงค์ของการพัฒนาในครั้งนี้ คือ เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมและบูรณาการการส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน รวมถึง ขยายผลการส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน โดยจุดเด่นของนวัตกรรมที่ส่งต่อการจัดการศึกษาและเป็นแบบอย่างได้ นั่นคือ การให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะกิจกรรมในเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับผู้เรียน โดยเลือกจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับชั้นและช่วงวัยของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะประโยชน์ที่เด็กจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมมีมากมาย เช่น การใช้ชีวิตร่วมกันในกลุ่ม การทำงานเป็นหมู่คณะ ทักษะชีวิต ภาวะผู้นำ ทักษะการคิด ความรับผิดชอบ

ผลงานและความสำเริบของผู้เรียน

1. เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการในรูปแบบต่างๆ อย่างเต็มใจและต่อเนื่อง
2. แสดงออกทางความคิด และความรู้สึก ตลอดจนการปฏิบัติให้สอดคล้องตามค่านิยมหลัก 12 ประการผ่านกิจกรรม การประพฤติปฏิบัติต่างๆ อย่างเหมาะสม
3. คิดสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ ที่แสดงถึงการเสริมสร้างและแสดงออกตามค่านิยมหลัก 12 ประการ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
4. ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเต็มใจ
5. แสดงการกระทำที่บ่งบอกว่ามีเอกลักษณ์หรือการกระทำของการปฏิบัติตามค่านิยมหลัก 12 ประการ ได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับ

ผลงานนักเรียน

- เด็กหญิงกัญญาวาต์ พรหมเมือง ได้รับรางวัลเหรียญทอง สพ.น.นครศรีธรรมราช เขต 2
- กิจกรรมสวดมนต์แปล ได้รับรางวัลเหรียญทอง
- ร้องเพลงคุณธรรม ได้รับรางวัลเหรียญทอง
- โครงการงานคุณธรรม ได้รับรางวัลเหรียญทอง

ผลงานครู

- นางสาวน รอดรักษ คุรุชำนาญการพิเศษ ได้รับรางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ประจำปี 2559
- นางสาวสิริพริมา ขอบผล คุรุชำนาญการ ได้รับรางวัลหนึ่งแสนครูดี ประจำปี 2558

ผลงานโรงเรียน

- ได้รับรางวัลระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง
- ได้รับรางวัลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ
- ได้รับรางวัลกลุ่มยุวเกษตรกร อันดับที่ 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558 และ 2559
- ได้รับรางวัลกลุ่มยุวเกษตรกร อันดับที่ 2 เขตภาคใต้ ปี 2558 และ 2559
- โรงเรียนหมู่บ้านรักษาศีล 5

จากเรื่องราวข้างต้น เป็นอีกแนวคิดในการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เยาวชนผ่านกิจกรรม โดยสามารถต่อยอดไปสู่ครอบครัวและชุมชนได้นั้น นำมาซึ่งความมั่นคงยั่งยืน ตรงตามพระบรมราโชวาทฯ วรคหนึ่งว่า “...หมู่คณะใดมีคุณธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวกันไว้ดังกล่าว หมู่คณะนั้นย่อมจะมีความเจริญมั่นคง...” // สวัสดิ์ดีครับ

เรียนรู้เรื่อง **ครู** จาก **เมืองจีน**

ผมมีโอกาสไปเยือนมหานครฉงชิ่งร่วมกับคณะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในช่วงวันที่ 11 - 14 มิถุนายน 2560 ที่ผ่านมา โดยการสนับสนุนของรัฐบาลมหานครฉงชิ่ง และมหาวิทยาลัยซื่อหนาน (Southwest University) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะไปศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของครู

ความจริงระบบการศึกษาของจีนก็ไม่ต่างไปจากของประเทศไทยเท่าไรนัก ระบบการศึกษาก็เป็น 6-3-3 เช่นเดียวกัน แต่ในความเหมือนก็มีความต่างกันอยู่มาก คุณโจว เจียงกัว (Zhou Jiangua) รองผู้อำนวยการสภามหาวิทยาลัยของมหานครฉงชิ่งเล่าให้ฟังว่า เมื่อปี 2014 ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ไปกล่าวสุนทรพจน์ที่มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มีประโยคหนึ่งที่กล่าวถึงครูว่า “จีนต้องมีครูที่เป็นกัลยาณมิตร และต้องเป็นครูที่ดี” คุณโจว อธิบายต่อว่าครูของจีนโดยเฉพาะในมหานครฉงชิ่งต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. ต้องมีอุดมการณ์
2. ต้องมีความรู้ที่ดี และทันสมัย
3. ต้องรักในอาชีพครู
4. ต้องมีคุณธรรม

แม้ว่าทั้ง 4 คุณสมบัตินี้ จะมีความสำคัญเหมือนกันหมด แต่ก็เห็นว่าความมีคุณธรรมของครูนั้นสำคัญที่สุด

จีนต้องมีครูที่เป็นกัลยาณมิตร และต้องเป็นครูที่ดี

การเป็นครูของจีนนั้นไม่ง่ายเลย ไม่ว่าคุณจะเรียนจบปริญญาตรีสาขาอะไรก็ตาม คุณต้องสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งคนที่เรียนในสาขาศึกษาศาสตร์จะมีโอกาสดีกว่า เพราะเคยเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องสอบขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมาแล้ว เพราะข้อสอบจะถามเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา หลักและวิธีการสอน การวัดประเมินผล รวมทั้งสอบภาคปฏิบัติ คือ การสอนให้คณะกรรมการประเมินซึ่งหากเรียนปริญญาตรีสาขาอื่นมากก็ต้องมาอบรมเพิ่มกับสถาบันที่จัดสอนเพื่อให้มีความรู้พอที่จะไปสอบ อาจจะต้องอบรมเพิ่มเป็นเวลาหลายเดือน เมื่อได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแล้ว ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับทุนจากรัฐบาลก็จะได้ไปบรรจุในโรงเรียนที่รัฐจัดให้ และต้องสอนอยู่ที่นั่นไม่น้อยกว่า 10 ปี แต่ถ้าไม่ได้รับทุนก็สามารถสมัครสอบบรรจุได้ตามที่รัฐบาลจัดสอบ หรือถือใบอนุญาต

ประกอบวิชาชีพครูไปสมัครสอบที่โรงเรียนเอกชนได้เลย แต่ใบอนุญาตนี้มีอายุ 5 ปี ทุกๆ 5 ปี ต้องทดสอบเพื่อต่ออายุ โดยจะต้องผ่านการทดสอบเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของการเป็นครู การสอบวัดความรู้ (ครูประถมศึกษาคงสอนได้หลายวิชา ครูมัธยมศึกษา ก็จะเจาะลึกเป็นรายวิชา) และการสอบวัดความสามารถเกี่ยวกับการวัดประเมินผล และแน่นอนต้องปฏิบัติตามการสอนให้คณะกรรมการได้ประเมินด้วย หากสอบไม่ผ่านก็อาจจะไม่ได้เป็นครูอีกต่อไป แต่หากผ่านบางด้านก็จะต้องไปอบรมเพิ่ม เพื่อให้สอบผ่านในด้านที่ไม่ผ่าน นอกจากนั้น ยังมีกฎหมายบังคับให้ครูต้องมีเวลาอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างน้อย 360 ชั่วโมง ในระหว่าง 5 ปี ที่ได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพครูด้วย

คณะของพวกเราเรามีโอกาสไปฟังการบรรยายของรองศาสตราจารย์ ดร.อ้าย ชิง รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยซีหนาน เรื่องการพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อการปฏิรูปการศึกษาด้วย ดร.อ้าย ชิง นอกจากจะเล่าถึงความเป็นมาของวิชาการด้านการศึกษาศาสตร์ยุคใหม่ของจีน ที่เริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ.1904 แล้ว ยังได้บรรยายให้เราได้รับรู้เกี่ยวกับสมรรถนะหลักของการเป็นครูของจีน คือ

1. เป็นครูมืออาชีพ กล่าวคือ ต้องมีอุดมคติที่ดีต่อการเป็นครู เคารพในอาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลัก

2. มีความรู้ ความเข้าใจ สมรรถนะของครู คือ ต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาเอกของตนอย่างแตกฉานและพัฒนาอยู่เสมอ มีทักษะในการสอนเป็นเลิศ (ซึ่งทราบว่ามีการแข่งขันกันเป็นประจำ ทั้งในระดับโรงเรียน มณฑล และระดับประเทศ) และรู้จักการใช้จิตวิทยาที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียนในความรับผิดชอบ

3. มีความฉลาดในการสอน ดร.อ้าย ชิง ให้ข้อคิดว่า “สื่อใดๆ ก็ไม่จำเป็นเท่ากับว่าครูสอนอะไร” เพราะความรู้ และเทคนิคการสอนล้วนเป็นพื้นฐานของความเป็นครู

4. มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ กล่าวคือ ครูจะต้องสามารถสอนแบบบูรณาการกับวิชาต่างๆ ได้ มีวิธีการสื่อสารที่ดี แก้ปัญหาได้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเองได้ การสอนหรือเผยแพร่ข้อมูลของครูต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องและพร้อมรับผิดชอบ

5. การดำรงชีวิตของครู ครูจะต้องมีจิตใจที่สงบนิ่ง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ใช้ชีวิตอย่างถูกต้อง เป็นแบบอย่าง และมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ดี

6. ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีนิสัยดี คือ ซื่อตรงและจริงใจ มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง บุคลิกโดยรวมดีน่านับถือ ดร.อ้าย ชิง เล่าให้ฟังว่า ได้มีการทำวิจัยเพื่อศึกษาว่า ครูดีเด่นในสายตาของนักเรียนเป็นอย่างไร พบว่า

1. คุณลักษณะและบุคลิกภาพของครูที่นักเรียนชอบที่สุด คือ

- 1) กระตือรือร้น
- 2) รู้ว่าจะสอนอะไร อย่างไร
- 3) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนได้

2. คุณลักษณะของครูที่นักเรียนพอใจ คือ

- 1) สุขภาพแข็งแรง
- 2) รักอาชีพครู
- 3) อารมณ์ดี
- 4) เข้ากับคนอื่นได้ง่าย
- 5) เสียสละ
- 6) บุคลิกดีดูดี

3. ความคาดหวังต่อตัวครู คือ

- 1) มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาและต่อชีวิต
- 2) รักการสอน
- 3) มีระดับความรู้แน่นเชื่อถือ
- 4) มีเทคนิคการสอนดี รู้และเข้าใจว่าจะสอนอะไร

ได้อย่างไร

- 5) มีจิตวิญญาณครู พัฒนาตนเองไม่หยุดยั้ง เป็นครูตลอดชีวิต
- 6) เป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะการอ่อนน้อมถ่อมตน
- 7) ต้องรู้จักผู้เรียนของตนอย่างดี เอาใจใส่เสมอ
- 8) ต้องมีการวางแผนการสอนที่ดี
- 9) จิตใจกว้างขวาง
- 10) มีความเป็นสากล และมีความคิดสร้างสรรค์

บูรณาการความรู้ได้หลากหลายสาขา และโยงไปสู่การปฏิบัติจริงได้

การศึกษาดูงานแบบเจาะลึก เรื่องครูของจีน ที่มณฑลฉงชิ่งคราวนี้ คณะของเราได้แบ่งคิดมุมมองอย่างหลากหลาย และมีประเด็นที่ควรนำมาคิด และนำมาพัฒนาต่อบ้านเมืองของเรา ก่อนจากลา เราได้วลีเด็ดจากครูจีนว่า **“มีครูแบบไหน ก็ได้นักเรียนแบบนั้น มีนักเรียนแบบไหน ก็จะได้คนในประเทศแบบนั้น”** แล้วบ้านเรามีครูแบบไหนกันครับ ■

แต่คุณครู

ตอนที่ 42

วาทะพระบรมครู เรื่อง

การเหยียดวงศ์ของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

(ตอนที่ 3)

ธรรมดาไม่ดี เมื่อถูกลงเผล่ครั้งหนึ่ง ย่อมสำนึกความผิด
ครั้งแรกและพยายามวังให้เร็ว พวกเธอจงทำตนเช่นนั้น
อาศัยศรัทธา ศีล ความเพียร สมาธิ การวินิจฉัยธรรม
ความสมบูรณ์ด้วยความรู้และความประพฤติและอาศัย
สติพวกเธอจักละทุกข์ได้น้อยเลย

พบกันฉบับนี้ ขึ้นต้นหรืออรัมภบทด้วยพุทธภาษิต
ในธรรมบท ซึ่งแปลโดยศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก
ราชบัณฑิต ส่วนเรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้ คือ การเหยียดวงศ์
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นตอนสุดท้าย
มีเนื้อหาสาระ ดังนี้

เมื่อพระพุทธองค์ตรัสว่า อัมพัฏฐะ เธอจงตอบมา
เวลานี้ไม่ใช่เวลานิ่งของเธอ ผู้ใดถูกพระตถาคตเจ้าถามปัญหา
อันชอบธรรมถึง 3 ครั้งแล้ว นิ่งอยู่ไม่ได้ตอบแก้ไข ศีรษะของผู้นั้น
จักแตก 7 ภาค ขณะนั้นก็ยังมีภิกษุตนหนึ่งชื่อว่า วชิรปาณี ถือเอา
ค้อนเหล็กแดงใหญ่อันลูกเป็นเปลวเพลิง มายืนอยู่ในอากาศเหนือ
ศีรษะอัมพัฏฐะมานพให้แตก 7 ภาค ในเดี๋ยวนี้

ยักษ์วชิรปาณีนั่นได้เห็นแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
กับอัมพัฏฐะมานพเท่านั้น อัมพัฏฐะมานพได้เห็นได้ยินดังที่ว่านี้
แล้วก็สะดุ้งตกใจกลัว ขอให้พระพุทธองค์เป็นที่พึ่ง ได้คลานเข้าไป
นั่งใกล้กราบทูลว่า พระพุทธองค์ตรัสถามว่าอย่างไรของตรัสถามอีก
จึงตรัสบอกว่าอัมพัฏฐะเราถามเธอว่าเธอได้ยืมมาจากพราหมณ์
ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เป็นอาจารย์ใหญ่ ว่าอย่างไร พวกภิกษุทายะเกิดมา
จากไหน ใครเป็นบรรพบุรุษของพวกภิกษุทายะ อัมพัฏฐะมานพ
จึงกราบทูลว่า พระพุทธองค์ตรัสถึงผู้ใด ข้าพระองค์ก็ได้ฟังมาว่า
พวกภิกษุทายะเกิดมาจากผู้หนึ่งแหละ ผู้หนึ่งแหละเป็นบรรพบุรุษ
ของพวกภิกษุทายะ

เมื่ออัมพัฏฐะมานพกราบทูลอย่างนี้ มานพเหล่านั้นก็
เปล่งเสียงขึ้นพร้อมกันว่า พวกเราผู้เกิด อัมพัฏฐะมานพนี้เป็น

ผู้มีชาติตระกูลไม่ดี ไม่ใช่บุตรของผู้มีตระกูล เป็นบุตรทาสีของ
พวกศากยะ ส่วนพวกศากยะเป็นบุตรนายของอัมพัฏฐะมานพ
พวกเราเข้าใจว่าจะรุกรานพระพุทธองค์ได้ด้วยถ้อยคำที่ได้ตอบกัน
ในคราวนี้ เมื่อท่านผู้อ่านหรือท่านผู้ฟังได้อ่านมาถึงตอนนี้แล้ว
ก็ยิ่งจะเห็นได้ว่าพระพุทธองค์ทรงกดอัมพัฏฐะมานพให้จมลงไป
ถึงใต้บาดาลทีเดียว แต่ว่าทรงกดลงไปตามความเป็นจริง
ทรงกดลงไปตามชอบธรรม เพราะความจริงเป็นอย่างนั้น
แต่อัมพัฏฐะมานพลืมนึกถึงความจริง ดังนี้เสียจึงได้ถูกพวก
ศากยะว่าเป็นพวกไพร่ ต่อพระพุทธองค์ตรัสว่ามา

เมื่อพวกมานพที่เป็นบริวารของอัมพัฏฐะมานพ
เปล่งเสียงดังขึ้นดังนั้นแล้ว พระพุทธองค์จะทรงทำอย่างไร
พระพุทธองค์จึงทรงดำริว่า มานพพวกนี้เหยียบย่ำอัมพัฏฐะมานพ
ด้วยคำว่าเป็นบุตรของทาสี แรงเกินไปเสียแล้ว เราจะต้อง
ช่วยแก้ไข เมื่อทรงดำริอย่างนี้แล้ว จึงตรัสต่อพวกมานพนั้นว่า
พวกเธออย่าเหยียบย่ำอัมพัฏฐะมานพให้แรงเกินไปด้วยคำว่าเป็น
บุตรทาสีเลย ตรัสดังนี้แล้วก็ทรงเล่าเรื่องนายกันหา ผู้เป็นบรรพบุรุษ
ของต้นวงศ์กัณหาณะ ซึ่งเป็นวงศ์ของอัมพัฏฐะมานพให้พวกนั้น
ฟังโดยพิสดารต่อไป มีใจความว่า

นายกันหาผู้เป็นบุตรทาสีของต้นวงศ์ศากยะนั้นได้บวช
เป็นฤาษี สำเร็จฌานสมาบัติมีฤทธิ์เดช แล้วได้พระธิดาของ
พระราชอาชูกากะเป็นภรรยาแล้วตรัสถามอัมพัฏฐะมานพต่อไปว่า
นี่นะ อัมพัฏฐะ ขัตติยะกุมารแต่งงานกับนางพราหมณ์ได้บุตร
มาแล้วบุตรนี้ใครได้อาสนะ หรือนำในที่ประชุมพวกพราหมณ์
พวกพราหมณ์ควรเลี้ยงดูนั้น ในเวลาถึงงานทำบุญให้ผู้ตายหรือ

งานอื่นๆ มีงานมงคล เป็นต้น หรืองานบุญอายุ งานต้อนรับแขก อย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ ทูลตอบว่า ควรเลี้ยงพระพุทเจ้าเข้า จัตุรสถมต่อไปว่า พวกพราหมณ์ควรสอนความรู้ให้ผู้นั้นหรือไม่ควร พระพุทเจ้าเข้า ผู้นั้นควรได้กับนางพราหมณ์หรือไม่ควร พระพุทเจ้าเข้า ผู้นั้นควรได้รับการอภิเษกเป็นกษัตริย์หรือไม่ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า เพราะข้างฝ่ายมารดาของผู้นั้นไม่ใช่นางกษัตริย์

การที่พระพุทองค์ทรงถามอย่างนี้เพื่อจะทรงชี้ให้เห็นว่า กษัตริย์สูงกว่าพราหมณ์ จะทรงชี้ให้เห็นว่าพระองค์เป็นวงศ์กษัตริย์ แต่ว่าเท่าที่ทรงซักถามเพียงข้อเดียวเท่านั้น ยังไม่ทำให้อัมพัฏฐมาณพเห็นว่า กษัตริย์สูงกว่าพราหมณ์เพราะฉะนั้นจึงได้ตรัสถามต่อไปว่า

นี่แน่ะ อัมพัฏฐะ พราหมณ์กุมารได้อยู่ร่วมกับนางกษัตริย์แล้วได้บุตรมา บุตรนั้นจะสมควรได้อาสนะหรือได้น้ำในที่ประชุมพราหมณ์หรือไม่ อัมพัฏฐมาณพทูลตอบว่าสมควร พระพุทเจ้าเข้าจึงทรงซักต่อไปว่าพวกพราหมณ์ควรเลี้ยงผู้นั้นในงานทำบุญให้ผู้ตาย หรือทำงานมงคล เป็นต้น หรือการบุญอายุ หรืองานต้อนรับแขกหรือไม่ ควรพระพุทเจ้าเข้า พวกพราหมณ์ควรแต่งงานกับนางพราหมณ์หรือไม่ ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า ควรอภิเษกผู้นั้นเป็นกษัตริย์หรือไม่ ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า เพราะบิดาของผู้นั้นไม่ใช่กษัตริย์

เมื่ออัมพัฏฐมาณพกราบทูลอย่างนี้จึงตรัสว่า อัมพัฏฐะ เมื่อเทียบหญิงกับหญิงด้วยกันเทียบบุรุษกับบุรุษด้วยกันแล้ว กษัตริย์ก็เป็นผู้ประเสริฐ พราหมณ์เป็นพวกเลวทรามนี้แน่ะ อัมพัฏฐะ พวกพราหมณ์โกณณพวักพราหมณ์ด้วยความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วเหี้ยมเถิดระดมขับไล่ไปเสียจากบ้านเมืองให้ไปบวชเวลาผู้นั้นบวชแล้วจะควรได้อาสนะหรือน้ำในที่ประชุมพวกพราหมณ์หรือไม่ ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า พวกพราหมณ์ควรเลี้ยงผู้นั้นในคราวทำบุญถึงผู้ตาย หรือในคราวทำมงคลหรือในคราวบุญอายุในคราวต้อนรับแขกหรือไม่ ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า ผู้นั้นแต่งงานกับนางพราหมณ์หรือไม่ ไม่ควรพระพุทเจ้าเข้า

นี่แหละ อัมพัฏฐะ กษัตริย์ถึงความตกต่ำถึงเพียงนี้แล้ว ก็ยังประเสริฐกว่าพราหมณ์นี้แน่ะ อัมพัฏฐะ สุนังกุมารพรหมได้กล่าวไว้ว่า กษัตริย์ประเสริฐที่สุดในหมู่มนุษย์คือ ชาติตระกูลส่วนผู้ที่สมบูรณ์ด้วยวิชาจาณะ เป็นผู้ประเสริฐที่สุดในเทพกามมนุษย์ เราก็ก้าวอย่างนี้เหมือนกัน เป็นอันว่ากษัตริย์เป็นพวกประเสริฐ ไม่ใช่พวกต่ำเลวทรามกว่าพวกพราหมณ์ ไม่เหมือนกับถ้อยคำที่เธอว่าพวกกษัตริย์ แพศย์ ศูทร เป็นพวกต่ำเรอพราหมณ์ เป็นพวกรับใช้ของพราหมณ์เป็นพวกต่ำว่าพราหมณ์

เมื่อตรัสดังนี้แล้ว อัมพัฏฐมาณพก็หมดทิฐิสุมานะหมดความเชื่อถือที่ว่าพวกพราหมณ์ประเสริฐกว่าพวกอื่น แล้วจึงทูลถามต่อไปว่าวิชาได้แก่อะไร จาณะได้แก่อะไร พระพุทองค์ก็ทรงแสดงให้ฟังจนเป็นที่เข้าใจแล้วจึงพิจารณาอุทานุสลักษณะ 32 ประการ ในกายของพระพุทองค์ สงสัยอยู่ในมหาบุรุษลักษณะเพียง 2 ข้อ คือ ข้อว่าของลับเข้าฝัก 1 ข้อ ว่าลิ้นแลบปากหน้าผากได้ 1 พระพุทองค์ทรงแสดงให้ดู จนหมดความสงสัยแล้วเขาก็ทูลลากลับไปหาไปกขรชาติพราหมณ์ก็ดูตวาดขึ้นว่า เฮ้ยอ้ายบัณฑิตน้อยผู้รู้กรานท่านผู้ประกอบด้วยมหาบุรุษลักษณะเช่นนั้น ต้องตายไปตกนรกแล้วก็บอกว่า เราอยากไปเฝ้าพระสมณโคดมเสียในวันนี้ แต่ว่า หมดเวลาแล้วพຽນนี้เข้าจึงจักไปเฝ้า

เข้าขึ้นโบกขรชาติพราหมณ์ให้จัดอาหารที่ประณีต ที่บริเวณของตน แล้วยกขึ้นรอกออกไปที่ป่าอิจจามังคลวัน ไปเฝ้ากราบทูลถามว่า อัมพัฏฐมาณพผู้เป็นศิษย์ของข้าพเจ้ามาที่นี่หรือเปล่า ตรัสตอบว่ามาทูลถามว่า อัมพัฏฐมาณพได้สนทนากับพระพุทองค์อย่างไรหรือไม่ก็ทรงเล่าให้ฟังแล้วไปกขรชาติพราหมณ์ก็ทูลขอโทษที่อัมพัฏฐมาณพล่วงเกิน แล้วพิจารณาอุทานุสลักษณะ 32 ประการ เห็นชัดเจนแต่เพียง 30 ประการ อีก 2 ประการนั้นยังสงสัยอยู่ พระพุทองค์จึงทรงแสดงให้ลิ้นสงสัย คือ ทรงบันดาลให้เห็นของลับที่เข้าฝักของพระพุทองค์ และทรงแลบพระชิวหาออกแยงช่องหู ช่องจมูก และปิดหน้าผากให้ดู

โบกขรชาติพราหมณ์ก็ลงความเห็นเห็นว่าพระพุทองค์ทรงบริบูรณ์ด้วยลักษณะมหาบุรุษ แล้วทูลนิมนต์ให้ไปเสวยอาหารที่บ้านของตนในวันนั้น เมื่อพระพุทองค์ทรงเสวยเสร็จแล้วก็ทรงแสดงธรรมโปรดให้ไปกขรชาติพราหมณ์ได้เห็นธรรม ถึงธรรมรู้แจ้งธรรม หยั่งลงในธรรม ชำมความสงสัย หมดความสงสัยมีความเชื่อถือแน่วแน่ในพระพุทศาสนา แล้วไปกขรชาติพราหมณ์พร้อมทั้งบุตร ภรรยา บิราร ก็ได้ประกาศตัวเป็นอุบาสก ผู้นับถือพระพุทศาสนาตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นไป

ขอท่านผู้อ่านหรือท่านผู้ฟัง จงหวนนึกดูตั้งแต่ต้นมาก็จะเห็นว่าคำที่พระพุทองค์ทรงได้ตอบกับอัมพัฏฐมาณพแต่ละข้อๆ นั้น ล้วนแต่วิเศษทั้งนั้น ทั้งจงเข้าใจว่าการได้ตอบของพระพุทองค์นั้น ล้วนแต่เป็นปฏิปจฉาพยากรณ์ คือ ทรงซักถามก่อนทั้งนั้นเมื่อเข้าใจอย่างนี้แล้ว จงจำไว้ใช้ในเรื่องที่ได้อ่านได้ยากต่อไป

จากกันฉบับนี้จากกันด้วยพุทภาษิตที่ว่า “มณีผู้ถือศีลชาติของตน เห็นสวรรค์และอบาย ไม่ต้องเกิดอีกต่อไป รู้แจ้งเห็นจริงบำเพ็ญหน้าที่บริบูรณ์แล้ว เราเรียกว่า พราหมณ์” ■

ประโยคสัญลักษณ์ที่ 66

จันทนา

ที่รัก...

“ปิดไฟใส่กลอน จะเข้ามุ้งนอน คิดถึงใบหน้า...”

นั่งเขียนจดหมาย แล้วรีบทิ้งไปโรงงานทอผ้า...

ถึงคนชื่อจันทนา ที่เคยสบตากันเป็นประจำ...”

ผู้มั่งเสียงลำเนียงลูกทุ่งลูกคอรระวัที่ขับร้องด้วยคำทำนอง
ออกอ่อนหยาดเอี่ยมดังลอยออกมาจากลำโพงที่ไม่ใช่ลำโพง
ของวิทยุทรานซิสเตอร์อันเป็นอุปกรณ์ที่เคยเป็นกระบอกเสียงเคียงคู่
บทเพลงลูกทุ่งไทยอันแสนอมตะมาทุกยุคทุกสมัย

แต่เสียงหวานๆ ของเพลง “จันทนาที่รัก” ที่ไม่มีใคร
ไม่รู้จัก กำลังลอยระเร่ขึ้นออกมาจากลำโพงของเครื่องเล่นเพลง
สำเร็จรูปขนาดเล็กประมาณฝ่ามือที่ภายในเครื่องบรรจุเพลง
ลูกทุ่งคลาสสิกเป็นพันๆ เพลง ในรูปแบบของไฟล์เอ็มพี 3 มาให้
เต็มเครื่องตั้งแต่ซื้อจากร้านเครื่องใช้ไฟฟ้า

ถึงแม้เครื่องเล่นเพลงลูกทุ่งสำเร็จรูปขนาดกะทัดรัด
เครื่องนี้จะติดตั้งเพลงลูกทุ่งอมตะสุดคลาสสิกมาให้ครบพันกว่าเพลง
และทุกเพลงก็เป็นเพลงดังแห่งยุคสมัยทั้งสิ้น

แต่ตอนนี้ “จันทนา” กลับจมจ่อมฟังอยู่เพลงเดียว
วนเวียนซ้ำไปซ้ำมาจนถ้าเป็นสมัยที่เราจะต้องฟังเพลงจากม้วนเทป
คาสเสตต์ เทปม้วนนี้ในช่วงเพลงนี้คงต้องยียวนไปแล้วแน่นอน!

เพลงนั้นคือ “ฉันทนาที่รัก”ที่กำลังบรรเลงอยู่ตอนนี้!
เพราะเขากำลังเวียนว่ายพายเรืออยู่ในห้วงภวังค์รักกับหญิงสาวที่ชื่อ “ฉันทนา”

...
...
...

ยุทธนาเป็นชายหนุ่มอายุประมาณ 36 ปี ผิวเข้มคล้ำเล็กน้อย ให้พอรู้ว่าไม่ใช่ผู้ชายสำอางติดเนียบและไม่ใช่ผู้ชายทำงานออฟฟิศแบบที่เราเห็นๆ กันในโฆษณาทางทีวีทั้งหลาย

เขาเป็นหัวหน้าคนงาน คุมคนงานทั้งหมดในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ที่เน้นการผลิตเพื่อขายส่งภายในประเทศและส่งออกไปแถบประเทศเพื่อนบ้าน

เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่คนไทยรู้จักกันในชื่อ “เสื้อโหล”

ย้อนกลับไป 6 เดือนกว่าๆ ที่แล้ว ยุทธนา กับ ฉันทนา ได้รู้จักกันโดยบังเอิญที่ห้างสรรพสินค้าแถวโรงงาน

ฉันทนาเป็นหญิงสาวอายุประมาณ 34 ปี ลักษณะท่าทางคล่องแคล่วปราดเปรียวแบบผู้หญิงทำงาน ผิวเนียนขาว ผุดผ่องแบบสาวที่ขยันดูแลหน้าตาผิวพรรณตัวเอง แต่งหน้าแต่งตาจัดอย่างผู้หญิงที่แต่งหน้าเป็นและมั่นใจ

เธอก็เป็นหัวหน้าคนงาน คุมคนงานผู้หญิงทั้งหมดในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ที่เน้นการผลิตเพื่อขายส่งภายในประเทศและส่งออกไปแถบประเทศเพื่อนบ้าน

เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่คนไทยรู้จักกันในชื่อ “เสื้อโหล”
พุดง่าย ๆ ก็คือทั้ง “ยุทธนา” และ “ฉันทนา” ทำงานตำแหน่งเดียวกัน อยู่ในโรงงานที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน ที่สำคัญคือสองโรงงานนี้ตั้งอยู่ใกล้ๆ กัน...
และเป็นผู้แข่งขัน!
ที่ยิ่งคือ...

เขาและเธอหันมาตกหลุมรักกันและกัน!
ราวกับโรมิโอกับจูเลียตหรือละครเรื่องรักในรอยแค้น ยิ่งไถ่ยิ่งงั้น!

...
...
...

เมื่อทำความรู้จักกันได้ 2 - 3 เดือน ทั้งคู่ต่างมั่นใจว่าต่างคนต่างเป็นส่วนเติมเต็มของกันและกัน เขาเป็นสุภาพบุรุษ เขามีความเป็นผู้นำ เขามีสิ่งที่เธอขาด ส่วนเธอก็มีความเป็นกุลสตรี มีเสน่ห์ปลายจวัก และเป็นหญิงสาวที่พร้อมปรนนิบัติดูแลชายหนุ่มที่เธอรักอย่างดีที่สุดจริงๆ สักคนหนึ่งพึงกระทำเดือนที่ 4 ทั้งคู่จึงตัดสินใจย้ายมาเช่าห้องพักอยู่ด้วยกัน...
อย่างลับๆ !

เพราะที่ทำงานของทั้งคู่เป็นผู้แข่งขัน!

...

การมาเช่าห้องอยู่ด้วยกันไม่ได้กระทบกระเทือนชีวิตประจำวันหรือการทำงานมากนัก เพราะโรงงานที่ทั้งคู่ทำงานอยู่ก็อยู่ไม่ไกลกันมาก เช้ามาต่างคนต่างออกไปทำงาน ทำเหมือนไม่รู้จักกันเพื่อไม่ให้ใครในโรงงานของแต่ละคนเอาไปนินทา หรือแม้กระทั่งรายงานให้เป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมาได้ เย็นเลิกงานก็กลับมาเจอกันที่ห้องโดยระวังไม่ให้คนรู้จักที่โรงงานระแคะระคายว่าเขาทั้งสองอยู่ด้วยกัน รักกัน หรือแม้กระทั่งรู้จักกัน

ฟังดูเหมือนจะทุกข์ทรมาน...

แต่ยุทธนา กับ ฉันทนา ก็อยู่กินด้วยกันมาอย่างมีความสุข และเข้าอกเข้าใจกันเป็นอย่างดี มีสุขร่วมเสพ มีทุกข์ร่วมรับฟัง และแบ่งเบา

ผ่านมา 6 เดือนกว่าตั้งแต่เริ่มรู้จักและตกอยู่ในภวังค์รักอันหวานชื่น

เช้าตรู่วันหนึ่ง ลำแดดอุ่นๆ ชำแรกแทรกช่องว่างของผ้าม่านเข้ามาในห้องเช่าของเขาและเธอ

ฉันทนาค่อยๆ เผยเปลือกตาขึ้นมา ลูกขึ้นนั่งบนที่นอนบิดขี้เกียจ หันไปส่งเสียงเนือๆ บอกยุทธนาที่ยังนอนอุตุอยู่ข้างๆ

“วันนี้จะไปเช่าหน้อยนะ มีประชุมด่วนคนงานตอน 7 โมงครึ่ง”

“ฮือ...” ยุทธนาครางตอบโดยที่เปลือกต่ายังปิดสนิท

“ไว้เจอกันใหม่” เธอบอก

...

เขาตื่นมาตอนที่ฉันทนาออกจากห้องไปทำงานแล้ว สักพักลูกจากเตียงขึ้นมาทำกิจวัตรตามปกติ เตรียมตัวออกไปทำงานระหว่างนั้นไม่ลืมที่จะเปิดเพลง “ฉันทนาที่รัก” คล้าคลอบรรยากาศยามเช้าไปด้วย

“ปิดไฟใส่กลอน จะเข้มุ้งนอน คิดถึงไบหน้า...”

นั่งเขียนจดหมาย แล้วรีบทิ้งไปโรงงานทอผ้า...

ถึงคนชื่อฉันทนา ที่เคยสบตากันเป็นประจำ...”

ผู้มเสียงสำเนียงลูกทุ่งลูกคอรระวัที่ขับร้องถ้อยคำทำนองออกอ้อนหยาดเอื้มดังลอยออกมาจากลำโพงของเครื่องเล่นเพลงสำเร็จรูป

6 เดือนกว่ามานี้ยุทธนาจมจ่อมฟังอยู่เพลงเดียววนเวียนซ้ำไปซ้ำมา จนถ้าเป็นสมัยที่เราจะต้องฟังเพลงจากม้วนเทปคาสเส็ต เทปม้วนนี้ในช่วงเพลงนี้คงต้องยียวนไปแล้วแน่นอน!

เพราะเขากำลังเขียนว้ายพรายพริ้มอยู่ในห้วงภวังค์รักกับหญิงสาวที่ชื่อ “ฉันทนา”

เขาคดสวิตซ์ปิดเครื่องเล่นเพลง ออกจากห้องไปทำงานโดยไม่มีสิ่งใดที่ทำให้ล่วงรู้เลยว่าวันนี้เป็นวันที่เขาจะต้องจดจำไปชั่วชีวิต!

...

...

...

โรงงานของยุทธนาเรียกพนักงานทุกคนประชุมด่วนทั้งโรงงานในตอนเย็นวันนั้น

เขานึกถึงฉันทนา โรงงานของเธอเรียกประชุมคนงานตอนเช้า ของเขาเรียกประชุมตอนเย็น ตลกดี

แต่เรื่องที่โรงงานของเขาเรียกเพื่อมาประชุมโดยพร้อมเพรียงกันกลับไม่ตลก!

ยุทธนาจับต้นชนปลายไม่ถูกนักเพราะเขาหือ้อและขาไปทั้งร่าง!

รู้แค่ว่า...

โรงงานเจ๊งแล้ว!

กิจการตกอยู่ในภาวะล้มละลาย!

และทุกคนในโรงงานกลายเป็นคนตกงานทันทีในเย็นวันนั้น!

ยุทธนาเป็นหนึ่งในระดับหัวหน้าของโรงงาน หลังจากตั้งสติได้กับข่าวร้ายที่สุดในชีวิตการทำงาน เขาและหัวหน้าจากแผนกอื่นๆ ได้รู้ข้อมูลลึๆ จากเจ้าแก็เจ้าของโรงงานถึงสาเหตุความฉิบหายในวันนี้

เป็นธรรมดาของธุรกิจใหญ่ๆ เจ้าแก็ก็มีสายแทรกซึมอยู่ในโรงงานตดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปกลั้ๆ กันนี้ที่ถือว่าเป็นคู่แข่ง

“โรงงานของฉันทนา” ยุทธนาประหวัดคิดถึงเธอ เธอคงผิดหวังและเสียใจถ้าได้รู้ว่าตอนนี้เขากลายเป็นคนตกงาน

สายบอกเจ้าแก็ว่าให้ระวังตัว เพราะโรงงานนั้นก็มิสายมาอยู่ในโรงงานนี้เหมือนกัน และดูท่าว่าจะได้ข้อมูลของบริษัทไปเยอะ เจ้าแก็ก็มีโอกาสจะเพเลียงพล้าในกลเกมธุรกิจครั้งนี้

และก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ !

เจ้าแก็ถอนหายใจยาวแล้วเอ่ยอย่างหมดอาลัย...

“คนของกูยังไม่รู้ว่าสายทางนู้นชื่ออะไร...”

เหลือบมองป้ายชื่อบริษัทที่พรุ้งนี้จะกลายเป็นอดีตเสียงเริ่มต้น

“รู้แต่โรงงานนั้นมันใช้รหัสเรียกว่า ฉันทนา” ■

...

ข้อสอบแบบเลือกตอบ

ชีวิตการเป็นครูถึงอย่างไรก็คงหนีไม่พ้นข้อสอบเพราะต้องออกข้อสอบเพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ ผู้เขียนได้พูดถึงข้อสอบแบบตอบสองทางเลือก ข้อสอบแบบจับคู่ และข้อสอบแบบเติมคำไปแล้ว ในฉบับนี้ขอพูดถึงข้อสอบแบบเลือกตอบบ้าง เพราะเห็นว่าการกำลังเป็นที่นิยมกัน และใช้ออกเป็นข้อสอบแบบมาตรฐานด้วย หลายคนอาจคิดว่าไม่เห็นน่าจะนำเรื่องนี้มาพูดกันเลย เพราะใครๆ เมื่อเป็นครูแล้ว ก็สามารถออกข้อสอบแบบนี้ได้ทั้งนั้น ผู้เขียนก็เชื่อเช่นนั้น แต่เมื่อเราอ่านข้อทดสอบของเราบ่อยครั้ง เราอาจพบข้อบกพร่องต่างๆ ได้

ข้อแนะนำเกี่ยวกับการออกข้อสอบแบบเลือกตอบ มีดังนี้

1. คำถามในแต่ละข้อต้องมีลักษณะเป็นคำถามโดยสมบูรณ์มีเครื่องหมายปริศน์ ขอบกรอบที่เห็นได้ชัดและพบเสมอก็คือ มักจะเป็นคำถามชนิดให้ต่อความซึ่งไม่ควรใช้ ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ เพราะการใช้คำถามที่สมบูรณ์ จะช่วยให้เด็กเข้าใจถึงคำถามคำตอบ ตรงกับจุดที่ต้องการ เช่น

ไม่ดี : หน้าที่สำคัญของใบคือการ

- ก. ประงอาหาร
- ข. ขยายพันธุ์
- ค. สะสมอาหาร
- ง. ยึดลำต้น

ดีขึ้น : หน้าที่สำคัญของใบคืออะไร ?

- ก. ประงอาหาร
- ข. ขยายพันธุ์
- ค. สะสมอาหาร
- ง. ยึดลำต้น

2. คำถามและคำตอบต้องอยู่ในเรื่องเดียวกัน เช่น ถามถึงสถานที่ที่ตัวเลือกก็ควรเป็นสถานที่หมด ถ้าถามที่วิธีการ ตัวเลือกก็ควรเป็นวิธีการด้วย เช่น

ไม่ดี : อย่างกุ้งมีความสำคัญในฐานะใด ?

- ก. เมืองหลวง
- ข. เป็นอาหาร
- ค. มีคนหนาแน่น
- ง. ผู้คนใจดี

ดีขึ้น : อย่างกุ้งมีความสำคัญในฐานะใด ?

- ก. เมืองหลวง
- ข. เมืองค้าขาย
- ค. เมืองอุตสาหกรรม
- ง. เมืองโบราณ

3. คำถามต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนสงสัยได้ว่าคำถามถึงอะไรกันแน่

ไม่ดี : ยาเสพติดให้โทษคือ

- ก. บุหรี่
- ข. กัญชา
- ค. สุรา
- ง. เฮโรอีน

ดีขึ้น : ยาเสพติดที่ให้โทษมากที่สุดคืออะไร?

- ก. บุหรี่
- ข. กัญชา
- ค. สุรา
- ง. เฮโรอีน

4. คำถามต้องให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่ใช้คำถามพุ่มเพื่อ หรือใช้ศัพท์ยากเกินแก่วัยของเด็กจะเข้าใจได้

ไม่ดี : พันท่ายนรสิงห์เป็นนายท่ายเรือพระที่นั่งพระเจ้าเสือ ในขณะที่พระเจ้าเสือเสด็จไปตามคลองโคกขามซึ่งคดเคี้ยวมาก พันท่ายนรสิงห์ไม่สามารถจะถือท่ายเรือให้ตรงได้ หัวเรือจึงชนกิ่งไม้หัก ตามกฎหมายเทียรบาลจะต้องถูกประหารชีวิต แต่พระเจ้าเสือทรงพิจารณาเห็นว่าเป็นสิ่งที่สุดความสามารถ จึงทรงยกโทษให้ พันท่ายนรสิงห์ไม่ยอม ทูลให้พระเจ้าเสือดัดตีระตะตนเสีย การกระทำเช่นนี้แสดงว่าพันท่ายนรสิงห์เป็นตัวอย่างในทางใด?

- ก. ความกล้าหาญ
- ข. ความรักชาติ
- ค. ความฉลาด
- ง. ความโง่เขลา

ดีขึ้น : พันท่ายนรสิงห์เป็นตัวอย่างในทางใด?

- ก. ความกล้าหาญ
- ข. ความรักชาติ
- ค. ความฉลาด
- ง. ความโง่เขลา

ดีขึ้น : ดาวเคราะห์ที่มีกี่ดวง? (ชั้นประถม)

ดีขึ้น : สุริยจักรวาลมีดาวเคราะห์กี่ดวง (ชั้นมัธยม)

5. ต้องเรียงลำดับตัวเลขในคำตอบ เพื่อ
นักเรียนจะได้ไม่สับสนในการเลือกตอบ

ดีขึ้น : $1254 + 2689 = ?$

- ก. 3941
- ข. 4941
- ค. 5941
- ง. 6941

ดีขึ้น : กระดาษแผ่นหนึ่งกว้าง 4 นิ้ว ยาว 5 นิ้ว
กระดาษแผ่นนี้มีพื้นที่เท่าไร?

- ก. 10 ตารางนิ้ว
- ข. 20 ตารางนิ้ว
- ค. 30 ตารางนิ้ว
- ง. 40 ตารางนิ้ว

6. ไม่ควรใช้คำถามปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อน
ทำให้นักเรียนเกิดความยุ่งยากในการเข้าใจภาษา
ถ้าจำเป็นจริงๆ ก็ควรจะขีดเส้นใต้ให้ชัดเจน

ไม่ดี : พี่จะไม่ปรุงอาหารถ้าไม่มีอะไร?

- ก. แสงสว่าง
- ข. ความร้อน
- ค. แสงแดด
- ง. ความมืด

ดีขึ้น : พี่ปรุงอาหารเมื่อมีสิ่งใด?

- ก. แสงสว่าง
- ข. ความร้อน
- ค. แสงแดด
- ง. ความมืด

7. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว ข้อนี้เป็น
ข้อที่สำคัญมาก เช่น

ไม่ดี : พระเจ้าเม็กรายคือใคร?

- ก. ไอรสพระเจ้าลาวเม็กร
- ข. เจ้าเมืองเงินยาง
- ค. ผู้สร้างเมืองเชียงใหม่
- ง. ผู้มีอำนาจมาก

ดีขึ้น : พระเจ้าเม็กรายเป็นราชโอรสของใคร?

- ก. พระเจ้าลาวเม็กร
- ข. เจ้าเมืองเงินยาง
- ค. พระยาจำเมือง
- ง. พระเจ้าอุทอง

8. อย่าเขียนคำถามโดยแนะนำคำตอบ เพราะ
ผู้ตอบจะสามารถเดาคำตอบได้โดยไม่ต้องใช้ความคิด
อาจเกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น

(1). ในการออกคำถามเรื่องเดียวกัน
ในคำถามข้อแรกๆ อาจแนะนำคำตอบในข้อต่อไป เช่น

ข้อแรก : การที่พระยาพานให้สร้างเจดีย์ขึ้น
นั้นพระยาพานนับถือศาสนาอะไร?

- ก. ศาสนาคริสต์
- ข. ศาสนาอิสลาม
- ค. ศาสนาพุทธ
- ง. ศาสนาพราหมณ์

ข้อต่อไป : ผู้สร้างพระปฐมเจดีย์คือใคร?

- ก. ยายหอม
- ข. พรานบุญ
- ค. พระยาภัก
- ง. พระยาพาน

(2). ตัวเลือกในคำตอบใช้ศัพท์เด่นและแปลก
หรือยากกว่าตัวอื่น ๆ

ไม่ดี : วัดที่ไม่มีพระสงฆ์อยู่คือวัดอะไร?

- ก. วัดบน
- ข. วัดล่าง
- ค. วัดใหม่
- ง. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ดีขึ้น : วัดที่ไม่มีพระสงฆ์อยู่คือวัดอะไร?

- ก. วัดบวรนิเวศน์
- ข. วัดพระเชตุพน
- ค. วัดอรุณราชวราราม
- ง. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

(3). กระจายคำตอบที่ถูกไปทั่วๆ ทุกตัวเลือก ไม่ควร
ให้เป็นจังหวะหรือกฎเกณฑ์ตายตัวจนผู้ตอบเดาคำตอบข้อต่อไปได้
เช่น ครูมักให้ตัวเลือกถูกเป็นข้อแบบนี้เพื่อสะดวกในการตรวจ
เช่น ก. ก. ข. ข. ค. ค. ง. ง. หรือ ก. ก. ก. ข. ข. ข. ค. ค. ค. ง. ง.
ง. ก. ก. ก. ข. ข. ทำแบบนี้พอเด็กจับหลักได้ก็คงเดาได้ถูกต้อง
หมดโดยไม่ต้องใช้ความคิดและความรู้อะไรเลย

(4). การใช้ตัวเลือกปลายเปิด เช่น “ไม่มีคำตอบข้อใดถูก” “ผิดหมดทุกข้อ” หรือ “ถูกหมดทุกข้อ” ช่วยให้เด็กเดาได้ง่ายขึ้น เพราะตัวเลือกปลายเปิดครุ้มักใช้ในโอกาสที่หาตัวเลือกอย่างอื่นไม่ได้แล้ว โอกาสที่เหมาะสมในการใช้ตัวเลือกปลายเปิด ควรเป็นคำถามที่เกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ ยังไม่มีข้อยุติแน่ชัด หรือยังเป็นปัญหาที่โต้แย้งกันอยู่

ในการออกข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ สำหรับชั้นประถม นิยมใช้ไม่เกิน 5 ตัวเลือก แต่ควรใช้ 3 ตัวเลือก ก็ควรเพียงพอแล้ว เพราะเด็กยังไม่คุ้นเคยกับการตอบข้อสอบวิธีนี้ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาใช้ตั้งแต่ 4 ตัวเลือกถึง 8 ตัวเลือกก็มี แต่ที่นิยมใช้ก็เพียง 4 ตัวเลือก

ส่วนดีของข้อสอบแบบนี้ ข้อสำคัญที่สุดก็คือความยุติธรรมที่สุดในการให้คะแนน เพราะครูไม่มีโอกาสให้คะแนนลำเอียง ตรงกันข้ามกับข้อสอบแบบบรรยาย นอกจากนี้ยังตรงกับชีวิตประจำวันของนักเรียนในการแก้ปัญหาโดยมีตัวเลือกได้หลายทาง ประการสุดท้ายผู้ตอบไม่สามารถเดาได้ถูกต้องเพราะมีตัวเลือกมากกว่าสองตัวเลือก

ส่วนเสียของข้อสอบแบบนี้ก็มีคือ เปลืองเวลาในการออกข้อสอบ โดยเฉพาะการเขียนตัวเลือกให้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ผู้ตอบดูอย่างผิวเผิน แล้วคิดว่าตัวเลือกทุกตัวถูกหมด

คิดว่าข้อเขียนเกี่ยวกับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ได้ค้นคว้ามาน่าเสนอกับเพื่อนครูคงมีประโยชน์บ้าง อย่างน้อยในการออกข้อสอบครั้งต่อไปก็คงไม่พบข้อบกพร่องเช่นนี้อีก ■

เอกสารอ้างอิง

กมล สูดประเสริฐ, หลักและวิธีวัดผลการศึกษา, พระนคร :

โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2510

ชวาล แพร่ตกุล, เทคนิคการวัดผล, พระนคร :

โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2509

ธีแนน, เดวิด เค, การประเมินผลการสอนในประเทศไทย,

สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2509

บุญเดือนสิบ

คนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ภาวะของโลกรอบตัวในแต่ละปีค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดขึ้น เมื่อปีกลายช่วงระหว่างบุญเดือนสิบ บริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา คลื่นความร้อนและแห้งแล้งครอบคลุมทุกพื้นที่ ยังผลให้เกิดการขาดแคลนแหล่งน้ำแม้กระทั่งบ่อน้ำตื้นข้างบ้านที่ขุดเอาไว้ใช้รดน้ำต้นไม้ พืชผักยังแห้งขอดมาปีนี้ฝนตกตลอดตั้งแต่เดือนหกจนถึงเดือนสิบ ยังคงตกบ้างเว้นบ้างไม่ขาดสาย น้ำท่าอุดมสมบูรณ์ บางพื้นที่ล้นเกิน อยู่บนความเปลี่ยนแปลงแห่งฤดูกาล

บุญเดือนสิบ เป็นประเพณีสำคัญของคนลุ่มน้ำทะเลสาบที่มีมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “วันสารท” แต่ถ้าคนในพื้นที่จะเรียกว่า “วันชิงเปรต” ซึ่งจะมีสองช่วงคือวันรับเปรตหรือเรียกกันว่า “บุญแรก” ตรงกับวันแรม 1 ค่ำเดือนสิบ กับ “วันบุญที่สอง” วันส่งเปรต” ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบ ซึ่งเชื่อกันว่าบรรดาญาติพี่น้องที่ตกอยู่ใน “นรกภูมิ” จะถูกปล่อยขึ้นมานับโลกมนุษย์ในช่วง “บุญแรก” และส่งกลับใน “วันบุญที่สอง” นอกจากนี้ก็จะมีพวกสัมภเวสีเร่ร่อนอยู่นอกวัด เพราะฉะนั้นในวันทำบุญชิงเปรตมีการตั้งสิ่งของทำบุญประกอบด้วย ขนมลา ขนมเทียน ขนมพอง ขนมดีซำ “เปซั่ม” แล้วแต่ละท้องถิ่นจะเรียก เพื่อใช้แทนให้เปรตได้กินหรือใช้ ซึ่งการจัดขนมเหล่านี้รวมกันเรียกกันว่า “หมรับ” จะวางไว้ในวัดเพื่อให้เปรตที่สามารถเข้าวัด และวางไว้นอกวัดเพื่อแผ่ส่วนบุญให้กับพวกสัมภเวสีที่ไม่สามารถเข้าวัด ตามด้วยการกรวดน้ำอุทิศแผ่ส่วนบุญกุศลให้กับเปรตและสัมภเวสีเหล่านั้น..

รากของความเชื่อของพิธีกรรมเหล่านี้เป็นการผสมผสานระหว่างพุทธกับพราหมณ์ที่กระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของภาคใต้ อันเป็นประเพณีท้องถิ่นที่ผู้คนแถบนี้ให้ความสำคัญ ซึ่งจะเรียกว่า “วันรับตายาย” และ “ส่งตายาย” หมายถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว แม้ว่าปัจจุบันการอพยพเคลื่อนย้ายไปในพื้นที่ต่างๆ ตามสภาพวิถีของการทำงาน และการมีครอบครัว แต่พอถึงวันดังกล่าวต่างกลับมามีบ้านเกิดเพื่อรับและส่งตายายและทำบุญกุศลส่งให้ไปสู่ภพภูมิที่สูงขึ้น

รากของความเชื่อเหล่านี้ยังเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนภาคใต้ แม้กระทั่งคำที่เรียกชื่อทิศของคนใต้ที่เรียก ทิศเหนือว่า “ท่าหัวนอน” และทิศใต้เรียกว่า “ท่าตีน” แม่เคยเล่าว่า...ในสมัยโบราณได้เกิดสงครามระหว่างเจ้าเมืองในแถบภาคใต้กับเจ้าเมืองของขอม โดยเจ้าเมืองของภาคใต้ได้ยกทัพทางเรือไปตีพวกขอม และจับเจ้าเมืองขอมได้ แล้วประหารชีวิต โดยวางศพให้ศิระหันไปทางทิศเหนือ และเท้า (ตีน) หันไปทางทิศใต้ จึงเป็นที่มาของคำว่า “ท่าหัวนอน” และ “ท่าตีน” ซึ่งเมื่อโตขึ้นและอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์เรื่องราวดังกล่าวปรากฏในเอกสารดังที่แม่เคยเล่าไว้ในสมัยเด็กๆ จึงเป็นความเชื่อของคนลุ่มน้ำทะเลสาบที่รากเหง้าเดียว

ฉะนั้น วันบุญเดือนสิบ เฉพาะบุญหลังวัดจะแน่นขนัดด้วยผู้คนท้าวสารทิศต่างเข้ามาทำบุญร่วมพิธีกรรม และวัดเองก็ได้รับประโยชน์ด้วยการแจ้งข่าวคราวกิจกรรมของวัดไปด้วย เช่น การทำบุญทอดกฐิน หรือการปลูกสร้างสิ่งต่างๆ ภายในวัดให้กับผู้คนที่มาทำบุญได้ทราบ และร่วมบุญอีกต่อไป

ในสมัยเด็กๆ เรื่องราวเหล่านี้ยังอยู่ในความทรงจำ.. แม้กระทั่งการ “ชิงเปรต” ยังผลสู่ความเชื่ออีกมากมาย เช่น “การแก้บน” ยามเมื่อเจ็บป่วยพ่อแม่มักจะบนให้หายเร็วๆ โดยจะให้ “ชิงเปรต” แม้ว่าปัจจุบันได้มีนักรักศึกษาหรือสารพัด “นัก” บางท่านได้ตีค่าของคำว่า “ชิงเปรต” เป็นเรื่องไม่ดี และก้าวไปไกลถึงขั้นออกมาชี้หน้าว่า “เราควรเปลี่ยนจากการ “แย่งชิง” มาเป็น “การแบ่งปัน” เป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้กับสังคมท้องถิ่น ด้วยความเจตนาดีที่ขาดรากของชุมชนจึงย่อมมีข้อเสนอละเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างสม่ำเสมอ

กระทั่งภาวะปัจจุบันสถานศึกษาระดับต่างๆ ที่ตั้งอยู่รอบบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบได้ปรับเปลี่ยนให้ “วันทำบุญเดือนสิบ” เป็นวันหยุดภายในเฉพาะของแต่ละพื้นที่ โดยให้ความสำคัญวัฒนธรรมท้องถิ่นเปิดโอกาสให้บุคลากร นักเรียน นักศึกษาได้เข้าร่วมมากขึ้นแต่ละสถานศึกษาได้สร้างกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมโดยการบูรณาการเป็นหลักสูตรท้องถิ่น หรือใช้เวลาลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในการสร้างการเรียนรู้ถึงความสำคัญบุญเดือนสิบ และการฝึกทำขนมพื้นบ้านที่ใช้สำหรับงานบุญเพื่อสืบทอดสานต่อประเพณีอันเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้

แน่นอนว่า...การร่วมพิธีกรรมในการทำบุญเดือนสิบ มีผลนอกเหนือจากความเชื่อเรื่องการรับ-ส่งตายาย การทำบุญ การอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาของญาติพี่น้องวงศ์ตระกูล ทั้งใกล้-ไกล พร้อมกับพาลูกหลานได้รู้จักกันซึ่งเป็นลักษณะเด่นของพื้นที่ลุ่มทะเลสาบหรืออาจจะเป็นเฉพาะของคนใต้ก็ได้ ที่เรียกกันเป็นสำนวนภาคใต้ว่า “**มากันทั้งหม**” (หม = อ่านแบบ อักษรนา) หรือเพื่อให้รู้จักกัน เกิดความรักความผูกพันต่อไป ในอนาคตย่อมเป็นนัยยะสำคัญที่ลูกช่อนเฝ้าติดตามแบบฉบับของคนโบราณ ต่างให้ความสำคัญของสถานที่เกิด สถานที่ฝัง “**รกราก**”

เชื่อกันว่า...ปีนาค่อนข้างแปลกไปจากปีก่อนๆ เท่าที่สังเกต ช่วงระยะเวลาดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการทำบุญเดือนสิบ อารีรายอ ทำบุญอุโบสถ หรือกระทั่งประเพณีของชาวจีน ที่มีการประกอบ พิธีกรรม ทำบุญ รำลึก เช่นไหว้ถึงบรรพบุรุษ อยู่ในช่วงเวลา ที่ใกล้เคียงกัน จึงเป็นรากสำคัญของชาวตะวันออกทั้งหมดที่ให้ความสำคัญในเรื่องเหล่านี้ จนก่อรูปเป็นวัฒนธรรมประเพณี สืบทอดกันมายาวนาน เป็นวัฒนธรรมที่กลมกลืนให้คนรู้จัก ความกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ รู้จักรกรากเหง้าของตนเอง

ท่ามกลางยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ด้วยสังคมเปลี่ยนไป ตามวิถีการผลิต และกระแสโลก โดยมีระบบตลาดเป็นปัจจัย สำคัญในการบริโภค ดังนั้นภาพของการทำขนมเดือนสิบค่อยๆ หายไปจากครอบครัวแต่ละครอบครัว ส่วนใหญ่นิยมซื้อจากตลาด การไม่แบ่ง ต้าแบ่ง ที่เคยได้ยิน ทุกวันนี้ค่อยเจียบหายลงไป ในแต่ละปี

วันนี้...กระบวนการกลมกลืนทางสังคมที่เข้มแข็ง โดยฐานรากที่เรียกกันอย่างคุ้นชิน คือ “บวร” มาจากระดับครอบครัว (บ้าน) วัด และโรงเรียน เสาหลักแรกซึ่งเป็น “บ้าน” หรือครอบครัว กำลังพลัดหลงสู่กระแสสังคมบริโภคนิยมกับการพัฒนาแบบแผนใหม่ จนแทบไม่สามารถทำหน้าที่อย่างเข้มแข็งอย่างเช่นในอดีต โดยครอบครัวเดียวไว้ที่ยึดโยงและเชื่อมร้อย ไม่สามารถบ่มเพาะ สมาชิกเดินทางตามแนวที่ถูกต้องด้วยการพลัดลงเข้าสู่วิถีใหม่ จนยากแยกแยะ ขาดรากแก้ว ที่คอยตรึงยึดได้อย่างมั่นคง ประกอบกับทิศทางของการจัดการศึกษาในเชิงรัฐสวัสดิการ และเป็น “เจ้าชีวิต” ของเยาวชน ได้แบ่งรับภาระแทบทั้งหมดของ ครอบครัวมาไว้ที่สถานศึกษา แม้กระทั่งทักษะชีวิตที่ควรเป็น หน้าที่พื้นฐานของครอบครัว เช่น กระบวนการทำงาน หุงข้าว ล้างจาน ซักเสื้อผ้า ก็ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรให้เรียนและปฏิบัติ หรือ เรื่องราวของญาติวงศ์ตระกูลของนักเรียน ซึ่งเด็กรุ่นใหม่นับญาติ ตนเองได้เพียงแค่ ปู่ ย่า ตา ยาย และหากเลยไปกว่านั้น นับไม่ได้ และหากแตกสาขากออกไป ยิ่งไกลเกินกว่าจะเข้าใจและนับได้ ด้วยความพึงใจในระบบครอบครัวเดียวให้ความสำคัญของการเป็น “ปัจเจกชนบริโภค” ในชุมชนโรงเรียน จึงเต็มไปด้วยการทะเลาะ เบาะแว้ง ไม่เข้าใจกัน เพราะขาดรากเหง้าที่ยึดโยงของสายตระกูล หรือวงศ์ญาติ

บุญเดือนสิบ...นอกจากจะเป็นพิธีกรรมแสดงออกถึง ความกตัญญูต่อบุคคลที่มีต่อบรรพบุรุษ การเชื่อมร้อยของ ญาติพี่น้องสายตระกูลให้กลมเกลียวมากขึ้นจึงเป็นเป้าหมายสำคัญ ที่บรรพชนได้ลูกช่อนไว้ ชนรุ่นหลังต้องเข้าใจและเข้าถึง อันจะก่อประโยชน์เพิ่มมากขึ้นในภาวะปัจจุบัน ■

บันทึกความจำ

อันเนื่องมาจากการเป็นครูของข้าพเจ้า
ในระยะเริ่มเป็นครูใหม่ๆ ขอเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริง
กับข้าพเจ้า จำนวน 4 เรื่อง ใน 2 โรงเรียน

ข้าพเจ้าบรรจุเป็นครูครั้งแรกที่โรงเรียนบ้านทุ่งสมอ อำเภอ
หล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อ พ.ศ. 2504 ซึ่งในกลุ่มโรงเรียนที่อยู่
บนเขาที่กันดารนี้มีโรงเรียนอยู่ 5 โรงด้วยกัน คือ

1. โรงเรียนบ้านเหล่าหญ้า อยู่ติดถนนพิษณุโลก-หล่มสัก
2. โรงเรียนบ้านห้วยขอนแก่น อยู่ห่างจากถนน 4 กม.
3. โรงเรียนบ้านนายาว อยู่ห่างจากถนน 6 กม.
4. โรงเรียนบ้านทุ่งสมอ อยู่ห่างจากถนน 8 กม.
5. โรงเรียนบ้านเข็กน้อย (เก่า) อยู่ห่างจากถนน 4 กม.

ตอนที่บรรจุไปอยู่ โรงเรียนทุ่งสมอมีครูอยู่แล้ว 1 คน
คือ คุณครูไพฑูรย์ แต่ก็ย้ายไปอยู่ที่อื่น ทำให้ข้าพเจ้าต้องเป็นครูคนเดียว

โรงเรียนทุ่งสมอ มีอาคารชั่วคราว 1 หลัง หลังคามุงด้วย
ใบค้อ ฝาเป็นฟากไม้ไผ่ พื้นเป็นดินทูปอัดแน่น โต๊ะและม้านั่ง
เป็นไม้กระดานฝังลงไปบนดิน มี 4 ห้องเรียน โดย ป.1 - 2 หันหน้าไปทาง
ทิศตะวันออก ป.3 - 4 หันหน้าไปทางทิศตะวันตก นักเรียนทั้งหมดมี
64 คน การเรียนการสอนนั้นใช้สูตร เลข - คัด - เลิก โดยสอน ป.4 ป.3
ป.2 และป.1 แล้วให้พี่ไปตรวจ แนะนำน้องๆ ตอนกลางวันเข้าแถว
ไปอาบน้ำ (เพราะอากาศหนาวทั้งปี) ตอนบ่ายจะเป็นกิจกรรม
สันทนาการ เช่น กายบริหาร ร้องเพลง เล่นกีฬาต่างๆ เช่น ตะกร้อส้มโอ
เทนนิสฟุตบอล มากเกินของนักเรียนหญิง ฯลฯ ต่อไปจะเป็นประสบการณ์
ที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนแห่งนี้

จับขโมย

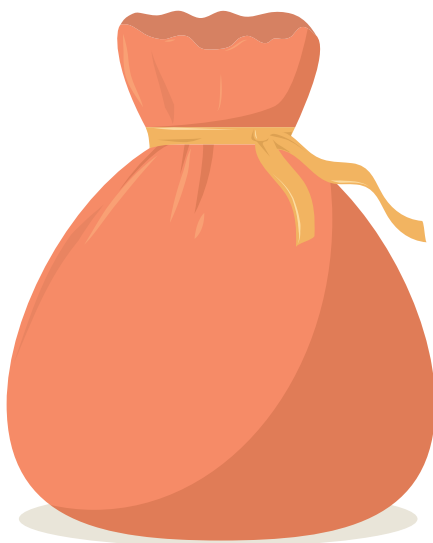
วันหนึ่งมีของหายในโรงเรียน ของที่ว่าเป็นถุงผ้าเล็กๆ เรียกว่าได้

สอบถามแล้วก็ไม่มีใครรับว่าเอาของไป จึงให้หัวหน้านักเรียนเข้าแถวมารับไม้จากครูที่หักแบ่งให้ทุกคน คนละประมาณ 2 นิ้ว ก่อนจะหักไม้ ได้นำพระจิ้ง (จ้าง) ที่ข้าพเจ้าพกติดตัวอยู่เสมอ นำมาตั้งบนโต๊ะ และประกาศว่า ถ้าใครขโมยของเขาไป ไม้จะยาวออก 1 เท่าตัว เมื่อรับไม้แล้ว ให้แยกย้ายกันไป ไม่ให้อยู่รวมกัน ได้เวลาสมควรก็ให้นำไม้มาคืนทีละคน

เมื่อทราบตัวขโมยแล้วยังเงียบอยู่ แต่ได้กระซิบกับเขาว่า ครูจะออกไปกลางสนาม ให้เขานำของมาวางไว้ที่โต๊ะครู ครูจะไม่เอาเรื่อง และไม่ประกาศให้คนอื่นทราบ

เขาตกลง และนำของมาคืน เด็กคนนั้นเป็นเด็กชั้น ป.4 ผมไม่จำชื่อเขา และไม่เคยบอกชื่อเขา กับใคร

(คงทราบว่า ทำไมจึงรู้ตัวขโมยนะ)

ไอ้เก

ไอ้เก เป็นชื่อเสื้อตัวหนึ่งที่ชาวบ้านละแวกนั้นตั้งชื่อให้ เพราะรอยเท้าข้างหลังของมันข้างหนึ่ง ผิดรูปไป ไอ้เกหากินอยู่บนเขา ระหว่างบ้านนายาวและทุ่งสมอ เลยไปถึงป่าลึก วันหนึ่งในหน้าหนาว หลังเลิกเรียนแล้ว ผมไปกินข้าวกับเรวัต (ล้า) ที่โรงเรียนบ้านห้วยขอนแก่น มีชาวบ้านเด่นชัย (แพร์) คนหนึ่ง มาร่วมวงด้วย หนุ่มคนนี้มีชื่อดี (พระเครื่อง) เราก็เลยมีการลองของกัน โดยใช้ปืนของผมยิง ปรากฏว่า ของเขาดีจริง คือยิงไม่ถูกเลย (อาจตายเพราะเมา) ที่อันตรายก็คือ กระสุนปืนผมเหลือนิดเดียว

ตอนเช้ามีด ผมออกเดินทางกลับโรงเรียนโดยไม่ลืมจัดกระสุนปืนให้เข้าเพลิงแบบรูเล็ก เข้านี้ หมอกลงหนาแน่นเช่นเคย แต่ผมก็เดินทางเส้นนี้จนชินไม่คิดกลัวอะไร มีทางเดินช่วงหนึ่งจะต้อง กระโดดข้ามร่องน้ำแคบๆ และลึก เป็นร่องน้ำเขานาชาวบ้านที่ไหลลงมาจากเนินเขา พอกระโดดข้ามร่องน้ำก็พบ.....ไอ้เก.... ผมยกปืนขึ้นนก ลูกปืนก็เข้าร่องรังเพลิงทันที... แต่.....ผมยังได้ทัน ไม่ทัน เหนียวไก เพราะ...มันเป็นควาย...ควายติดอยู่ในร่องน้ำ มันก็ตื่นผม ผมก็ตื่นมัน พอเดินผ่านไปสักครู่ ก็พบชาวบ้านสิบกว่าคน มีอาวุธครบมือ สอบถามได้ความว่า เมื่อคืนมีการขโมยควายกันหลายตัว ชาวบ้านกำลังตามรอยอยู่ ผมก็บอกว่าควายติดอยู่ในร่องน้ำนั้นตัวหนึ่ง

โถ! ก็นี่ว่าไอ้เก ตกใจหมดเลย

๖

ปี 2508 ผมย้ายไปอยู่ โรงเรียนบ้านเข็กน้อย (เก่า) เพราะครูที่สอนอยู่เดิมลาออก

หมู่บ้านเข็กน้อยนั้น เวลานั้นรถมาจากหล่มสักจะต้องเดินทางลงทางขวามือ แต่ถ้าไปทุ่งสมอ ห้วยซอนหาด และนายาว หรือเขาค้อในปัจจุบันจะเดินทางไปทางซ้ายมือ

พอลงรถจะมีทางรถเก่าๆ ทอดลงไปประมาณ 120 เมตร ก็จะมีร่องน้ำมีสะพาน ทำด้วยขอนไม้พอให้รถวิ่งพาดอยู่ ปีนึ่งรถจะเข้าหมู่บ้านนี้เฉพาะหน้าซ้อ - ขายข้าวโพดเท่านั้น จึงทำให้ทางรถยนต์ เห็นเป็นแนวๆ เท่านั้น มีเฉพาะทางเดินเท้าเท่านั้นที่เตียนและชัดเจน

เช้าวันจันทร์วันหนึ่ง ผมก็ลงรถตามปกติโดยมีย่ามสะพายติดตัวไปด้วย ในย่ามก็จะมีหนังสือ เรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ ปืน และพระถัง ที่พกติดตัวเป็นประจำ วันนั้นพอลงรถก็นำผู้ชนะสิบทิศ ออกมาอ่านไปเดินไปเรื่อยๆ โดยชำเลื่องดูทางเดินข้างหน้าเป็นระยะๆ ไป จนกระทั่งช่วงหนึ่ง ขณะที่ผมยืนอยู่เนินผิ่นี้ มองไปยังเนินข้างหน้าห่างกันประมาณ 20 - 25 เมตร มีสิ่งหนึ่งคล้ายๆ ท่อนไม้ขวางทางอยู่มองไม่เห็นทิวและหาง เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 8 - 10 นิ้ว เพราะถ้าน้อยกว่านี้คงมองไม่เห็นในระยะนี้ ผมรู้แล้วว่าเป็นงู ผมก็เตรียมคิดเก็บหนังสือเข้าย่าม เอาพระถังออกมาทำให้มือซ้าย มือขวาถือป็น ผมรู้แล้วว่าอำนาจป็นของผมนั้นไม่สามารถยับยั้ง ภูษานนี้ได้แน่ แต่ก็เตรียมไว้เพื่อความอบอุ่นใจเท่านั้น ผมยืนสงบนิ่งอยู่อย่างนั้นประมาณ 20 นาที งูก็ค่อยๆ เลื้อยผ่านไปทางซ้ายมือ ผมทิ้งระยะเวลาอีกประมาณ 10 นาที ค่อยๆ ย่องมองซ้ายขวา บนล่าง พอผ่านที่ตรงนั้น ผมก็วิ่งสิริรับ ระระ รออไร ผมกลัว ครับ ผมกลัว

รางวัลคุณากร ครั้งที่ 2 ปี 2560

ผู้พร้อมด้วยคุณธรรม คุณลักษณะ คุณค่าความเป็นครู
อุทิศตนพัฒนาชีวิตศิษย์ เจริญสู่ความสำเร็จตลอดมา

นางนฤมล แก้วสัมฤทธิ์ จังหวัดตาก

ครูผู้อุทิศตน เพื่อชุมชนชาวไทยภูเขาถิ่นห่างไกล

“
การอุทิศ
ตัวเองไป
อยู่ตรงนั้น
มากเกินไป
มากเกินกว่า
ความเป็นครู
”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีพระราชดำริให้เปิด ศูนย์การเรียนรู้ขึ้นมา 3 แห่ง ได้แก่ กศน.บ้านกรูโบ กศน.บ้านชะทะ และกศน.บ้านยูไนท์ โดยศูนย์การเรียนรู้ทั้ง 3 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ปัจจุบันครูณมลเป็นครูอาสาสมัครเพียงคนเดียวของ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านกรูโบ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก โดยสอนทุกกลุ่มสาระวิชา ตั้งแต่ชั้นอนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดเริ่มต้นของการเป็นครูอาสาของครูณมลได้เริ่มต้นขึ้นจากที่ ครูณมลเห็นว่า กศน.บ้านกรูโบ เป็นสถานที่ห่างไกลที่สุด จึงอาสา ตัวเองเข้าไปทำหน้าที่ครู ณ ที่นั้น ครูคิดว่า “**ถ้าไม่อาสาตามที่ที่ไกล ที่ตรงนี้ก็จะได้ไม่ได้รับการเหลียวแล**” การเดินทางในอดีตจากที่ตั้ง อำเภออุ้มผางถึงศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านกรูโบ มีระยะทางถึง 111 กิโลเมตร เมื่อถึงหมู่บ้านจะต้องเดินเท้า เข้าไปอีก 43 กิโลเมตร หนทางเป็นดินโคลน ไม่ราบเรียบ ต้องลุยน้ำ ข้ามห้วย ใช้เวลาเดินทางนานถึง 3 วัน (ในขณะนั้น)

“การอุทิศตัวเองไปอยู่ตรงนั้น มากเกินกว่าความเป็นครู” ครูณมลไม่เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นครูสอนหนังสือเด็กเท่านั้น แต่ครูช่วยเหลือ ทุกสิ่งทุกอย่างภายในหมู่บ้าน จึงทำให้ครูเป็นบุคคลที่ชุมชนให้ ความเคารพและไว้วางใจเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงเป็นที่พึ่งพาให้กับ ชาวบ้านกรูโบยามเดือดร้อน หรือมีปัญหาด้วย

นายศรัณย์ ศรีมะเร็ง จังหวัดนครราชสีมา

ครูที่ใช้เสียงดนตรี เพื่อให้เด็กได้รู้จักตนเองอย่างแท้จริง

— “ —

เราต้องคิดจากตัวเราเองก่อน
มุ่งมั่นตั้งแต่เล็กๆ หาตัวเองให้เจอ
แล้วใช้ดนตรีเป็นดาบเล่มหนึ่งในการปูทาง

— ” —

ครูศรัณย์มีโอกาสดำเนินการใกล้ชิดกับเครื่องดนตรีตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเติบโตในย่านลิเกโบราณของจังหวัดนครราชสีมา พอเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นก็เริ่มสนใจดนตรีสากล และเริ่มหาเวลาเรียนดนตรีสากลมากขึ้น แต่ในสมัยนั้นครูสอนดนตรีค่อนข้างขาดแคลน ทำให้นักเรียนที่สนใจดนตรีสากลขาดโอกาส จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ครูศรัณย์เลือกที่จะมาเป็นครูสอนดนตรีในปัจจุบัน

ครูศรัณย์สร้างครูดนตรี โดยจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเครือข่ายครูดนตรี ครูศรัณย์ได้สร้างครูดนตรี จากครูที่ไม่รู้โน้ตดนตรีให้สามารถเรียนรู้ดนตรี และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ **“ในปัจจุบัน ดนตรีถือว่าสอนยาก แต่เราต้องเริ่มจากการสร้างใจเด็ก ให้เด็กเห็นคุณค่าของดนตรี สร้างทัศนคติที่ดีให้กับเด็ก เราต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ต้องเรียนรู้จากเด็ก และเด็กก็จะเรียนรู้จากเรา หลักที่ผมถือมาโดยตลอดคือ เด็กต้องเก่งกว่าครู เขาจบจากเราไป เขาต้องเหนือกว่าเรา ผมถึงจะประสบความสำเร็จ”**

ผลจากการที่ครูศรัณย์ทำงานอย่างทุ่มเทมาโดยตลอด ลูกศิษย์แต่ละคนจึงประสบความสำเร็จแตกต่างกันไป ต่างก็มีความคิดเป็นของตัวเอง บางคนใช้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตราชการ ด้วยเทคนิควิธีการสอนของครูศรัณย์ที่让孩子们คิดได้อย่างอิสระ ให้เป็นตัวของตัวเอง จึงทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และค้นพบตัวเองได้เร็ว ประโยคที่ครูศรัณย์มักจะบอกกับเด็กๆ อยู่เสมอ คือ **“เราต้องคิดจากตัวเราเองก่อน มุ่งมั่นตั้งแต่เล็ก ๆ หาตัวเองให้เจอ แล้วใช้ดนตรีเป็นดาบเล่มหนึ่งในการปugna”** ■

รายงานการวิจัย

การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

a study of learning management using the murdoch integrated approach affecting reading ability and cherishing thainess of prathomsuksa 4 students learning in thai language strand

นางลักขณาวรรณ ศรีศุภพัชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 64 คน โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้อง ห้องเรียนละ 32 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้โรงเรียนวัดดอนพุทราเป็นกลุ่มทดลอง โดยจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์และโรงเรียนวัดจำปาเป็นกลุ่มควบคุม โดยจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลาในการทดลองภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนกลุ่มละ 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 และแบบสอบถามรักความเป็นไทยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 ใช้แผนแบบการวิจัยกึ่งทดลองสองกลุ่ม สอบก่อนและหลังการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์มีผลต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์มีผลต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this research are: 1) to compare learning management using the murdoch integrated approach affecting reading ability and cherishing thainess of Prathomsuksa 4 students before and after learning Thai language strand, and 2) to compare learning management using the murdoch integrated approach affecting reading ability and cherishing thainess of Prathomsuksa 4 students after using the murdoch integrated approach and the conventional approach teacher manual office of the basic education commission. The sample is selected size consists of 64 Prathomsuksa 4 students selected by multi – stage sampling. The experimental group is taught by the theory of Wat Donputral School and the controlled group taught by traditional method is the students of Wat Jampal School studying in the first semester of 2016 academic year by multi - stage sampling. There are 32 students in each class. The experimental group is taught by the theory of using the murdoch integrated approach. The controlled group is taught by the conventional approach teacher manual office of the basic education commission. The experiment lasts 18 hours. The instruments used in this study are the lesson plans based on the theory of using the murdoch integrated approach, lesson plans based on the conventional approach teacher manual office of the basic education commission, tests of the affecting reading ability with the reliability at .84 and questionnaires concerning cherishing thainess with the reliability at .87 The Quasi - experimental plan is use for the two groups and and the pretest and posttest are used in the experiment. The statistical tools used for data analysis are MANOVA.

The results indicates that : 1) The murdoch integrated approach affects the reading ability and cherishing thainess of Prathomsuksa 4 students learning Thai language strand. After the experiment, their reading ability and cherishing thainess are

higher at the significant level of .05. 2) The murdoce integrated approach affects the reading ability and cherishing thainess of Prathomsuksa 4 students learning Thai language strand. After the experiment, their reading ability and cherishing thainess thinking are higher than the group taught by the conventional approach teacher manual office of the basic education commission at the significant level of .05.

อุป

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย คนไทยทุกคนต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดความรู้นึกคิดทั้งทางวัฒนธรรมต่างๆ การที่มนุษย์ใช้ภาษาติดต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และการดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37)

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง ดู ฟุด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม การอ่านเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสาระการอ่านไว้คือ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-4) การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้แสวงหาความรู้หรือข้อมูลต่างๆ ได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นใกล้ตัวหรือไกลตัวก็ตาม ทำให้เราก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ทัดเทียมคนอื่นซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อการพัฒนาสังคมอีกด้วย (กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์, 2551 หน้า 86)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นหนึ่งในแปดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทย กล่าวคือ การรักความเป็นไทยเป็นการช่วยรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงามซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่แสดงถึงความเป็นไทยและความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ เพราะถ้าคนไทยรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาแทนวัฒนธรรมของตนโดยไม่มีการพิจารณา เอกลักษณ์ของชาติและความเป็นไทยก็จะถูกทำลาย ซึ่งการรักความเป็นไทยเท่านั้นที่จะช่วยทำให้เกิดความภูมิใจและช่วยส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีดีงามของไทยไว้ไม่ให้ถูกวัฒนธรรมต่างชาติกลืน (เอกนรินทร์ สีมหาศาลและคณะ, 2554, หน้า 67)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมุ่งเน้นการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการขั้นตอนที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้ นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเรียนมากที่สุด ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาชี้แนะ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงอยู่ในรูปแบบบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน แต่จะมีทักษะอ่านเป็นจุดเน้นในการสอน ส่วนทักษะอื่นแม้ไม่เป็นจุดเน้น ก็จะได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน ทำให้ลดปัญหาการเบื่อหน่ายของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ได้มากขึ้น (เมอร์ดอกซ์, Murdoch, 1986, p.10)

วิธีการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ โดยการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอันจะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างเหมาะสม ทำให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียนที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จาก จำนวนโรงเรียน 188 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 4,124 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดดอนพุดชา และโรงเรียนวัดจำปา กลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ อำเภออุทัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จับฉลากได้อำเภออุทัย กลุ่มโรงเรียนวชิรปราการ และสุ่มโรงเรียน 2 โรงเรียน ห้องเรียน 2 ห้อง ห้องเรียนละ 32 คน ได้โรงเรียนวัดดอนพุดชา และโรงเรียนวัดจำปา แล้วสุ่มโดยวิธีจับฉลากเพื่อกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ ได้กลุ่มทดลอง คือ โรงเรียนวัดดอนพุดชา จัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ กลุ่มควบคุม คือโรงเรียนวัดจำปา จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้
ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตาม
คู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) แบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่าน 4) แบบสอบแบบสอบถามรักความเป็นไทย

ผลการวิจัย

1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์
มีผลต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

2) การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์
ดอกซ์มีผลต่อความสามารถในการอ่านและรักความเป็นไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1) ความสามารถในการอ่าน พบว่า ความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์หลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
สูงกว่าของกลุ่มของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย
ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์
ดอกซ์เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้การสอนเน้น
การสอนอ่านโดยการจัดกิจกรรมในแต่ละคาบในลักษณะผสมผสาน
ทักษะต่างๆ ทางภาษาในหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเพื่อให้เด็กนักเรียนฝึกคิด
แก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ตามกระบวนการเรียนรู้ที่
ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางนักเรียนได้พัฒนา ทักษะการฟัง ทักษะการพูด
ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนเข้าด้วยกัน ส่งผลต่อความสามารถ
ในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1974, p. 143)
ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุด หรืออาจ
กล่าวได้ว่าเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต และผู้เรียน
สามารถศึกษาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2552). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 2551**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อรรถ มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. (2544). **การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เอกรินทร์ สัมมาศาลและคณะ. (2554). **ยุทธศาสตร์การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : สู่คุณภาพสถานศึกษาตามเป้าหมาย
หลักสูตรแกนกลางฯ 51**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- Finocchiaro, M. (1974). *English as a second Language : From Theory to Practice*. New York : Regent Publishing Company.
- Murdoch, G. S. (1986). A More Integrated approach to the teaching of reading *English teaching forum*, 34(1), 9 -15.

2) รักความเป็นไทยพบว่ารักความเป็นไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดย
การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์หลังเรียนสูงกว่า
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสูงกว่าของกลุ่ม
ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก
การจัดการเรียนรู้ตามหลักการบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ เป็นการจั
ดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม
ให้นักเรียนฝึกทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่านและ
การเขียนนำมาบูรณาการตลอดเวลาที่ทำการกิจกรรม เพื่อให้เด็กนักเรียนมี
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาจากการ
ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่และเป็นกิจกรรม
การเรียนรู้จากสิ่งที่ยังไปหาสิ่งที่ยาก ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถ มูลคำ และ
สุวิทย์ มูลคำ (2544, หน้า 20) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงได้ เพราะสิ่งที่
เกิดขึ้นในชีวิตจริงจำเป็นต้องใช้ความรู้ และทักษะจากหลายสาขา
วิชาร่วมกันแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสประยุกต์ใช้ความคิด
ประสบการณ์ และความสามารถ และทักษะต่างๆ หลายๆ ด้าน
ในการเรียนรู้ ทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

- 1) ก่อนนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้
เหมาะสม ครูต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและมีความรู้เกี่ยว
กับการจัดการเรียนรู้แบบเมอร์ดอกซ์เพื่อให้สามารถศึกษาแผนการจัด
การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- 2) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรพิจารณาเนื้อเรื่องให้
เหมาะสมกับวัยนักเรียน ให้มีความหลากหลาย เช่น หนังสือพิมพ์
วารสาร บทความต่างๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
และศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 3) ครูผู้สอนควรจัดหาอุปกรณ์การเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก
สะดวกในการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนตามหลักการ
บูรณาการของเมอร์ดอกซ์นักเรียนจะมีการจัดกิจกรรมกลุ่มจะมี
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันตลอดเวลา

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

Opinion of Teacher's about the Administrative Leadership of School Administrators in Watratburana School under the Office Samutprakan Primary Educational Service Area 2

สายันท์ เรือนเรือง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบให้ตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูทางการบริหารที่มีต่อการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราษฎร์บูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 4 ด้าน จำนวน 40 คน ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอนะค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับรวมเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและในรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นชุมชน ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.15) ตามด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.10) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.16) และด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.24)

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ทั้งในด้านภาพรวมและรายด้าน

3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันด้านการมีส่วนร่วม

ABSTRACT

This research aimed to investigate teacher's opinion about administrative leadership of school administrators in Watratburana School under the Office of Samutprakan Primary Educational Service Area 2 and to compare the opinions of teachers on the transformational, classified by their gender and teaching experience. Samples included 36 teachers in Watratburana School under the Office of Samutprakan Primary Educational Service Area 2. Questionnaire with .97 reliability was used as a tool for this study. Statistics used in data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test

The results revealed that:

1. The teacher opinion about administrative leadership of school administrators in an overall at the most level. Considering each aspect found every aspect was at the most level: The community focus was at the highest level ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.15), The teaching ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.10), The participation ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.16), and The self-development ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.24)
2. Gender had no influence on their opinions.
3. Teaching experience had influence in the participation on their opinions.

บทนำ

ผู้นำองค์กรเปรียบเสมือนแม่ทัพที่ต้องวางยุทธศาสตร์ในการต่อสู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ในฐานะผู้นำองค์กรจะต้องเตรียมความพร้อมในตนเองทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถทางวิชาการหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ เนื่องจากหลักการบริหารในยุคปัจจุบันเป็นการบริหารเพื่อให้ได้งานและน้ำใจของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของผู้ติดตาม กำหนดผลงานทิศทางในการปฏิบัติงานตลอดจนวัฒนธรรมองค์กร จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารจะเป็นผู้เอื้ออำนวยต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ดังนั้นปัจจัยอีกประการที่สำคัญในการบริหารงานให้สำเร็จคือ “ภาวะผู้นำ” (ศิริศักดิ์ อุทัยวัฒน์, 2554: 48)

การมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา คือต้นตอในการบริหารจัดการในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกับองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นต้นว่า การบริหารจัดการที่ดี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน ผู้บริหารมีอาชีพ และเกิดพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังขึ้นกับความรับผิดชอบในการทำงานของผู้ร่วมงาน ความกระตือรือร้นความสามารถของผู้ร่วมงาน ความถนัด แต่สิ่งดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้นำหรือผู้บริหารซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด ผู้นำที่มีความสามารถจะมีอิทธิพลในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ทำงานมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรและสามารถประสานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ผู้นำจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มและการบริหารงานความสำเร็จของกลุ่ม มีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถของผู้นำซึ่งกาญจน์ เรืองมนตรี (2548: 1) ได้กล่าวถึงผู้นำ (Leader) ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กรนั้นเพราะผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผน สั่งการดูแล และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้ง เช่นเดียวกัน วิเชียร วิทย์อุดม (2549: 1) ได้เสนอว่าผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารในองค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานนั้น ปัจจัยสำคัญที่สุด คือ ผู้นำ ถ้าองค์กรใดได้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็สามารถสั่งการและใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานตลอดจนทำกิจกรรมต่างๆ ให้องค์กรสามารถทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีแต่ในทางตรงกันข้ามถ้าองค์กรใดได้ผู้นำที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะไม่สามารถสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ข้ำรายยังเป็นการทำลายขวัญของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้นำ ซึ่งจะเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ ในองค์กรประสบความล้มเหลว

ดังนั้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นทั้งอำนาจการ นักจัดการ และเป็นผู้นำ ซึ่งผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับทุกสภาพการณ์ได้ และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Owen และ McCorkle and Others)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหาร รวมทั้งเพื่อการนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางด้านการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลง การบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) โดยการสุ่มอย่างง่าย

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานะของครู ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการพัฒนาตนเอง 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านการมุ่งเน้นชุมชน 4. ด้านการมีส่วนร่วม

ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาในโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อใช้สำหรับพิจารณาปรับปรุง พัฒนาการมีภาวะผู้นำในการบริหารของตนเอง
2. เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการในปีการศึกษา 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการศึกษาคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. แบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูทางการบริหารที่มีต่อการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบให้ตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูทางการบริหารที่มีต่อการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ คือ

ด้านการพัฒนาตนเอง	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการมุ่งเน้นชุมชน	จำนวน 10 ข้อ
ด้านการมีส่วนร่วม	จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 36 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 โดยมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี มากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 47.22 รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1 ด้านการพัฒนาตนเอง ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านการมุ่งเน้นชุมชน ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ด้านการมีส่วนร่วม ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และรายด้านพบว่า

4.1 ด้านการพัฒนาตนเอง ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ด้านการมุ่งเน้นชุมชน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ด้านการมีส่วนร่วม ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านทุกด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในด้านการมุ่งเน้นชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อันดับที่สามคือ ด้านการมีส่วนร่วม และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาตนเอง

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจสืบเนื่องมาจากครูไม่พบเหตุหญิงหรือเพศชายมีสิทธิเสรีภาพและโอกาสในการแสวงหา

ความรู้ การรับรู้ และการแสดงความคิดเห็นเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐฐภัทร พิณโส (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอเมืองปัตตานี ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอเมืองปัตตานี พบว่า เพศ อายุ และวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่จะพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อาจสืบเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมานั้น เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษากระทำอยู่สม่ำเสมอและชัดเจนจนเป็นนิสัยส่วนตัว ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากและน้อยต่างได้เห็นและรับรู้ ได้คล้ายคลึงกัน ทำให้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากและน้อยที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิทิพ ทิพโม (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 การแสดงความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านทุกด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พบว่าด้านการพัฒนาตนเอง มีระดับความคิดเห็นเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรให้ความสำคัญโดยการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีในบริหารและการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดราชวรานุวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ควรใช้ผลการวิจัยนี้ พัฒนาการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของตนเอง เพื่อให้ครูมีความคิดเห็นต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของตนอยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาราวรื่นและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีภาวะผู้นำ
ทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ และในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ อันจะนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาอย่างมี
คุณภาพและสำเร็จตามเป้าหมาย

2.2 ควรศึกษาวิจัย ความต้องการแบบภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพจากครูในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ หรือในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นการเตรียมการให้ผู้บริหารได้พัฒนา
และปรับปรุงตนเองต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กาญจณี พลหมั่น. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. การศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ. (2553). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

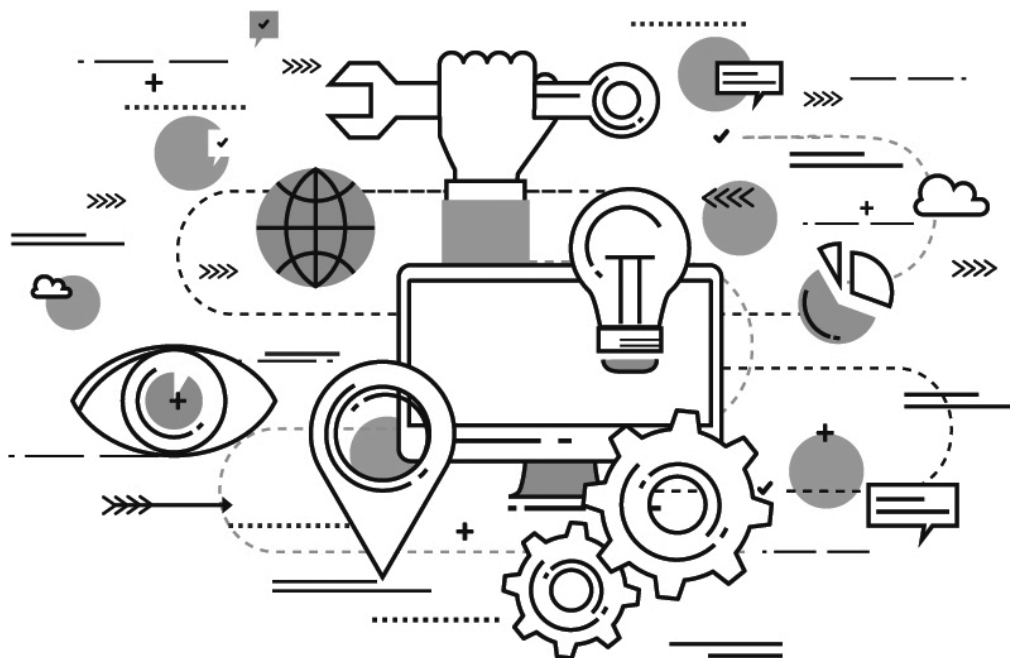
จำริญ จิตรหลัง. (2550). บทบาทของผู้บริหารในยุคของการปฏิรูปการศึกษา. *วิทยาจารย์*, 3, 17 – 21.

ต้องตา กวदनอก.(2556). การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเขต
พื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-ศรีนครินทรวิโรฒ.

ดร. สุนทรวายุภทร. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เนติกุลการพิมพ์. วิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.

ธรินธร นามวรรณ. (2548). หลักการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อารีพร วิลามาศ. (2555). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตามทัศนคติของข้าราชการครูโรงเรียนต้นแบบหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์

Creative Writing Ability of Grade 5 Students at Charuwattananukul School Taught by Synectics Instructional Model and Torrance's Future Problem Solving Instructional Model

สัทฤกษ์ จิระประภากร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูล ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูล แขวงสามตา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนจำนวน 52 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ และแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 2) นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ 3) นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ กับนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare creative writing ability of Grade 5 students at Charuwattananukul School before and after being taught by Synectics Instructional Model, 2) to compare of creative writing ability of Grade 5 students at Charuwattananukul School before and after being taught by Torrance's Future Problem Solving Instructional Model, and 3) to compare the level creative writing ability of

Grade 5 students at Charuwattananukul School taught by Synectics Instructional Model and students taught by Torrance's Future Problem Solving Instructional Model. The 52 samples were Grade 5 students in the second semester of academic year 2016 at Charuwattananukul School, Samae Dam Sub-District, Bang Khun Thien District, Bangkok, from two classes equally, selected by simple random sampling technique. The research instruments were of an instruction plan utilizing Synectics Instructional Model and Torrance's Future Problem Solving Instructional Model, and creative writing evaluation form. The data were analyzed T-Test.

The results of this research showed that 1) students taught by Synectics Instructional Model possessed a higher level of creative writing ability than the pre-test at the significant level of 0.5, 2) students taught by Torrance's Future Problem Solving Instructional Model possessed a higher level of creative writing ability than the pre-test at the significant level of 0.5, and 3) students taught by Synectics Instructional Model and students taught by Torrance's Future Problem Solving Instructional Model possessed the same level of creative writing ability.

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และกำหนดความสามารถด้านการคิด ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียนรู้ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ด้วย

จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แสดงให้เห็นว่าการคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นทักษะการคิดที่สำคัญทักษะหนึ่ง และเป็นทักษะการคิดที่ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถคิดสร้างสรรค์ได้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ 4 (2559) กล่าวถึงการศึกษาในยุค 4.0 ไว้ว่า Education 4.0 คือการเรียนรู้

การสอนที่สอนให้ผู้เรียนนำเอาองค์ความรู้ที่มีมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม ซึ่งการศึกษาในยุค 4.0 นี้จะมีปัจจัยหลักๆ 3 ปัจจัย คือ 1) อินเทอร์เน็ต คือ เครื่องมือสำคัญสำหรับการค้นหาความรู้ 2) ความคิดสร้างสรรค์ และ 3) การปฏิสัมพันธ์กับสังคมเพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและทำงานร่วมกันในสังคมได้

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร เพราะการเขียนก็คือการสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

จากความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์และความสำคัญของการเขียนที่สามารถถ่ายทอดความคิดของผู้เรียนได้ ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงสนใจในการใช้รูปแบบการสอนที่ช่วยพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยรูปแบบที่น่าสนใจคือ รูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics Instructional Model) และรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ (Torrance's Future Problem Solving Instructional Model) กล่าวคือ การเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ คือรูปแบบที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่น หรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นได้ กอร์ดอนเสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ และการเปรียบเทียบคู่ขัดแย้ง วิธีการนี้มีประโยชน์มากเป็นพิเศษสำหรับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ (ทิตนา แชมมณี, 2553, หน้า 252)

การเรียนการสอนรูปแบบกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ คือ รูปแบบที่นำองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม มาใช้ประกอบกับกระบวนการคิดแก้ปัญหา และการใช้ประโยชน์จากกลุ่มซึ่งมีความคิดหลากหลาย โดยเน้นการใช้เทคนิคระดมสมองเกือบทุกขั้นตอน (ทิตนา แชมมณี, 2553, หน้า 254)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรที่ทำการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบนี้ว่า จะทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้หรือไม่ และรูปแบบการสอนใดสามารถพัฒนาการคิดเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีที่สุด เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกฝนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล ที่เรียนรู้ด้วย รูปแบบซินเนคติกส์ และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 208 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 26 คน รวมนักเรียนจำนวน 52 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ และการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์
2. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 1)

คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	N	$\bar{X}$	S.D	t-test		
				t	df	sig
คะแนนก่อนเรียน	26	12.12	1.40	22.33	25	.00
คะแนนหลังเรียน	26	18.27	1.12			

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์ พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 2)

คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	N	$\bar{X}$	S.D	t-test		
				t	df	sig
เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์	26	18.27	1.12	.90	50	.37
เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์	26	17.96	1.34			

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการเรียนรู้ระหว่างเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์ กับเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์ พบว่าไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 3)

คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	N	$\bar{X}$	S.D	t-test		
				t	df	sig
คะแนนก่อนเรียน	26	11.54	1.17	24.05	25	.00
คะแนนหลังเรียน	26	17.96	1.34			

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการเรียนรู้ระหว่างเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์ กับเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าเทคนิคชินเนติกส์มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เป็นการนำเอาการเปรียบเทียบมาให้ผู้เรียนได้พิจารณาและเปรียบเทียบอย่างละเอียดและเป็นระบบ นักเรียนมีอิสระในการฝึกคิดและเขียนในบรรยากาศที่สนุกสนาน

ส่งผลให้นักเรียนเกิดความคิดแปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ สอดคล้องกับชัยวาทย์ สร้อยเงิน ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมชินเนติกส์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชัยวาทย์ สร้อยเงิน.2552, บทคัดย่อ)

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้นั้นมีขั้นตอนฝึกฝนได้ง่าย ทำความเข้าใจของนักเรียนด้วยคำถาม และนักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิดถึงปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา และพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาคือที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหงส์สุนีย์ เอื้อรัตนรักษา ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้รูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ในรูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (หงส์สุนีย์ เอื้อรัตนรักษา. 2536, บทคัดย่อ)

3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์กับนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของประยงค์ รอนไพลิน (2557, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับวิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับโดยใช้ชินเนติกส์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับวิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับได้รับวิธีสอนโดยใช้ชินเนติกส์มีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนติกส์นั้นจะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับคำ วลี และประโยคได้ดีขึ้น โดยจะเปรียบเทียบกับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยไปสู่การเปรียบเทียบสิ่งที่แปลกใหม่ ส่วนรูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอว์แรนซ์นั้นจะเน้นการใช้เทคนิคระดมสมองเกือบทุกขั้นตอน ซึ่งช่วยให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจนซึ่งการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาในอนาคตที่ไม่ยึดติดกับเนื้อหาแต่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออกทางการเรียนอย่างอิสระและสร้างสรรค์ รวมทั้ง ส่งเสริมความคิดหลากหลาย ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออก กระตุ้นให้สามารถถ่ายทอดความคิดที่แปลกใหม่ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิดอย่างเสรี ซึ่งความคิดที่ได้ในขั้นตอนนี้เป็นความคิดที่หลากหลาย แปลกใหม่ หรืออีกนัยหนึ่งคือมีความสร้างสรรค์นั่นเอง เมื่อนักเรียนนำเอาความคิดต่างๆ นั้น

มาจัดระบบ สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในรูปแบบของการแก้ปัญหา จากความคิดก็จะยิ่งเสริมให้ความคิดนั้นเป็นระบบระเบียบ มีความสัมพันธ์กัน และเป็นความคิดที่ง่ายต่อการแก้ปัญหาและ เขียนเรียบเรียงเพื่อถ่ายทอดความคิด ส่งผลต่อทักษะทางการเขียน และความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบชินเนตติกส์ และรูปแบบ การคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ไปใช้ในการฝึกฝน ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ แต่ต้องศึกษารูปแบบ ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่แปลกใหม่ และในการนำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง ความคิดอย่างอิสระ และคอยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดและสร้าง บรรยายภาควิชาให้เอื้อต่อการคิดและการเขียนอย่างสร้างสรรค์

1.2 หากครูผู้สอนจะการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ชินเนตติกส์ และรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของ ทอแรนซ์ ต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจาก ในการเขียนงานต่างๆ อาจจะต้องมีการพัฒนาผลงานของตนเองมากกว่า 2 ครั้ง และการพัฒนางานนั้นอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเครียด หรือเบื่อหน่ายในการทำงาน ครูผู้สอนต้องให้กำลังใจและสร้างบรรยากาศ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง ให้อิสระในการทำงาน ไม่เร่งเวลาจนเกินไป หรือในระหว่างการทำงานครูอาจจะเสริมบรรยากาศ ด้วยการเปิดเพลงเบาๆ จะทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายขณะทำงาน

1.3 หลังจากให้นักเรียนส่งงานแล้ว ครูควรตรวจงานทันที และควรให้ข้อเสนอแนะ คำติชม แนวทางพัฒนางานพร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำงานทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้นำข้อบกพร่อง มาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป และในการตรวจงานครูต้องไม่มี อคติและไม่ควรนำเอาประสบการณ์หรือความรู้สึกลงตนเองมาตัดสิน ควรใช้เกณฑ์ที่กำหนดในการประเมินผลงานนักเรียนเท่านั้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนตติกส์ และ รูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์เพื่อพัฒนา ด้านอื่นๆ เช่น การกล้าแสดงออก เจตคติต่อการเรียน ความคงทน ในการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนตติกส์ และ รูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์ที่ช่วย พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และในระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง/Reference

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: องค์การดำรงสงสันค้าและพัสดภัณฑ์.
- ชัยวาฤทธิ์ สร้อยเงิน. (2552). **การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมชินเนตติกส์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทีศนา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอนศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยงค์ รอนไพลิน. (2557). **การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับ วิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับโดยใช้ชินเนตติกส์**. ใน ประสาท เนืองเฉลิม (บรรณาธิการ). **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. (หน้า 81 – 93). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช ปันพิศิริโรจน์. (2559). **Education 4.0**. ค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.appicadthai.com/articles/education-4-0/>
- หงส์สุรีย์ เอื้อรัตนรักษา. (2536). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการคิดแก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของทอแรนซ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

The Model of Parents Participation in Education Management of Watsai (Thawornprommanukoon) School, Chom Thong District, Bangkok.

นายสราวุธ สุระมณี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โดยทำการศึกษาจากบุคคลหลัก 27 คน คือ ผู้บริหาร 5 คน ครู 11 คน และผู้ปกครอง 11 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร มีรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบเครือข่าย ผู้ปกครอง มีกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) 6 ขั้นตอน คือ 1) การระดมความคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมลงมือทำ 4) การร่วมติดตามประเมินผล 5) การร่วมแก้ไข พัฒนา และ 6) การรับประโยชน์ร่วมกัน

Abstract

The purpose of this research was to investigate the model of parents participation in education management of Watsai (Thawornprommanukoon) School, Chom Thong District, Bangkok. The research instrument consisted of the qualitative research form of the model and the process of parents participation in education management. The purposive sampling was used to obtain 27 key informants in the community as follows: 5 administrators, 11 teachers, and 11 parents. Data were collected from document study and indepth interviews. Data were analysed by content analysis method.

The research revealed that: the model of parents participation in education management of Watsai (Thawornprommanukoon) School, Chom Thong District, Bangkok comprised the model of parents network participation. There were 6 processes of participation in education management of Watsai (Thawornprommanukoon) school as follows: 1) brainstorming participation, 2) planning participation, 3) doing participation, 4) assessing participation, 5) development participation, 6) mutual benefit participation.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า การศึกษาหมายความว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการจัดการสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และได้บัญญัติในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 8 (2) คือการจัดการศึกษายึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตรา 9 (6) กระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น สำหรับในมาตรา 24 (6) ได้กล่าวถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และในมาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556, หน้า 6 - 18)

การที่จะให้การศึกษาปรับบทบาทเชิงรุกและมีพลังสร้างสรรค์ให้เป็นสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ในยุคข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาใหม่ คือต้องมุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ ผู้บริหารทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับกรมต้องมีวิสัยทัศน์และเห็นด้วยกับการเปิดโอกาสของการมีส่วนร่วมของสังคมดังกล่าว และเห็นความสำคัญพร้อมทั้งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการกระจายอำนาจ การบริหารการจัดการศึกษาไปยังระดับต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไปยังสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและสามารถตัดสินใจดำเนินการในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยมีประชาชนชุมชนองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นการระดมทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของผู้สำเร็จ เป็นต้น นอกจากนี้แล้วควรมีแผนการที่จะปรับปรุงหน่วยงานในส่วนกลางให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 58-64)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในการร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และตอบสนองตามความต้องการของคนในองค์กรและชุมชนได้อย่างแท้จริง ความสัมพันธ์ของครูและผู้บริหารมีผลต่อความสำเร็จในการช่วยเหลือนักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมเป็นบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมศักยภาพของผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ในปัจจุบันมีความแตกต่างของผู้ปกครองที่จะมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างสัมพันธ์กับโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จะเป็นประโยชน์ต่อบุตรหลานของผู้ปกครองได้อย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเพื่อให้ได้รายละเอียดข้อมูลที่เพียงพอและน่าเชื่อถือที่จะนำไปสู่การได้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในครั้งนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครู จำนวน 11 คน และเครือข่ายผู้ปกครอง จำนวน 11 คน รวม 27 คน โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

1.2 ความคิดเห็นแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ระดับลึกกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง

2. เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย ดังนี้

2.1. ผู้วิจัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้เข้าดำเนินการสัมภาษณ์ระดับลึก

2.2. เครื่องอัดเทประบบดิจิทัลที่นำไปอัดเสียงระหว่างสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลโดยละเอียด

2.3. แนวคำถามสัมภาษณ์ระดับลึกของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (Structured Indepth Interview) ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

2.3.1 แนวการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารบุคคล รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงบประมาณและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารงานทั่วไป รวมเป็นจำนวน 5 คน

2.3.2 แนวการสัมภาษณ์ครูผู้สอน โดยเป็นครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 11 คน

2.3.3 แนวการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง โดยเป็นเครือข่ายผู้ปกครองตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 คน

ผลการวิจัย

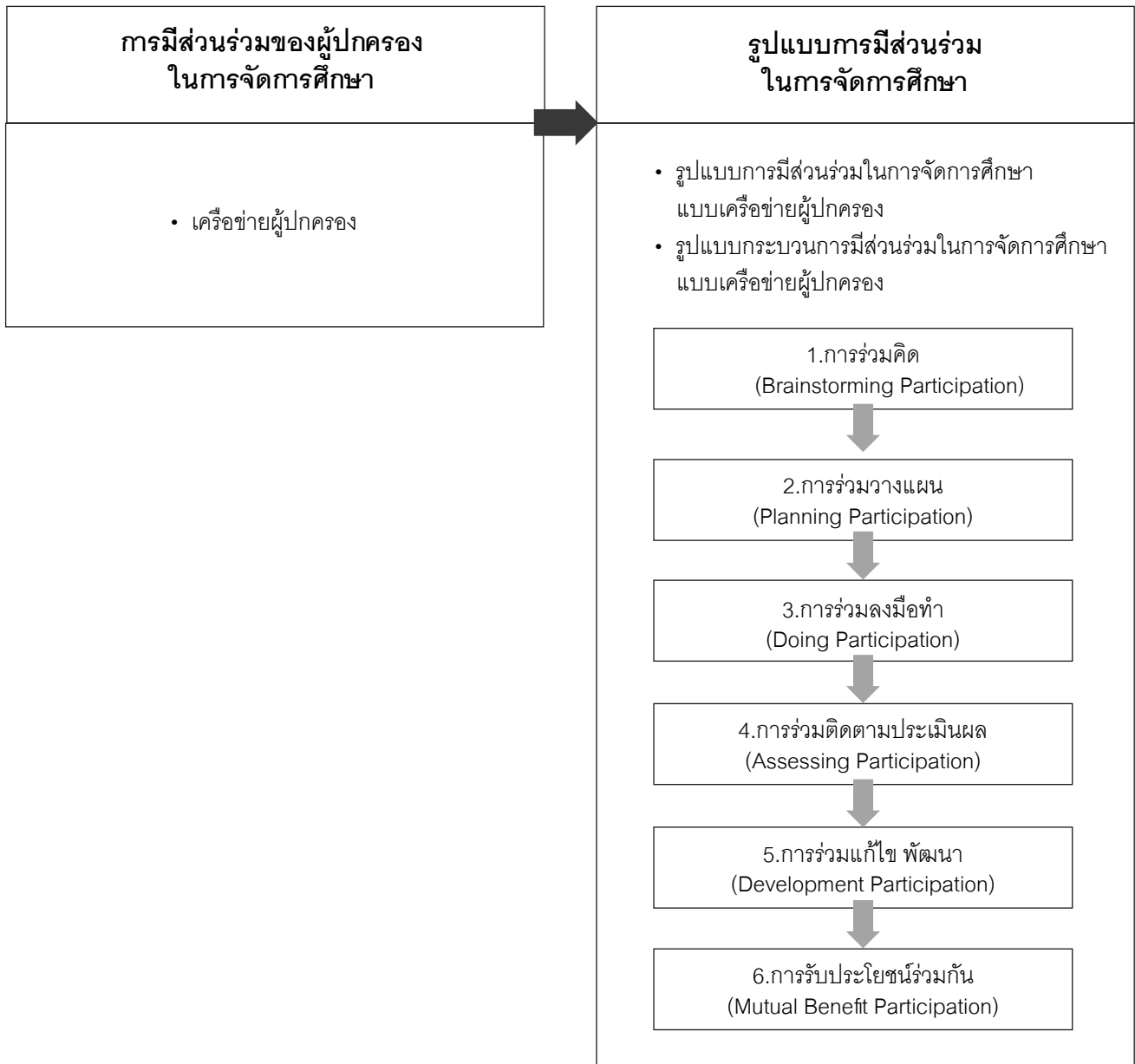
การวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเครือข่ายผู้ปกครอง ในการหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สามารถนำมาสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎีของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล)
สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

จากสภาพการศึกษาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบเครือข่ายผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉัตร ปะโคทั้ง (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่น โรงเรียนกันทรารมณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มี 5 กลุ่มใหญ่ คือ 1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การมีส่วนร่วมแบบเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน 4) การมีส่วนร่วมในการระดมทุน 5) การมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์

กับชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธา สารการ (2555, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 พบว่ามี 7 กลุ่มคือ 1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน 5) การมีส่วนร่วมของคณะครู 6) การมีส่วนร่วมของนักเรียน 7) การมีส่วนร่วมขององค์กรทางศาสนา

และจากการวิเคราะห์การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่า มีลักษณะของกระบวนการ (Process) และมีพลวัต (Dynamic) คือ มีการเคลื่อนไหว

เปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ มีการแก้ปัญหาพร้อมกันกำหนดแผนงานใหม่ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยพบว่า มีกระบวนการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน คือ 1) การร่วมระดมความคิด (Brainstorming Participation) 2) การร่วมวางแผน (Planning Participation) 3) การร่วมลงมือทำ (Doing Participation) 4) การร่วมติดตามประเมินผล (Assessing Participation) 5) การร่วมแก้ไข พัฒนา (Development Participation) 6) การรับประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit Participation)

จะเห็นว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกุล) สำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เป็นรูปแบบที่มีการเคลื่อนไหวเป็นกระบวนการ มีพลวัตต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา และยังพบว่าในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วมยังมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมฆินทร์ อินทะเสาร์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยกระบวนการร่วมมือในการบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่า มี 6 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน 2) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานก่อนเริ่มดำเนินการ 3) การวางแผนร่วมกัน 4) การร่วมกันดำเนินการตามแผน 5) การร่วมกันประเมินผล การดำเนินการ 6) การร่วมกันรับผลจากการดำเนินการ และยังสอดคล้องกับ จินณวัตร ปะโคทั้ง (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่น โรงเรียนกันทรารมณี จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีรูปแบบที่เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีเด่น 5 ประการ คือ 1) การระดมความคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมลงมือทำ 4) การร่วมติดตามประเมินผล 5) การรับประโยชน์ร่วมกัน

นอกจากนี้องค์การยูนิเซฟ WHO/UNICEF (2001, p. 41 - 49) พบว่า รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตัดสินใจ เป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตาม ประเมินผล และประการสำคัญคือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง 2) การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหาร การใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบได้ในการจัดสรรควบคุมทางการเงิน 3) การใช้ประโยชน์ โดยประชาชนต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ 4) การได้รับประโยชน์ โดยประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน

ข้อเสนอนะ

1. ควรศึกษาถึงรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเด็นปัญหาการวิจัยที่ว่า ทำอย่างไรผู้ปกครองจึงจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน ให้ข้อเสนอแนะต่อชุมชนให้มากขึ้น

2. ควรศึกษากระบวนการเรียนรู้ในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความตระหนัก รวมถึงทักษะในการสานสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา สารการ. (2555). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนตีประจำตำบล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จินณวัตร ปะโคทั้ง. (2549). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนดีเด่น โรงเรียนกันทรารมณี จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (2556). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: เดอะบุคส์.
- เมฆินทร์ อินทะเสาร์. (2546). กระบวนการร่วมมือในการบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านดงขนุน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- WHO/UNICEF. (2001). Report of the international conference on primary health care.

บันทึกถึงดวงดาว 85

การประกันคุณภาพการศึกษา

สองห้าห้าเก้ามี สี่มาตรฐาน

1.---“**คุณภาพผู้เรียน**” เพียรขำนาญ

2.--- กระบวน “**บริหาร**” งานก้าวไกล

3.--- “**เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**” เรื่องงานสอน

4.--- ทุกขั้นตอน “**ระบบประกัน**” มั่นใจได้

คุณภาพโรงเรียนเรื่องวิไล

ประเทศไทยพัฒนาสภาพ

(ปณิธิ ภูศรีเทศ)

น้องดาวคงคุ้นชินกับคำว่า “ประเมิน” และ “คุณภาพ” หรืออีกหลายคำที่มีความหมายคล้ายๆ กัน หรือเกี่ยวข้องกับ 2 คำนี้ เหมือนๆ กับพี่ ซึ่งในชีวิตของการเป็นครูเราผ่านพบคำเหล่านี้มานับครั้งไม่ถ้วน

โรงเรียนของพี่ของครูอีกหลายคนรวมถึงน้องดาวด้วย คงมีป้ายกำกับคุณภาพโรงเรียนหลากหลายป้าย อาทิ โรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนพระราชรัฐ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนแกนนำ โรงเรียนต้นแบบ เป็นต้น สารพัดป้าย บ่งชี้ว่าโรงเรียนได้รับการคัดเลือก ยกย่องผ่านการประเมินในระดับต่างๆ เมื่อผ่านแล้วยังคงมีการประเมินเพื่อให้คงสภาพ หรือดีขึ้นกว่าเดิม นั่นหมายความว่าโรงเรียนต้องเตรียมทั้งบุคลากร งบประมาณ เวลาและอื่นๆ อีกมากมายเพื่อพร้อมรับการประเมินที่มาเป็นระยะๆ มิขาดสาย

การประเมินที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งซึ่งประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. บันทึกฉบับนี้ที่สร้างขึ้นต้นด้วยร้อยละ 4 มาตรฐานที่โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องผ่านการประเมินและรับรอง ที่เขียนเป็นร้อยละให้ครูและนักเรียนอ่านเพื่อจดจำได้ง่ายและใช้เตือนตัวเองว่าโรงเรียนต้องเตรียมตัวเข้าสู่กระบวนการประเมินในมาตรฐานใดบ้าง

กล่าวเฉพาะมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประเด็น 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งที่คิดว่าเป็นเรื่อง “นามธรรม” ที่จับต้องได้ยากแต่สามารถสังเกต ปลุกฝังสร้างทัศนคติที่ดีเพื่อให้นักเรียนเป็น “นักเรียนที่ดีหรือมีคุณภาพ” ได้

ที่เห็นว่าการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ครูสามารถทำได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตัวอย่างเช่นวันไหว้ครู ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดและน่าจะมีลักษณะกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก หากทบทวนอดีตน้องดาวกับพี่ที่เคยผ่านการประดิษฐ์พานไหว้ครูที่เกิดจาก “แรงกายแรงใจ” ของนักเรียนอย่างแท้จริงมาบ้างแล้ว แต่ปัจจุบันปรับเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่บีบให้ “วัฒนธรรมการทำพานไหว้ครูของนักเรียนเปลี่ยนไป” แต่ที่เชื่อว่าแก่นแกนของ “พิธีไหว้ครู” จักยังคงดำรงอยู่คู่ชาติไทยไปอีกนานเท่านาน

ในวันนี้ที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมนอกเหนือจากการไหว้ครูตามปกติ เพราะหวังปลุกฝังให้นักเรียนแต่ละคนรำลึกถึงพระคุณของครูและผู้มีพระคุณ ในขณะที่ยังดำรงสภาพการเป็นนักเรียนอยู่ ได้แสดงเจตจำนงในกตัญญูต่าคือ “คำสัญญา - บูชาครู”

กิจกรรมนี้ที่ให้นักเรียนปฏิบัติก่อนวันไหว้ครูโดยเขียนคำสัญญาสั้น ๆ ในรูปหัวใจบนกระดาษสีขาวแผ่นเล็กๆ จากนั้นในวันไหว้ครูที่เลือกคำสัญญาที่สื่อความหมายชัดเจน สะกดถูกต้อง อ่านในที่ประชุมพร้อมคำชมเชยและมอบรางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ สิ่งสำคัญก็คือที่จะเน้นย้ำว่า คำสัญญาในวันนี้เป็นคำสัญญาของนักเรียนที่ให้ไว้กับตนเองหากนักเรียนปฏิบัติได้ก็นับว่าเป็นมงคลกับชีวิตบันดาลให้พบแต่ความสุขสมปรารถนาตลอดไป

น้องดาวอ่าน “คำสัญญา - บูชาครู” ของนักเรียนนะ

**"เดชาตติ จะตั้งใจเรียน ไม่โอดเรียน
มาโรงเรียนเช้าๆ มาให้ทันเข้าแถว
จะมาโรงเรียนทุกวัน"**

(นายเดชชาติฯ)

"เรียนไม่เก่ง แต่จะเรียนให้จบครึ่งครุ"

(นายภาณุพงศ์ฯ)

"หนูจะตั้งใจเรียน เป็นเด็กดีของครูและพ่อแม่
นำคำที่ครูชมมาพิจารณา ทำในสิ่งที่ได้
ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด หนูขอสัญญา"
(ด.ญ.จุฑามาศฯ)

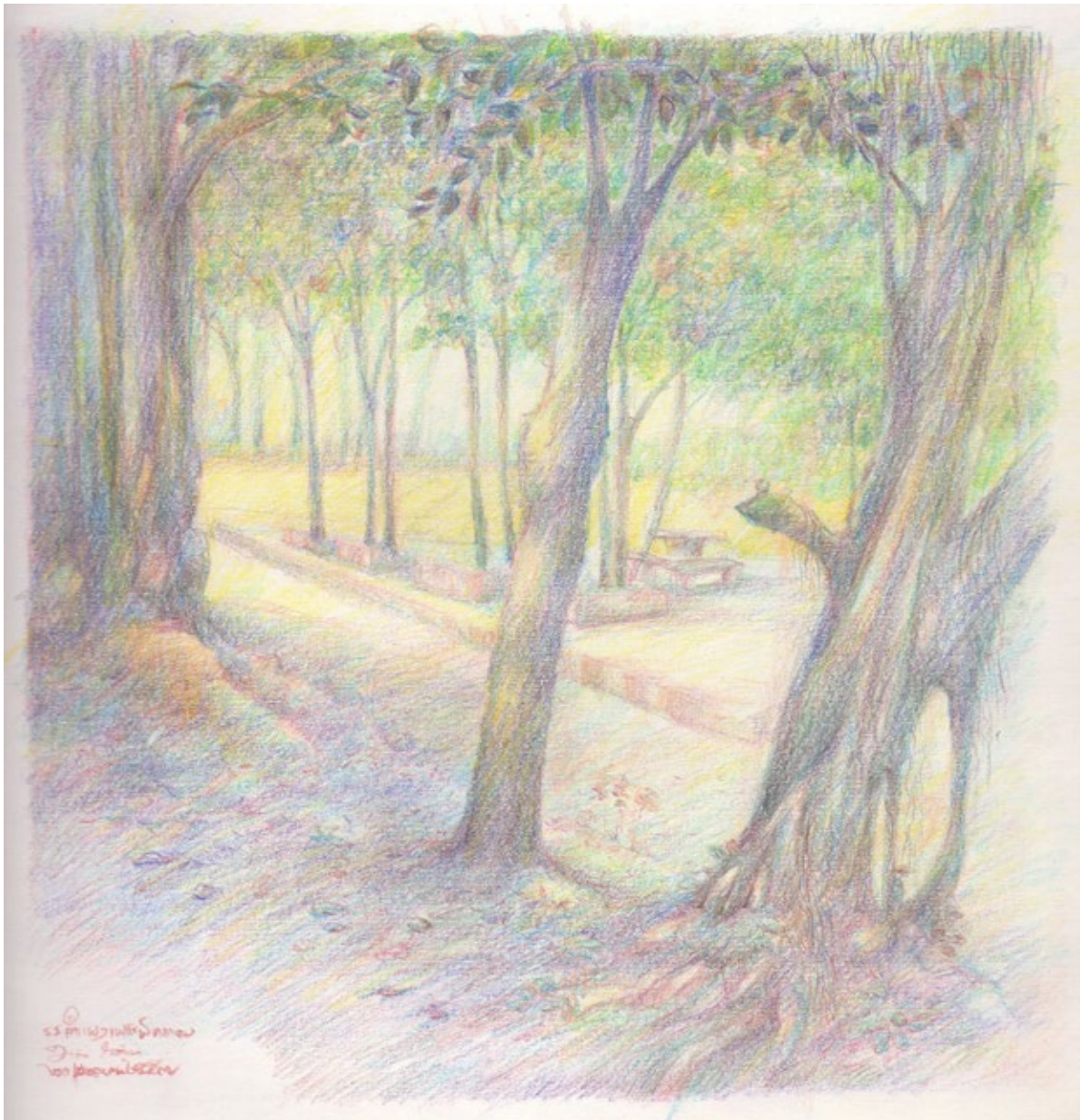
"หนูจะตั้งใจเรียน จะเรียนให้จบแม้ว่าหนูจะเรียนไม่เก่ง
หนูสัญญาว່ว่าจะมีอนาคตที่ดีเพื่อความภาคภูมิใจ
ของตัวหนูเอง ของครอบครัว และคุณครู"
(น.ส.ศศิSSฯ)

"1. หนูจะมีสติ คิดก่อนทำ รู้ตัวอยู่เสมอว่าตนกำลังทำอะไร
2. หนูจะพยายามไม่เล่นโซเชียลจนเกินไป แล้วหันมาใส่ใจเรื่องการเรียน"
(น.ส.นภาพSฯ)

"ครูคือคนที่ไม่ได้สอนแค่ในตำรา แต่สอนทุกๆ อย่าง
เพื่อให้เด็กเป็นคนดีของสังคม และเป็นคน
มีวินัยในตัวเอง...หนูขอสัญญาว່ว่าจะตั้งใจเรียน
จะนำคำสั่งสอนของครูไปใช้ให้เกิดประโยชน์
แก่ตนเองและสังคม"
(นางสาวกัญญกมลฯ)

น้องดาวอ่านแล้วอาจเห็นเป็นเรื่องเล็กๆ ไม่น่าสำคัญอะไรเลย พี่คิดว่าบางครั้งเรื่องเล็กๆ สำหรับใครบางคนอาจจะเป็นเรื่องใหญ่เรื่องสำคัญกับอีกคนก็ได้ บางครั้งเรื่องราวเล็กๆ อาจเป็นดังดวงเทียนที่ส่องแสงให้ปัญญาสว่างไสวเจิดจ้า คล้ายบางมุมเล็กๆ ในโรงเรียนมีมุมหนึ่งซึ่งดงามบริสุทธิ์รอให้ครูเปิดโลกแห่งปัญญาและให้ครูได้ชื่นชมความงดงาม หล่อเลี้ยงใจให้เข้มขึ้นในอนาคต ก็มุมที่มีหัวใจดวงเล็กๆ นับสิบนับร้อยดวงรอครูอยู่...เป็นมุมเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่สำหรับครูทุกคน...ใช่ไหมน้องดาว

มุมเล็กๆ ของโรงเรียนหนึ่งที่พี่มีโอกาสไปสัมผัส หากมองเผินๆ อาจไม่เห็นความงดงามลึกซึ้งแต่อย่างใด แต่เมื่อพี่ลองค้นหา ก็พบมุมที่ต้องตาต้องใจ วาดภาพสีไม่ให้น้องดาวได้ชม โดยไม่ต้อง “ประเมิน” เพื่อหา “คุณภาพ” ก็ได้นะ

1. มีตามองแต่ไม่ใส่ใจมอง
เข้าใจได้ว่าการคิดพิจารณา
2. อารมณ์เสียอารมณ์ใส่แต่ไฟร้อน
เมื่อหมายมองใดใดไม่ขัด - คม

จึงอาจพบแต่ของอันเปล่าค่า
ยอมเสียเวลาเสียอารมณ์
ควนจึงย้อนเข้าตามาผสม
ยอมพลาดชมสิ่งมีค่า...น่าเสียดาย

รักและคิดถึง
พี่ตูน

จากโรงเรียนประชาบาลถึง การศึกษาไทย 4.0

(ตอนที่ 1)

การศึกษาของไทยก้าวสู่ความเป็นสากล เมื่อมีโรงเรียนประชาบาลเกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2454 เพื่อทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับกุลบุตร กุลธิดาของสยามประเทศ โรงเรียนประชาบาลในยุคนั้นมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่งนั้น ประชาชนในหมู่บ้านหรือตำบลหนึ่งสมัครใจ ร่วมกันก่อตั้ง โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด ประชาชนเลือกสภากรรมการจัดการ จำนวนไม่เกิน 5 คน เป็นผู้ตั้งและดำเนินกิจการของโรงเรียนและดำรงด้วยทรัพย์สินของตนเอง ส่วนอีกลักษณะหนึ่งนั้น นายอำเภอ ตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินกิจการโดยเงินศึกษาพลี ซึ่งเรียกเก็บจากชายไทย นักเรียนที่จะเข้าเรียนจะต้องได้รับหมายเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464

ในปี พ.ศ. 2486 รัฐบาลประสงค์ที่จะคุมการศึกษาทั้งหมดจึงโอนโรงเรียนประชาบาลให้กระทรวงศึกษาธิการ แต่อยู่ได้เพียง 1 ปี ก็ต้องโอนกลับให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของกระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่ออีก เพราะกระทรวงศึกษาธิการไม่สามารถกำกับติดตามได้ทั่วถึง

การบริหารจัดการโรงเรียนประชาบาลในช่วงเวลานั้น กระบวนการก่อตั้งมีพื้นฐานจากประชาชน ร่วมกับกลไกของกระทรวงมหาดไทยในภูมิภาค โดยมีกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบด้านวิชาการและหลักสูตร งบประมาณของโรงเรียนรัฐบาลซึ่งงบประมาณของรัฐ โรงเรียนประชาบาลใช้เงินของประชาชนและเงินบริจาค ด้านการบริหารงานบุคคลโรงเรียนประชาบาลครูเป็นลูกจ้าง ส่วนโรงเรียนรัฐบาลครูเป็นข้าราชการ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความไม่เสมอภาคในด้านต่างๆ จึงมีการเรียกร้องให้ยกฐานะครูประชาบาลเป็นข้าราชการ

กระแสเรียกร้องให้โรงเรียนประชาบาลเป็นของรัฐและยกฐานะครูประชาบาลให้เป็นข้าราชการ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นมากขึ้น จึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 เกิดสภาครูที่เรียกว่าคุรุสภาขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ รับหน้าที่บริหารงานบุคคลกับครูทุกประเภท ต่อมาในปี พ.ศ. 2491 ยกฐานะโรงเรียนประชาบาลเป็นของรัฐ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระบบการบริหารจัดการการศึกษาจึงรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่อยู่ส่วนกลางเพียงแห่งเดียว มีผู้รับช่วงการดำเนินเป็นระดับ คือ ในระดับจังหวัดมีศึกษาธิการจังหวัด : ศจ. และในระดับอำเภอมีศึกษาธิการอำเภอ : ศอ. แต่ก็เกิดปัญหาเดิมอีกคือ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไม่สามารถดูแลส่งเสริมได้ทั่วถึง เพราะโรงเรียนประชาบาลมีจำนวนมากนั่นเอง

เมื่อเกิดปัญหารัฐบาล จึงมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาประชาบาล ไปให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่นดำเนินการอีกครั้ง ดังนั้นในปี พ.ศ. 2509 โรงเรียนประชาบาล จึงได้ถูกโอนไปเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด : อบจ. และครูประชาบาลก็กลับโอนไปเป็น ข้าราชการส่วนจังหวัดอีกครั้ง

ด้วยสถานภาพ ฐานะ สิทธิ และศักดิ์ศรีของครูประชาบาลที่เป็นข้าราชการส่วนจังหวัด ที่ด้อยกว่าข้าราชการประเภทอื่นๆ จึงก่อให้เกิดการต่อสู้ของกลุ่มครูประชาบาล ซึ่งส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงของระบบการประถมศึกษาอย่างมากมาย การต่อสู้ของกลุ่มครูได้ขยายวงกว้าง ไปเรื่อยๆ บางกลุ่มคิดเพียงขอกลับมาอยู่กระทรวงศึกษาธิการ บางกลุ่มคิดสร้างองค์การใหญ่ ในชื่อ “ทบวงการศึกษาประชาบาล” เงื่อนไขที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ คือ รัฐบาลปฏิเสธรายจ่ายเงิน ยังชีพ 200 บาท ให้ครูประชาบาลทั้งที่ข้าราชการส่วนอื่นรัฐจ่ายให้หมด ทำให้การต่อสู้ยืดเยื้อ ลุกลามไปทั่วประเทศ จนต้องมีการปรับรูปและระบบการศึกษาประชาบาลอีกครั้ง

การปรับรูปและระบบการศึกษาประชาบาลในช่วงนี้ คือ การเกิดของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : สปช. มีองค์คณะบุคคลบริหารจัดการการศึกษา ทุกระดับ คือ ระดับประเทศมีคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : กปช. ระดับจังหวัดมี คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด : กปจ. โดยมีผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด : ผอ.ปจ. และ ในระดับอำเภอ มีผู้อำนวยการประถมศึกษาอำเภอ : ผอ. ปอ. เป็นผู้ดูแลซึ่ง ผอ. ปจ. และ ผอ. ปอ. ส่วนใหญ่จะมาจาก ศจ. และ ศอ. เดิมนั่นเอง ■

(อ่านต่อฉบับหน้า)

Thailand 4.0 โมเดล

พิมพ์เขียวขับเคลื่อนประเทศไทย
สู่ความมั่นคง มั่นคง และยั่งยืน

(ตอนที่ 1)

5 กระแสที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนไทย

1. Globalization

เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดความเคลื่อนไหวของทุน สินค้า บริการ แรงงาน และคนอย่างเสรีจนกลายเป็นโลกที่เชื่อมต่อกันเป็นเครือข่าย เปลี่ยนแปลง คือ One Country เป็น One World , One Destiny

2. Digitization

การติดต่อสื่อสารมีการเปลี่ยนรูปแบบจากการสื่อสารกับ Someone , Somewhere and Sometime เป็น Anyone , Anywhere and Anytimes ซึ่งทำให้คนเราดำรงชีวิตอยู่ใน 2 อารยธรรมไปพร้อมๆ กัน คือ อารยธรรมในโลกจริง และอารยธรรมในโลกเสมือน

3. Urbanization

วิถีชีวิต พฤติกรรม และปฏิสัมพันธ์ของผู้คนจะเปลี่ยนแปลงไปจาก “สังคมชนบท” เป็น “สังคมเมือง” จะเกิดประเด็นท้าทายชุดใหม่ทั้งในมิติพลังงาน การคมนาคม การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย อาชญากรรมยาเสพติด ฯลฯ ซึ่งหากไม่เตรียมไว้ให้ดีพอ เมืองเหล่านี้จะกลายเป็น Mega-Slums แต่หากรู้เท่าทัน และเตรียมการได้ดีพอเมืองเหล่านี้จะถูกปรับเปลี่ยนไปเป็น Smart Cities

4. Individualization

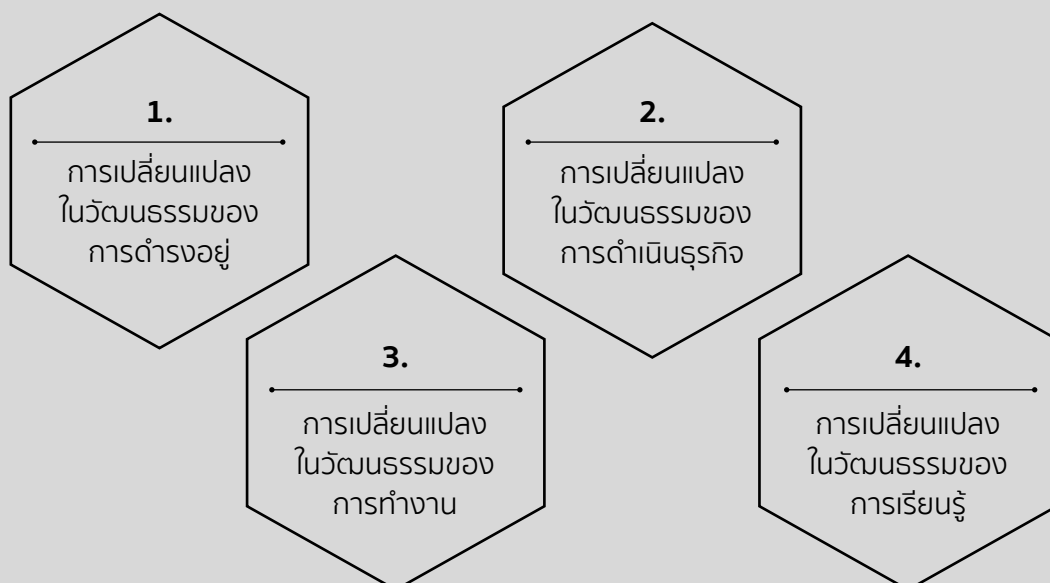
ผู้คนในศตวรรษที่ 21 จะมีความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น มีความคิดความอ่านเป็นของตัวเองมากขึ้น ต้องการแสดงออกมากขึ้น ความเป็นปัจเจกจะเกิดขึ้น คือ Collective Individuals เป็นรูปแบบที่ต่างคนต่างอยู่มองเพียงผลประโยชน์ส่วนตน เกิดเป็นสังคมที่เปราะบาง โอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งมีสูง

5. Commonization

โลกที่ยิ่งเชื่อมต่อกันมากขึ้นเท่าไรผู้คนก็ยิ่งต้องพึ่งพิงอาศัยกันมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ความเสี่ยงและภัยคุกคามมิได้ส่งผลกระทบต่อโลกโดยรวม เป็นปัญหาที่ทุกประเทศต้องเผชิญที่เรียกว่า “Global Commons” เช่น วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โรคระบาด การก่อการร้าย ภาวะโลกร้อน เป็นต้น นั่นหมายความว่าจากนี้ไปเวลาสุขประชาคมโลกจะสุขด้วยกัน และเวลาทุกข์ประชาคมโลกก็จะทุกข์ด้วยกัน

5 กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น

ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ คือ

ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงใน 3 เรื่องที่ต้องรับทราบ คือ

- (1) เกิดปรากฏการณ์ที่ไม่มีการผูกขาดความรู้
- (2) เกิดปรากฏการณ์ที่ไม่มีการผูกขาดข้อมูล และ
- (3) เกิดปรากฏการณ์ที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกิดขึ้น

ใหม่ๆ จากการรวมตัวและแตกตัวของเทคโนโลยีนวัตกรรมเดิมตลอดเวลา (ผลการศึกษา, การทำ Rand D.) และเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใน 3 เรื่องดังกล่าว วัฒนธรรมการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 ต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ

1. **Learn** : โจทย์สำคัญในทศวรรษที่ 21 (Thailand 4.0) คือจะเรียนรู้อะไร จะเรียนรู้อย่างไร ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม

2. **Unlearn** : คือการไม่ยึดติดกับสิ่งที่เรารู้มาต้องปรับตัวให้ทันตลอดเวลา

3. **Relearn** : คือสิ่งที่เรารู้มามันเปลี่ยนไปในบริบทใหม่นั้น ดังนั้น ต้องเรียนรู้สถานการณ์หรือเหตุการณ์จากมุมมองใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมและเพื่อขับเคลื่อนสู่ Thailand 4.0 จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนระบบนิเวศการเรียนรู้ของคนไทยทั้งระบบ ดังจะได้กล่าวต่อไป

สามกับดักที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน : ในอดีตพบว่าประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก Thailand 1.0 (ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา) และพัฒนาสู่ Thailand 3.0 (ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนขึ้นจวบจนปัจจุบัน) การจะพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ Thailand 4.0 จะต้องพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ผ่านหรือข้ามพ้นสามกับดัก ต่อไปนี้ให้ได้ คือ

1. **กับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)** : ประเทศไม่สามารถที่จะขยับขึ้นไปแข่งขันกับประเทศแข่งขันที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนวัตกรรม เช่น อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และขณะเดียวกันก็ไม่สามารถขยายการแข่งขันกับประเทศที่ต้นทุนการผลิตต่ำ แรงงานถูก เช่น จีน เวียดนาม ได้

2. **กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap)** : ช่องว่างของรายได้และโอกาสของคนจนกับคนรวยถ่างออกมากขึ้น (กว้างขึ้น)

3. **กับดักความไม่สมดุล (Imbalance Trap)** : ในหลายศตวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยเน้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แต่ละเลยการรักษาสิ่งแวดล้อม การสร้างสังคมที่อยู่ดีมีสุข และการยกระดับศักยภาพและภูมิปัญญามนุษย์ จนส่งผลกระทบเชิงลบในมิติต่างๆ มากมาย

โมเดล Thailand 4.0

Thailand 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นหนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลกตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจาก Thailand 4.0 คือ

1. อยู่ใน **สังคมไทย 4.0** ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง (Hope) เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความพอเพียงโดยมีคนชนชั้นกลางเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความเท่าเทียมในสังคม ความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับมีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี

2. เป็น **คนไทย 4.0** ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดี ได้รับสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมตลอดช่วงชีวิต เป็นคนทันสมัย ทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ และสามารถมีส่วนร่วมกับนานาชาติเพื่อทำให้โลกดีขึ้นน่าอยู่ขึ้น

3. เป็น **เกษตรกร 4.0** ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดี มีต้นทุนการผลิตต่ำ สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูป

4. เป็น **SME 4.0** ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรมในการสร้างมูลค่าในสินค้าและบริการ มีความสามารถทางการค้าขายสามารถเข้าถึงรายได้สูงขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีอนาคตที่สดใส

5. เกิด **อุตสาหกรรม 4.0** ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ มีห่วงโซ่อุปทานที่ทรงพลัง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก

6. เกิด **กลุ่มจังหวัด และจังหวัด 4.0** ที่มีการกระจายความเจริญทั่วประเทศ เศรษฐกิจขยายตัว สามารถทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดได้โดยไม่ต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่เนื่องจากมีช่องทาง โอกาส และงานที่ดีกระจายอยู่ในทุกกลุ่มจังหวัดและจังหวัดทั่วประเทศ

การเตรียมคนไทย 4.0 เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง

เปรียบเสมือนการเตรียมเมล็ดพันธุ์ใหม่ ด้วยการบ่มเพาะคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับการพัฒนา “คนไทย 4.0 สู่อุตสาหกรรมที่หนึ่ง”

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 คือ คนไทยที่มีปัญญาที่เฉียบแหลม (Head) มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) และมีจิตใจที่งดงาม (Heart)

การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการเตรียมคนไทย 4.0 สู่อุตสาหกรรมที่หนึ่ง ซึ่งจะครอบคลุม การปรับเปลี่ยนใน 4 มิติดังต่อไปนี้

1

โลกกำลังปรับเปลี่ยนจาก “One Country, One Destiny” เป็น “One World One Destiny” ดังนั้นต้องปรับเปลี่ยนคนไทยจากแบบ Thai – Thai เป็นคนไทยแบบ Global Thai ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยพร้อม ๆ กับมีการรอบความคิดที่เป็นสากล สามารถยืนอย่างมีศักดิ์ศรีในเวทีโลก

2

โลกกำลังปรับเปลี่ยนจาก “Analog Society” เป็นคนไทยที่เป็น “Digital Society” เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตเรียนรู้ทำงานและประกอบธุรกิจได้ทั้งในโลกจริงและโลกเสมือนจริง

3

เพื่อให้สามารถอยู่ใน Global/Digital Platform ที่มีชุดของโอกาส ภัยคุกคาม เงื่อนไข และข้อจำกัดชุดใหม่จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคนไทยจากคนไทยที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำกัด เป็นคนไทยที่มีความรู้และทักษะสูง มีความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรม

4

พร้อมๆ กันนั้นเพื่อให้สามารถอยู่ในโลกศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นปกติสุข จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคนไทยจากคนไทยที่มองเน้นประโยชน์ส่วนตน เป็นคนที่มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน

โดยเริ่มจากการสร้างพลวัตกรรมการเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน การเติมเต็มศักยภาพของผู้คน (Growth for People) เมื่อผู้คนเหล่านี้ได้รับการเติมเต็มศักยภาพอย่างเต็มที่ ก็จะเป็นพลังประชาชนที่จะกลายเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโต (People for Growth) และนำพาประเทศสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนอย่างแท้จริง

การปรับเปลี่ยนระบบนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem)

วงจร Growth for People / People for Growth นำมาสู่ประเด็นท้าทาย ดังต่อไปนี้

- จะพัฒนาอย่างไรให้คนไทยเป็นคนที่มีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น เพื่อให้ชีวิตอยู่อย่างมีพลัง และมีความหมาย (Purposeful People)
- จะพัฒนาอย่างไรให้คนไทยเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรม (Innovative People)
- จะพัฒนาอย่างไรให้คนไทยเป็นคนที่มีความจิตสาธารณะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (Mindful People)
- จะพัฒนาอย่างไรให้คนไทยเป็นคนที่มุ่งมั่นในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Action – Based People) ■

(อ่านต่อฉบับหน้า)

แนวคิดใหม่อาชีวฯ

ชาญชัย ภัทรพฤกษา

มาตรฐานการอาชีวศึกษา ในระดับ ปริญญา พ.ศ. 2558

เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา (2)

ฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้กล่าวถึงเรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2558 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ เพื่อให้สถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ และเพื่อให้ต่อเนื่องจากครั้งที่แล้ว ฉบับนี้จะกล่าวถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาระดับปริญญา ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ จำนวน 5 ข้อ แนวปฏิบัติ จำนวน 9 ข้อ และเกณฑ์การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2558 จำนวน 30 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาระดับปริญญา

หลักเกณฑ์ จำนวน 5 ข้อ

1. ให้สถาบันและหน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2. ให้สถาบันและหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ในระดับหลักสูตร สาขาวิชา และแต่ละสถานที่ที่จัดการเรียนการสอน

3. ให้สถาบัน ดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษานักศึกษา ชุมชนสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

4. ให้สถาบันจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อสภาสถาบันหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

5. ให้สถาบันนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

แนวทางปฏิบัติ จำนวน 9 ข้อ

1. ให้สถาบันดำเนินการตาม “เกณฑ์การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2558” จำนวน 30 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

2. ให้คณะกรรมการที่สถาบันแต่งตั้งให้รับผิดชอบแต่ละตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จ ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3. ให้สถาบันพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงในการบริหารจัดการตัวชี้วัดความสำเร็จด้านต่างๆ ด้วย

4. ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในทุกปีการศึกษา นับตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 จนถึงสุดภาคเรียนฤดูร้อนของปีการศึกษา

5. เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในโดยสถาบันและหน่วยงานต้นสังกัดของแต่ละตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ระดับคุณภาพ “ดี” ขึ้นไป

6. ในการประเมินคุณภาพภายในโดยสถาบัน ถ้าตัวชี้วัดความสำเร็จใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สถาบันต้องวิเคราะห์สาเหตุ และพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์การประเมินในปีถัดไป ถ้ายังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้หน่วยงานต้นสังกัดกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมกับสถาบันพัฒนาเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินในปีต่อไป

7. ในการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถาบันอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ถ้าตัวชี้วัดความสำเร็จใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน หน่วยงานต้นสังกัดต้องวิเคราะห์สาเหตุให้ข้อเสนอแนะ กำกับติดตาม ตรวจสอบ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมกับสถาบันพัฒนาเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยให้มีการประเมินซ้ำในปีถัดไป

8. ในการประเมินคุณภาพภายในปีแรกของสถาบัน ให้ยกเว้นการประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 29

9. ในการประเมินคุณภาพภายในปีแรกของสถาบัน การประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 30 ให้คำนวณร้อยละจากจำนวนตัวชี้วัดความสำเร็จทั้งหมด 28 ตัว โดยยกเว้นการประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 29

เกณฑ์การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2558

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 1
ระดับการปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 2
ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการที่ดีตามหลัก
ธรรมาภิบาลของสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของ
สถาบัน

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 3
ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านทรัพยากร
งบประมาณ และรายได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 4
ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 5
ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านบุคลากร

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 6
ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 7
ระดับการปฏิบัติในการส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย
เพื่อสร้างงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และ
งานสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 8
ระดับการปฏิบัติในการถ่ายทอดวิทยาการและ
เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 9
ระดับการปฏิบัติในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 10
ระดับการปฏิบัติในการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ
วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 11

ระดับการปฏิบัติในการเสริมสร้างให้สถาบันเป็นสังคม
ฐานความรู้

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 12

ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการสถาบันไปสู่
สังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 13

ระดับการปฏิบัติในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 14

ระดับการปฏิบัติในการประเมินคุณภาพภายใน

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 15

ระดับการปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 16

ระดับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 17

ระดับการปฏิบัติในการจัดการฝึกประสบการณ์ทักษะ
วิชาชีพ หรือการฝึกอาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 18

ระดับการปฏิบัติในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ
โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 19

ร้อยละของผลงานโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพที่เกิด
ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเผยแพร่

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 20

ร้อยละของนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน
วิชาชีพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 21

ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับการพัฒนาและ
นำมาใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 22

ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ได้นำไปใช้
ประโยชน์และเผยแพร่

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 23

ระดับการปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของบัณฑิต

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 24

ระดับการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะหลักและ
สมรรถนะทั่วไปของบัณฑิต

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 25

ระดับการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
ของบัณฑิต

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 26

ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 29

ระดับคุณภาพในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 27

ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านสมรรถนะหลัก
และสมรรถนะทั่วไป

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 30

ระดับคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ 28

ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านสมรรถนะ
วิชาชีพ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาระดับปริญญาและเกณฑ์
การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2558 จำนวน 30 ตัวชี้วัดความสำเร็จข้างต้นนี้
จะเป็นกระจุกสะท้อนถึงคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้ง 23 สถาบัน และเป็นการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตสายอาชีวศึกษา
โดยตรง ทั้งหมดนี้เป็นบทพิสูจน์ว่า ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(สอศ.) จะมีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวังหรือไม่ ■

บันทึกแห่งสยามเหตุการณ์สำคัญ สมัยรัชกาลที่ 2

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระมหากษัตริย์ลำดับที่ 2 ในราชวงศ์จักรี เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2310 ณ ตำบลอัมพวา เมืองสมุทรสงคราม มีพระนามเดิมว่า **จิม**

พระองค์ทรงศึกษาจากวัดบางหว้าใหญ่ (วัดระฆังโฆสิตาราม) โดยฝากตัวเป็นศิษย์ของพระวันรัต (ทองอยู่) ทรงมีพระปรีชาสามารถตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระองค์ได้ตามเสด็จพระบรมชนกนาถไปร่วมในการทำสงคราม ตั้งแต่พระชนมายุได้เพียง 8 พรรษา และเมื่อพระชนมายุได้ 16 พรรษา สมเด็จพระบรมชนกได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ผู้เป็นปฐมกษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ในครั้งนั้นพระองค์ได้รับการสถาปนาพระยศขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร

เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทร มีพระชนมายุ 22 พรรษา ได้ทรงผนวช ณ **วัดสมอราย (วัดราชาธิวาส)** อยู่ 1 พรรษา (3 เดือน) จึงลาผนวช

ในพุทธศักราช 2349 ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น **กรมพระราชวังบวรสถานมงคล** แต่ต่อมาเพียง 2 ปี พระบรมชนกนาถ คือ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกก็เสด็จสวรรคตด้วยพระโรคชรา เมื่อวันที่ 7 กันยายน พุทธศักราช 2352 พระชนมายุได้ 73 ปี ครองราชย์สมบัติได้เป็นเวลา 27 ปี บรรดาข้าราชการบริพารและประชาชน ได้อัญเชิญ กรมพระราชวังบวรสถานมงคล พระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงอิศรสุนทรขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 2 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในวันเดียวกันนั่นเอง ขณะนั้นพระองค์มีพระชนมายุ 42 พรรษา ทรงมีพระอัคมรเสด็จพระนามว่า สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี ชื่อเดิม บุญรอด มีราชโอรส และพระธิดารวม 73 พระองค์ โดยประสูติในพระอัคมรเส 3 พระองค์ ได้แก่ เจ้าฟ้าชายกุมารสิ้นพระชนม์ในวันประสูติ สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายมงกุฎ ซึ่งต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 4 ในราชวงศ์จักรี ทรงพระนามว่า **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว** และอีกองค์คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายจุฑามณี ซึ่งต่อมาเป็น **พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว** พระมหากษัตริย์ลำดับที่ 2 ในสมัยรัชกาลที่ 4

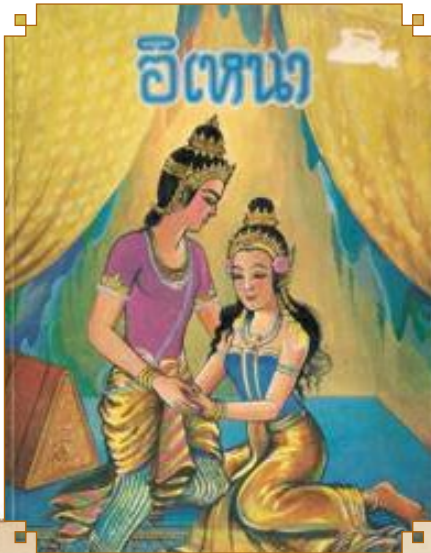
นอกจากนี้ยังมีพระโอรสและพระธิดาอันประสูติจากเจ้าจอมมารดาเรียบ พระสนมเอกอีก 3 พระองค์ ได้แก่ พระองค์เจ้าชายทับ ซึ่งต่อมาก็คือ **พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว** พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 3 พระองค์เจ้าชายป้อม สิ้นพระชนม์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และพระองค์เจ้าชายหนูดำ สิ้นพระชนม์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีที่มีพระปรีชาสามารถมากพระองค์หนึ่ง แม้ว่าในต้นรัชสมัยของพระองค์จะต้องมีการทำสงครามกับพม่าศัตรูคู่อาฆาตอยู่บ้าง แต่ไม่รุนแรงนัก พระองค์จึงทรงมีเวลาเพียงพอที่จะทรงคิดค้น และทำนุบำรุงให้ชาติบ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นได้ในเกือบทุกด้าน ซึ่งพอจะคัดสรรเหตุการณ์สำคัญๆ ในสมัยพระองค์มาให้อ่านรับทราบดังต่อไปนี้

การทำสงครามกับพม่าเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อพุทธศักราช 2352 หลังจากพระองค์ขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติแล้ว พม่าได้ยกทัพมาตีหัวเมืองฝ่ายใต้ พระองค์โปรดฯ ให้สมเด็จพระอนุชาธิราช คือ กรมพระราชวังบวรมหาเสนานุรักษ์ เป็นจอมทัพไปปราบปรามพม่าฝ่ายแพยกทัพกลับไป ต่อมาในพุทธศักราช 2363 ทางอาณาจักรพม่ามีการเปลี่ยนแปลงแผ่นดินใหม่ โดยมีพระเจ้าจันคยาแห่งครองราชย์ต่อจากพระเจ้าปดุง ได้ทราบข่าวอาณาจักรสยามเกิดโรคระบาดจึงยกทัพมาตีอาณาจักรสยามได้จัดกองทัพออกไปป้องกันข้าศึกตามเส้นทางที่พม่าจะเดินทัพเข้ามา เช่น เมืองกาญจนบุรี เมืองเพชรบุรี เมืองกลาง เมืองสงขลา เมืองพัทลุง และเมืองตาก แต่ทางพม่าลวงรู้เสียก่อน ไม่กล้ายกทัพเข้ามา และเลิกทัพกลับไปเอง

เมื่อพระนครว่างเว้นจากศึกสงคราม พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงทรงใช้พระปรีชาสามารถบริหารประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้ในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านศิลปกรรม พระองค์มีพระปรีชาสามารถมากเป็นพิเศษในหลายสาขา

ด้านกวีนิพนธ์ พระองค์ได้รับการยกย่องว่า เป็นยุคทองของวรรณคดีสมัยหนึ่ง และในด้านร้อยกรองเรื่องกาพย์ กลอน นับว่าเป็นสมัยที่เจริญสูงสุด จนมีคำกล่าวในเวลาต่อมาว่า **"ในสมัยรัชกาลที่ 2 นั้นใครเป็นกวีก็เป็นคนโปรด"** ในรัชสมัยของพระองค์นอกจากพระองค์แล้วเกิดยอดกวีขึ้นมาหลายคน เช่น กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ (สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว) กรมพระปรมานุชิตชิโนรส สนทรวงุ์ พระยาตรัง และนายอินทรวิเชียร (อิน) ท่านเหล่านี้มีชื่อเสียงมาจนถึงปัจจุบันนี้

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงมีพระราชนิพนธ์เป็นกลอนมากมาย ทรงเป็นยอดกวีด้านการแต่งบทละคร ทั้งละครนอก และละครใน ที่มีเรื่องอยู่เดิมแล้วนำมาแต่งใหม่ เช่น เรื่องรามเกียรติ์ อุณรุท และอิเหนา ซึ่งเรื่องอิเหนานี้ของเดิมมีความยาวมาก พระองค์ได้ทรงพระราชนิพนธ์ใหม่ตั้งแต่ต้นจนจบโดยอาศัยเค้าโครงเรื่องเดิม แต่ก็ยังเป็นบทพระราชนิพนธ์ที่ยาวที่สุดของพระองค์ต่อมา **วรรณคดีสโมสร** ในรัชกาลที่ 6 ได้ยกย่องให้เป็นยอดบทละครว่าที่แต่งดี ยอดเยี่ยมทั้งเนื้อเรื่อง ทำนองกลอน และกระบวนการเล่นทั้งร้องและรำ

นอกจากนี้ยังมีบทพระราชนิพนธ์บทละครนอกอื่นๆ เช่น เรื่องไกรทอง สังข์ทอง ไชยเชษฐา หลวิชัยคำวี มณีพิชัย และสังข์ศิลป์ชัย ซึ่งทรงเลือกเอาของเดิมมาทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นใหม่เพียงบางตอน กับทั้งทรงพระราชนิพนธ์บทพากย์โขนอีกหลายชุด เช่น ชุดนางลอย ชุดนาคบาศ และชุดพรหมาสตรี ซึ่งล้วนแต่มีความไพเราะซาบซึ้ง เป็นอมตะใช้เป็นชุดการแสดงมาจนถึงปัจจุบันนี้

ด้านดนตรี พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงมีพระปรีชาสามารถมากเช่นเดียวกัน เครื่องดนตรีที่ทรงถนัด และโปรดปรานคือ **ซอสามสาย** เป็นเครื่องดนตรีประจำพระองค์ ซึ่งมีซอคู่พระหัตถ์คือ **ซอสามสายฟ้าฟาด** และพระราชนิพนธ์ที่มีชื่อเสียงคือ **เพลงบุหลันลอยเลื่อน** หรือ **บุหลันลอยฟ้า** ซึ่งต่อมาเรียกกันว่า **เพลงทรงพระสุบิน** เพราะเป็นเพลงที่พระราชนิพนธ์ขึ้นจากความฝันของพระองค์ และเป็นเพลงที่รู้จักกันกว้างขวางมาจนถึงปัจจุบันนี้

ด้านปฏิมากรรมและประติมากรรม นอกจากจะทรงส่งเสริมงานช่างด้านหล่อพระพุทธรูปแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยยังทรงเป็นช่างปั้น ทรงปั้นหุ่นพระพักตร์พระพุทธรธรรมมิศราชะ โลกาตุลลิก พระประธานในพระอุโบสถวัดอรุณราชวรารามซึ่งเป็นวัดประจำพระองค์ นับถือกันว่าเป็นพระพุทธรูปที่สำคัญองค์หนึ่งของไทย โดยพระองค์ทรงเป็นช่างปั้นและคิดรูปทรงของพระพุทธรูปขึ้นมาเอง และเป็นแบบอย่างในสมัยต่อมา

ในรัชสมัยของพระองค์งานด้านการช่างฝีมือและการแกะสลักลวดลายมีความเจริญก้าวหน้ามาก ทั้งนี้ในส่วนพระองค์ ทรงเป็นทั้งช่างปั้นและช่างแกะสลักที่มีพระปรีชาสามารถมาก ไม่ย่อหย่อนไปกว่าพระปรีชาสามารถด้านการกวี ทรงแกะสลักบานประตูพระวิหารพระศากยมุนี วัดสุทัศนเทพวรารามคูหา ด้วยพระองค์เองร่วมกับกรมหมื่นจิตรภักดี และทรงแกะหน้าหุ่นหน้าพระใหญ่และพระน้อย ที่ทำมาจากไม้รักคู่หนึ่งที่เรียกว่า **พระยารักใหญ่** และ **พระยารักน้อย** ไว้ด้วย

พระราชกรณียกิจที่เป็นเหตุการณ์สำคัญๆ ในด้านอื่นๆ ในสมัยของพระองค์ก็มีอยู่อีกมากมาย เช่น

กรุงสยามมีการเปลี่ยนแปลงธงประจำชาติจากธงแดงเป็นธงช้าง มีลักษณะพื้นสีแดงตรงกลางเป็นวงกลมสีขาว มีรูปช้างเผือกสีขาวภายในวงกลม แต่หากจะใช้เป็นธงบนเรือสินค้าให้เอาวงกลมออกเหลือแต่รูปช้างเผือกสีขาว**ทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจว่า กรุงสยามใช้ธงประจำชาติเป็นรูปช้างเผือกสีขาวบนพื้นสีแดง**

ในพุทธศักราช 2354 มีพระราชกรณียกิจที่สำคัญๆ เช่น จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดเกล้าฯ ให้มีพิธี “อาพาธพินาร” เมื่อฮิวาตกโรคระบาดครั้งใหญ่

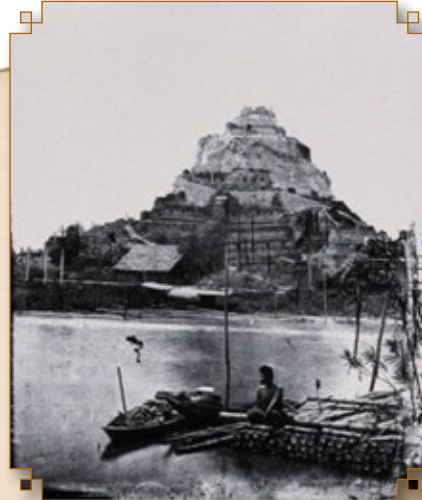
มีพระราชกำหนดห้ามสูบและซื้อขายฝิ่น เกิดอิน – จันแปดคู่แรกของโลก และโปรดเกล้าฯ ให้กองทัพไทยไประงับความวุ่นวายในกัมพูชา

พุทธศักราช 2355 – 2356 โปรดเกล้าฯ สถาปนาพระองค์เจ้าชายทับ (รัชกาลที่ 3) ขึ้นเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ โปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระแก้วมรกต (พระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์) จากเมืองจำปาศักดิ์มายังกรุงเทพฯ และมีสาส์นจากเจ้าเมืองเมาะตะมะมาขอทำไมตรีกับกรุงสยาม

พุทธศักราช 2357 โปรดเกล้าฯ **ให้สร้างนครเขื่อนขันธ์ขึ้นที่พระประแดง** ใ้รับข้าศึกที่ยกทัพมาทางทะเล และได้อพยพชาวมอญจากปทุมธานีมาอยู่ที่นี้ และโปรดเกล้าฯ ส่งคณะสมณทูตไปศรีลังกา

พุทธศักราช 2359 – 2360 โปรดเกล้าฯ **ให้ปรับปรุงการสอบปริยัติธรรมของสงฆ์ใหม่ เพิ่มขึ้นเป็น 9 ประโยค** พร้อมทั้งทรงฟื้นฟูประเพณีวันวิสาขบูชาด้วย

พุทธศักราช 2361 ทรงโปรดเกล้าฯ **ให้ขยายเขตพระบรมมหาราชวังจนจรดวัดโพธิ์** (วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม) โดยสร้างถนนทำยวั้งขึ้น และเจ้าเมืองมาเฝ้าส่งทูตเข้ามาถวายพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการเพื่อเจริญทางพระราชไมตรี

พุทธศักราช 2362 หมอจัสสิสา มิสชันนารี ประจำอ่างกุ่ม
ได้หล่อตัวพิมพ์อักษรไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

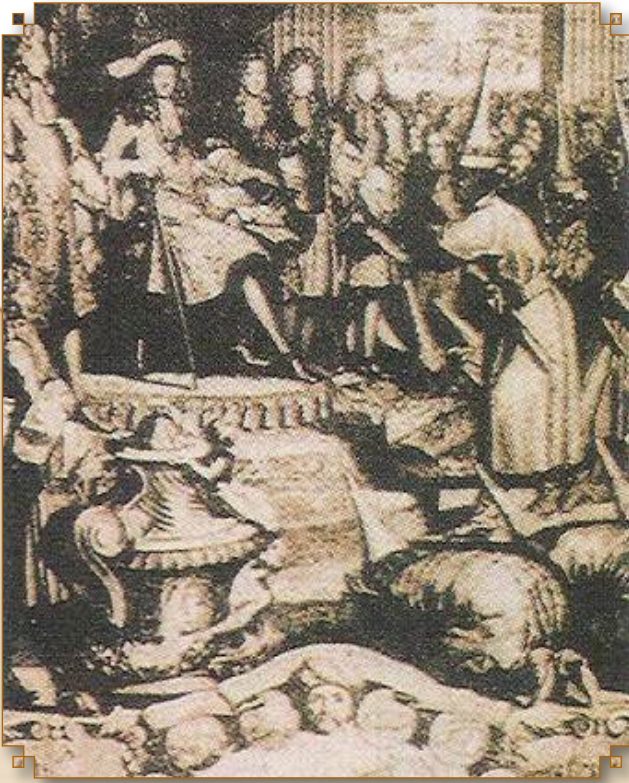
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงบูรณะ
ซ่อมแซมเสนาสนะต่างๆ ในวัดอรุณราชวรารามครั้งใหญ่ พร้อมกับ
โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระปรางค์ขึ้นใหม่ด้วย (สร้างได้เพียงฐานราก
เสด็จสวรรคตเสียก่อน) มีการฉลองวัด และสังคายนาบทสวดมนต์
ภาษาไทยครั้งแรกในสยาม เมื่อพุทธศักราช 2363

ด้านการต่างประเทศนอกจากการทำสงครามกับพม่าแล้ว ในสมัยของพระองค์มีการติดต่อค้าขาย และ
เจริญสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศทั้งในทวีปเอเชียและโลกตะวันตก

พุทธศักราช 2354 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเสด็จสวรรคตแล้ว พระเจ้าเวียดนามมาลอง
กษัตริย์ญวนได้แต่งตั้งให้ทูตเดินทางมาเคารพพระบรมศพ พร้อมกับถวายเครื่องราชบรรณาการเพื่อขอเมืองพุทธโธมาศ
กลับคืน ซึ่งกรุงสยามก็ยินยอมให้ตามที่ขอเพื่อเป็นการสมานพระราชไมตรี

การติดต่อกับกัมพูชาเขมร หวังชำระแค้นที่ในปีพุทธศักราช 2353 สมเด็จพระอุทัยราชากษัตริย์เขมรถูก
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกบิรภาพ เมื่อครั้งเข้าเฝ้าจึงผูกใจเจ็บไว้ เมื่อรัชกาลที่ 1 เสด็จสวรรคต
จึงเอาใจออกห่างไปพึ่งอำนาจญวน โดยออกอุบายว่า สยามจะยกทัพไปปราบปรามญวนให้นั่นกองไปโหมทหาร
มากำกับเขมร พระองค์เสียตายเมืองเสียมราฐ เมืองพระตะบอง จึงปรึกษากับญวนซึ่งมีนักงไปโหมเป็นกองกำลัง
นักงไปโหมจึงเสนอแนะให้เจ้าฟ้าทะละหะยกทัพไปสยาม โดยทำทีว่าจะไปเก็บค้างคาวและยมศิลาตาม
ประเพณี ถ้าเห็นว่าอ่อนก็ให้โจมตีเมืองพระตะบอง แต่ฝ่ายสยามไหวทันจึงจัดทัพทัพเขมรแตกพ่ายไป

การติดต่อกับจีน สมัยของพระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้เดินทางไปเจริญไมตรีถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกในพุทธศักราช
2353 โปรดฯ ให้ราชทูตอัญเชิญพระราชสาส์นไปถวายพระเจ้าเกียซัง กรุงปักกิ่ง เพื่อให้จีนทราบว่ายไทยเปลี่ยนแปลง
แผ่นดินใหม่ ครั้งที่ 2 ในพุทธศักราช 2364 โปรดฯ ให้อัญเชิญพระราชสาส์นโดยมีพระยาสุวดีสมุทร เป็นทูตไป
แสดงความยินดีต่อพระเจ้าเตากวางที่ครองราชย์สืบต่อจากพระเจ้าเกียซัง พร้อมคำนับพระบรมศพด้วย

การติดต่อกับโปรตุเกส ประเทศโปรตุเกสแต่งตั้งให้ มร.คาร์ลอส มานูเอล ซิลเวียรา เป็นทูตถือสาส์นนำเครื่องราชบรรณาการเข้ามาเจริญไมตรี เมื่อปีพุทธศักราช 2361 ทูตโปรตุเกส ไม่ยอมกลับเมือง ต่อมาได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นหลวงอภัยวานิช และในสมัยของ รัชกาลที่ 2 นี้ **ประเทศโปรตุเกสได้สิทธิพิเศษเป็นต่างชาติ ชาติแรกที่มาตั้งสถานกงสุล ในกรุงเทพฯ เป็นสถานกงสุลแห่งแรกของสยาม**

พุทธศักราช 2364 กัปตันแฮน **พ่อค้าชาวอเมริกันคนแรก**ได้เข้ามาถวายเป็นคาบศิลา 500 กระบอก และของพักรับอยู่ในสยาม ต่อมาได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้เป็น**หลวงภักดีราช**

พุทธศักราช 2365 บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษตั้งผู้สำเร็จราชการอินเดียคือ มาร์ควิส เฮสติงส์ ได้ส่งนายจอห์น ครอว์เฟิร์ด มาเจริญไมตรีติดต่อค้าขายด้วย แต่ผลการเจรจาจากกรุงเทพฯ เห็น ว่า อังกฤษเอาเปรียบทุกอย่างจึงไม่ยอมเจริญไมตรีด้วย แต่ยังมีพ่อค้าชาวอังกฤษ โรเบิร์ต ฮันเตอร์ ยินยอมทำตามระเบียบของกรุงเทพฯ ทำการค้าขายเรื่อยมาจนได้โปรดเกล้าฯ เป็น**หลวงอาวุธวิเศษ**

ส่วนการทำนุบำรุงบ้านเมืองด้านอื่นๆ พระองค์ก็ทรงสนพระทัยที่จะพัฒนาให้เจริญรุ่งเรือง ในทุกๆ ด้าน กรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 2 จึงเป็นช่วงที่บ้านเมืองสงบ ไม่มีศึกสงครามประชาชน มีวิถีชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยความร่มเย็นตลอดรัชกาล

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคต เมื่อวันพุธ เดือน 8 แรม 11 ค่ำ ปีวอก ตรงกับวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2367 มีพระชนมายุ 58 พรรษา ครองราชย์สมบัติ เป็นเวลา 15 ปี ■

สิ้นสงสัย!

ศรีสะเกษ โหดทุบโรมัน

— กองยก 4 ปอนด์แชมป์ทรู

ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชัน ระเบิดฟอร์มสุดยอดเยี่ยม ถล่ม โรมัน ก่อนชาเลซ ร่วง 2 นับในยกที่ 4 ชนิดกรรมการไม่ต้องนับ ป้องกันแชมป์ได้อย่างสวยงามในศึก **“ซูเปอร์ฟลาย”** ที่เวทีมวย สดับฮับ เซ็นเตอร์ แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประวัติ ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น

3. ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น จบการศึกษา
เทียบเท่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก
การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ปัจจุบันกำลัง
ศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์

1. ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น เกิดเมื่อ
วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2529 ที่ตำบลแต่
อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
ปัจจุบันอายุ 30 ปี

4. ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น เคย
ชกมวยไทยมาก่อนตั้งแต่อายุได้ 15 ปี
ในละแวกบ้าน ใช้ชื่อว่า “ซูเปอร์เล็ก
ศิษย์ประเทือง” ได้ค่าตัวครั้งแรก 1,000 บาท

2. ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น มีชื่อจริงว่า
วิศักดิ์ศิลป์ วั่งเอก มีชื่อเล่นว่า “ต๋ม”
แต่เพื่อนๆ นิยมเรียกว่า “แหลม” ตาม
ลักษณะของใบหน้า

5. ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น ได้เข้าสู่
สังกัด นครหลวงโปรโมชั่น ของสุรชาติ
พิสิษฐวัฒนันท์ โดยมีผู้สนับสนุนหลักคือ
ศรีสุข รุ่งวิสัย สมาชิกวุฒิสภา

เริ่มการชกยกแรก กอนชาเลซ เป็นฝ่ายเดินหาก่อน ศรีสะเกษ ระวังมคอยยิงซ้ายสกัด กลางยกศรีสะเกษชนกัน ปลายยก ศรีสะเกษเร่งอีกชุดทำได้ดี ยกที่ 2 ทั้งคู่แลกกันเลย ศรีสะเกษ ทำได้ช่วงต้นยกยิงเข้าเป้ากอนชาเลซสวนกลับมาเข้าหน้าเหมือนกัน ทั้งสองปักหลักกลางเวทีแลกกันสนุก ยก 3 ออกมาก็แลกแบบ ใครดีใครอยู่ ต่างฝ่ายต่างโดน ศรีสะเกษหันมายิงซ้ายลำตัว กอนชาเลซหยุดไปเหมือนกัน แต่บางจังหวะศรีสะเกษก็โดน กอนชาเลซสวนเข้าหน้า ปลายยกศรีสะเกษออกหมัดเข้าเป้า ชัดเจนยกที่ 4 ศรีสะเกษได้จังหวะบวกขวาเข้าเต็มหน้าส่งกอนชาเลซ ร่วงลงไป ลูกขึ้นมาก็โดนศรีสะเกษถลุงอีกชุด แล้วส่งขวา เข้าเต็มหน้าร่วงลงไปอีก เทียนี่ลูกไม่ขึ้นกรรมการจับกอนชาเลซ แพน็อคไปในยกที่ 4 สรุปผล ศรีสะเกษ นครหลวงโปรโมชั่น ชนะน็อค โรมัน กอนชาเลซ ในยกที่ 4 ป้องกันแชมป์โลกรุ่นซูเปอร์ฟลายเวท สภามวยโลกได้สำเร็จ

อีกคู่ คาร์ลอส คูเอดราส อดีตแชมป์โลกรุ่นซูเปอร์ฟลายเวท สภามวยโลก คู่ปรับเก่าของศรีสะเกษ และ กอนชาเลซ เปิดฉากแลกหมัดกับ ฮวน ฟรานซิสโก้ เอสตราด้า อดีตแชมป์โลก

รุ่นฟลายเวท เพื่อนร่วมชาติอย่างสนุก ช่วงแรกเป็นทาง คูเอดราสทำได้ดีกว่า แต่ทางเอสตราด้า มาเอาคืนช่วงหลัง ยกที่ 10 เอสตราด้ากัดด้วยขวาเต็มๆ ส่งคูเอดราสร่วงไปให้กรรมการนับครบ 12 ยก ฮวน ฟรานซิสโก้ เอสตราด้า เป็นฝ่ายชนะคะแนนไปอย่างเอกฉันท์ (114 - 113 ทั้ง 3 เสียง) ได้สิทธิ์ไปชิงแชมป์โลก รุ่นซูเปอร์ฟลายเวท สภามวยโลก (WBC) ต่อไป

อีกคู่ นาโอยะ อิโนอุเอะ แชมป์โลกรุ่นซูเปอร์ฟลายเวท องค์การมวยโลก (WBO) ชาวญี่ปุ่น โกอินเตอร์เป็นครั้งแรก เปิดฉากไล่ต่อย อันโตนิโอ นีเวส ผู้ทำชิงตั้งแต่เริ่มเกม แคยกที่ 2 นีเวส ก็โดนถลุงเกือบร่วง อิโนอุเอะ เป็นฝ่ายคุมเกมได้หมดไล่ต่อยไปเรื่อยๆ ยกที่ 5 ก็ต่อยซ้ายเข้าชายโครงส่งนีเวส ร่วงให้กรรมการนับ ยกที่ 6 ก็โดนถลุงหนักอีก หลังจบยก ทางมุมของ นีเวสขอยอมแพ้ ทำให้ นาโอยะ อิโนอุเอะ ป้องกันแชมป์โลกได้สำเร็จ

ออมอย่างไรให้เงินงอกเงย :
ออมในกองทุนให้งอกเงย
ฉบับปฐมบทมนุษย์เงินเดือนลงทุน LTF

อย่างที่ได้อ่านไปในตอนท้ายในฉบับก่อนหน้าของคอลัมน์พิชิตการออมแล้วนะครับว่า สำหรับกองทุนรวมนั้น มีรายละเอียดเยอะมากจริงๆ หลายประเภทกองทุนด้วยกัน ในครั้งนี้จึงอยากกล่าวถึงการลงทุนในกองทุนรวมที่มนุษย์เงินเดือนในปัจจุบันนิยมลงทุนกัน นั่นคือ กองทุน LTF และ RMF เนื่องจากเป็นกองทุนที่สามารถนำมายื่นเพื่อลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีได้ สำหรับในครั้งนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึง LTF ก่อนเป็นลำดับแรก เนื่องจากการลงทุนที่กำหนดระยะเวลาไว้น้อยกว่า RMF

LTF ย่อมาจาก Long Term Equity Fund หรือที่เรียกกันว่า “กองทุนรวมหุ้นระยะยาว” คือ กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหุ้นสามัญจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเน้นลงทุนในหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 65% ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน กองทุนนี้จัดตั้งขึ้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในตลาดหุ้น โดยผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี เป็นสิ่งจูงใจการลงทุนเพื่อแลกเปลี่ยนกับการลงทุนตามเงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนด ถ้าสงสัยว่ากองทุนไหนเป็นกองทุนหุ้นระยะยาวบ้าง สังเกตไม่ยากเลยครับ ดูชื่อย่อของกองทุนก็จะมี “LTF” อยู่ด้วย หรือถ้าดูชื่อที่เป็นภาษาไทย ก็จะมีคำว่า “หุ้นระยะยาว” อยู่ด้วย เช่น กองทุนเปิดซีไอเอ็มบี-พริ้นซิเพิล โกล์ฟ หุ้นระยะยาว (CIMB-PRINCIPAL LTF) กองทุนเปิดภัทร หุ้นระยะยาวปันผล (PHATRA LTFD) กองทุนเปิดเค 20 ซีเล็คท์ หุ้นระยะยาวปันผล (K20SLTF) กองทุนเปิดกรุงศรีหุ้นระยะยาว อีคิวดี (KFLTFEQ) เป็นต้น

เงื่อนไขในการลงทุน LTF มีเงื่อนไขหลักที่สำคัญสองประการ คือ ผู้ที่ซื้อหน่วยลงทุน LTF จะซื้อสูงสุดได้ไม่เกิน 15% ของรายได้ที่ต้องเสียภาษี แต่ต้องไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี และต้องถือหน่วยลงทุนอย่างน้อย 7 ปีปฏิทิน จึงจะสามารถขายคืนหน่วยลงทุนได้ (เดิมกำหนด 5 ปีปฏิทิน)

เงื่อนไขหลักเงื่อนไขแรก หมายความว่า ในรอบทั้งปีปฏิทิน เรามีรายได้ที่ต้องเสียภาษีเท่าไร จะซื้อกองทุน LTF ได้ไม่เกิน 15 % ของเงินได้ทั้งปี และสูงสุดไม่เกิน 500,000 บาท เช่น เราทำงานในบริษัทหรือในหน่วยงานราชการเรามีเงินได้หลักมาจากเงินเดือน หรือบางแห่งมีโบนัสด้วย ก็จะคำนวณได้เท่ากับ เงินเดือน 12 เดือน + เงินโบนัส x 15 เปอร์เซ็นต์ = สิทธิซื้อ LTF โดยสูงสุดไม่เกิน 500,000 บาท เช่น นายดำได้รับเงินเดือน 30,000 ต่อเดือน และได้โบนัส 100,000 บาท นายดำมีรายได้ทั้งปีที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ $(30,000 \times 12) + 100,000$ บาท = 460,000 บาท ดังนั้นนายดำสามารถซื้อกองทุน LTF ได้ไม่เกิน 15% นั่นคือ $460,000 \times 15\% = 69,000$ บาท

เงื่อนไขหลักเงื่อนไขที่สอง จะต้องถือหน่วยลงทุน LTF อย่างน้อย 7 ปีปฏิทิน หมายความว่า เราซื้อกองทุนในปีไหน ก็ให้นับเวลาของปีนั้น กับปีที่ขายกองทุนรวมกัน 7 ปีปฏิทิน ซึ่งไม่ได้นับแบบวันชนวัน แต่เป็นการนับปีที่ซื้อกับปีที่ขายด้วย จึงทำให้ระยะเวลาจริงในการถือกองทุน LTF ไม่ถึง 7 ปีเต็ม เช่น เราซื้อกองทุน LTF ในเดือนธันวาคม 2560 เราจะสามารถขายคืนหน่วยลงทุนได้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2566 หรือเราซื้อกองทุน LTF ในเดือนพฤศจิกายน 2561 เราจะสามารถขายคืนหน่วยลงทุนที่ซื้อได้ในปี 2567 เป็นต้น

สำหรับในเรื่องเงื่อนไขในเรื่องระยะเวลาการถือหน่วยลงทุนนี้ หากใครซื้อก่อน 1 มกราคม 2559 ต้องถือครองไม่น้อยกว่า 5 ปีปฏิทิน แต่ LTF ที่ซื้อตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 - 31 ธันวาคม 2562 ต้องถือครองไม่น้อยกว่า 7 ปีปฏิทิน จึงจะไม่ผิดเงื่อนไขการได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ส่วน LTF ที่ซื้อหลัง 31 ธันวาคม 2562 ลดหย่อนภาษีไม่ได้ จึงไม่มีเงื่อนไขในการถือครองอีกต่อไป

ข้อดีของการลงทุนในกองทุน LTF คือ นอกจากเราจะได้ผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนดังกล่าวแล้ว เรายังได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วย แต่ข้อเสียก็คือ เราต้องถือหน่วยลงทุนอย่างน้อย 7 ปี ถึงจะสามารถขายคืนหน่วยลงทุนได้ หากขายก่อนครบกำหนด จะต้องคืนเงินที่ได้รับการลดหย่อน พร้อมทั้งเสียค่าปรับอีก ดังนั้นหากใครคิดจะลงทุนในกองทุนรวม จะต้องมั่นใจว่าเงินที่นำไปลงทุนนั้นเป็นเงินทุนระยะยาวจริงๆ ไม่ใช่เงินที่เราจำเป็นต้องใช้ภายใน 3 - 5 ปี

สำหรับในมุมมองผู้เขียนเอง ก็ยังเห็นว่าควรลงทุนในกองทุน LTF มากกว่ากองทุนรวมทั่วไป เนื่องจากสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ และผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องซื้อสม่ำเสมอติดต่อกันทุกปี โดยหากผู้ลงทุนต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในปีใด ก็สามารถเลือกลงทุนในปีนั้นก็ได้ ซึ่งหากคิดรวมเงินส่วนนี้เป็นผลตอบแทนด้วยแล้ว ก็เท่ากับว่าเรามีกำไรจากกองทุน LTF แล้วอย่างน้อยเท่ากับฐานภาษีที่เราจะต้องเสียภาษีหรือคิดง่าย ๆ ก็คือเราได้ผลตอบแทนตามฐานภาษีของเรา ถ้าเราเสียภาษีที่ฐานภาษี 10% ก็เท่ากับว่าเราได้ผลตอบแทน 10% กล่าวคือหากเราเหลือเงินสุทธิที่ต้องเสียภาษีเท่ากับ เช่น ถ้าเราเป็นคนโสดไม่มีค่าลดหย่อนอย่างอื่น

สำหรับในครั้งหน้าเราจะมาพูดถึงวิธีการเลือกกองทุน LTF และการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน LTF นะครับว่าเราจะลงทุนในกองทุนไหน ลงทุนอย่างไร ซื้อตอนไหน หรือขายตอนไหน เราจึงจะได้กำไรคุ้มค่ากับการลงทุน และได้ประโยชน์สูงสุดจากการลงทุนในบทสรุปของการลงทุน LTF ฉบับปัจจุณมบทมนุษย์เงินเดือนลงทุน LTF ■

หลักสูตรเพื่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน

สถาบันคุรุพัฒนาจัดตั้งขึ้นโดยระเบียบคณะกรรมการคุรุสภาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันคุรุพัฒนา พ.ศ. 2560 โดยสถาบันคุรุพัฒนาเป็นสถาบันวิชาการชั้นสูง ในกำกับของคุรุสภา ใช้คำย่อว่า **“สคพ.”** และให้มีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า **“Teacher Professional Development Institute”** ใช้คำย่อว่า **“TPDI”**

สถาบันคุรุพัฒนามีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2) วิจัย พัฒนา และสร้างสรรค์นวัตกรรม องค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเกี่ยวกับวิชาชีพทางการศึกษา และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องระดับหลังปริญญา (3) รับรองหลักสูตรการอบรมและพัฒนา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตลอดจนพัฒนาแนวทางการรับรองหลักสูตรการอบรมและพัฒนา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (4) ส่งเสริม สนับสนุน การอบรม และพัฒนา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา (5) ดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอบรมและดำเนินการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคุรุสภา และ (6) พัฒนาคัดกรองความรู้และเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อการเผยแพร่ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการติดต่อและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ ในวิชาชีพทางการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการพัฒนาครูที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นการพัฒนา ที่สอดคล้องสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษาให้มากที่สุด เพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งย่อมมีสภาพปัญหาความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากวิสัยทัศน์ เป้าหมายการพัฒนาที่มีความแตกต่างหลากหลาย การพัฒนาครูจึงใช้กระบวนการให้ครูได้มีโอกาสเลือกหลักสูตรที่จะเข้ารับการพัฒนาตามความต้องการ โดยความเห็นชอบของผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครู ที่มีความทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 จึงสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมจากผู้พัฒนาหลักสูตรที่มาจากทั้งภาคเอกชน สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษา สมาคม มูลนิธิ และส่วนราชการ ทั้งนี้การสร้างการมีส่วนร่วมในการนำเสนอหลักสูตรของหน่วยงานต่างๆ นั้น จะเป็นไปตามทิศทางการกำหนดแนวคิดทางวิชาการ โดยสถาบันครูพัฒนาที่เป็นองค์กรวิชาชีพด้านวิชาชีพครู

สถาบันครูพัฒนา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานสอน โดยมีกรอบแนวคิดพื้นฐานที่คำนึงถึง (ก) - (ง) ดังนี้

(ก)

มาตรฐานหลักสูตร เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่มีหลักการและกรอบแนวคิดที่ชัดเจน ระบุได้ทั้งกลุ่มสาระ ระดับช่วงชั้น และระดับความลึกของหลักสูตร ได้อย่างชัดเจน

(ข)

มาตรฐานการดำเนินงาน เป็นการบริหารจัดการที่มีผู้รับผิดชอบหลักสูตรชัดเจน มีระบบการรายงานข้อมูลของครูที่เข้ารับการพัฒนาได้อย่างครบถ้วน มีระบบการติดตาม ประเมินผลของหลักสูตร

(ค)

มาตรฐานวิทยากร ต้องคัดกรองบุคคล
ที่จะมาทำหน้าที่เป็นวิทยากรพัฒนาครู
โดยต้องคำนึงถึง คุณวุฒิ ประสบการณ์
ความเชี่ยวชาญ วิทยฐานะ หรือ
ตำแหน่งทางวิชาการที่เป็นไปตามเกณฑ์
ที่สถาบันครูพัฒนามกำหนด

(ง)

มาตรฐานผู้เข้ารับการพัฒนา เป็น
การกำหนดกลุ่มเป้าหมายครูและบุคลากร
ทางการศึกษา สายงานการสอนที่ชัดเจน
มีการกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าร่วม
กิจกรรมในหลักสูตร และมีกระบวนการ
คัดเลือกที่จะเข้ารับการพัฒนาได้
อย่างเหมาะสมและมี
ประสิทธิภาพ

นอกจากนี้หลักสูตรที่ออกแบบเพื่อการพัฒนาครู
จะต้องเป็นการพัฒนาครูที่บูรณาการระหว่างเนื้อหา สารวิชา
(Content Knowledge) กับหลักวิชาชีพครู (Pedagogical
Knowledge) ที่จะต้องมุ่งพัฒนาสมรรถนะให้มีความสามารถ
จัดการเรียนการสอน ตามสาระวิชาเฉพาะที่บูรณาการเนื้อหา
สาระกับศาสตร์วิชาชีพครู (Pedagogical Content Knowledge
: PCK) หรือมีการหลอมรวมเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับ
การจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระเฉพาะทาง (Technological
Content Knowledge) และนำเสนอกรณีศึกษา และ/หรือแนวทาง
ให้ครูเกิดแนวคิด แรงบันดาลใจ นำไปพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง
กระบวนการเรียนการสอน และเป็นแนวคิดที่นำไปสู่
การปฏิบัติตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
(Professional Learning Community) ได้

หลักสูตรเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษายางานการสอน ในแต่ละหลักสูตรจะจำแนกตามระดับความลึกได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับพื้นฐาน Basic Level

หมายถึง หลักสูตรที่นำเสนอประสบการณ์ และ/หรือกิจกรรมขั้นเบื้องต้น หรือขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้เริ่มเรียนรู้เรื่องนั้น หรือผู้ที่ยังไม่เคยเรียนรู้เรื่องนั้นๆ มาก่อน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทั้งเนื้อหาสาระ (Knowledge) ตั้งแต่หลักการ แนวคิด ประวัติความเป็นมา พัฒนาการของเรื่องนั้น รวมถึง จะต้องมีกิจกรรมที่ให้ผู้ได้ฝึกทักษะปฏิบัติ (Skills) ที่จำเป็นและมีการสอดแทรกปลูกฝังคุณลักษณะที่เกี่ยวเนื่องกับความเป็นครูผนวกเข้าด้วยกัน (Attitude) และมีจำนวนชั่วโมงการอบรม ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง

2. ระดับกลาง Intermediate Level

หมายถึง หลักสูตรที่นำเสนอประสบการณ์ และ/หรือกิจกรรมขั้นพัฒนา สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานในเรื่องนั้นมาก่อน มีความเข้าใจหลักการ กรอบแนวคิด ทักษะพื้นฐาน หรือผู้ที่เคยผ่านการพัฒนาในหลักสูตรระดับพื้นฐานมาก่อน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทั้งเนื้อหาสาระ (Knowledge) ที่สูงกว่า ระดับขั้นพื้นฐาน รวมถึงจะต้องมีกิจกรรมที่ให้ผู้ได้ฝึกทักษะปฏิบัติ (Skills) ที่จำเป็น ในระดับที่ต้องมีการใช้ทักษะ และ/หรือ กระบวนการที่ซับซ้อนมากขึ้น และมีการสอดแทรกปลูกฝังคุณลักษณะที่เกี่ยวเนื่องกับความเป็นครู ผนวกเข้าด้วยกัน (Attitude) และมีจำนวนชั่วโมงการอบรม ไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

3. ระดับสูง Advanced Level

หมายถึง หลักสูตรที่นำเสนอประสบการณ์ และ/หรือกิจกรรม ที่เป็น ความก้าวหน้า ซับซ้อน หรือเป็นเรื่องเฉพาะทางที่ลุ่มลึก เป็นศาสตร์หรือวิชาเอก เฉพาะ และต้องใช้ทักษะ การเรียนรู้ขั้นสูง มีการบูรณาการความรู้ หรือ มีการออกแบบ สร้างสรรค์ หรือมีลักษณะของการวิจัย พัฒนา วิเคราะห์ วิจัย ผู้ที่จะเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรนี้ จะต้องมีพื้นฐานหรือ มีประสบการณ์ในเรื่องนั้น มากกว่าระดับพื้นฐาน และต้องมีทักษะที่เคยปฏิบัติ มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาพอสมควร หรือผู้ที่เคยผ่านการพัฒนา ในหลักสูตรระดับกลางมาก่อน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทั้งเนื้อหาสาระ (Knowledge) ที่สูงกว่าระดับกลาง รวมถึงจะต้องมีกิจกรรมที่ให้ผู้ได้ฝึก ทักษะปฏิบัติ (Skills) ที่ซับซ้อนมากขึ้น และมีการสอดแทรกปลูกฝังคุณลักษณะ ที่เกี่ยวเนื่องกับความเป็นครูผนวกเข้าไปด้วย (Attitude) และมีจำนวน ชั่วโมงการอบรม ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง ■

มาเข้าใจ การดูแลสมอง ของมนุษย์กันเถอะ

เราต่างเติบโตมาท่ามกลาง
ความมหัศจรรย์นานาประการ
แต่ความมหัศจรรย์นั้นๆ เราได้สัมผัส
ความมหัศจรรย์ของสมองมนุษย์ไม่

สมองของคนเรา มีเรื่องราวให้พูดถึง
มากมายไม่รู้จบ ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของชีววิทยา
หรือจิตวิทยา มีแหล่งวิทยาการที่พูดถึงสมอง
ให้เราศึกษาค้นคว้า เต็มแน่นไปหมดในบรรณพิภพ
และโลกเว็บไซต์ โดยเฉพาะในวงการการศึกษาและ
วงการแพทย์ ได้มีการพูดถึงเรื่องนี้ไว้ในหลาย
แง่มุม

การจัดการเรียนการสอนในบ้านเราค้นขึ้นกับการบรรยายเล่าเรื่อง และปฏิบัติตามแบบอย่างที่มีผู้คิดทำไว้ก่อนแล้ว ซึ่งนักเลงด้านสมองมนุษย์ลงความเห็นไว้ว่า เป็นวิธีเรียนวิธีสอนที่ช่วยให้สมองซีกซ้ายถูกกระตุ้นให้แข็งแรงมากขึ้น เพราะสมองซีกซ้ายมีหน้าที่คิดวิเคราะห์ตามแนวเส้นตรง (Linear) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งตามลำดับ เป็นการแยกแยะส่วนย่อยไปที่ละส่วน ต่างจากสมองซีกขวา ซึ่งทำหน้าที่ในการมองเห็นภาพรวมทั้งหมด นั่นก็คือ การดึงเอาส่วนย่อยมาประกอบกันเป็นส่วนรวม เป็นโครงร่างที่ประกอบด้วยส่วนย่อยต่างๆ รวมกัน กลับไม่ได้ฝึกใช้เท่าที่ควรโดยวิธีการสอนที่เราค้นขึ้นดังกล่าว

นักวิจัยด้านสมองมนุษย์ให้ความเห็นว่า เซลล์สมองส่วนที่ถูกกระตุ้นหรือถูกใช้บ่อย จะสร้างเซลล์ใหม่มาเสริมให้แข็งแรงมากขึ้นตลอดเวลา ในขณะที่เซลล์ใดไม่ถูกใช้ก็จะตายไป ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่ดี จึงควรคำนึงถึงพัฒนาการทางสมองของมนุษย์ โดยเฉพาะวัย 1 – 10 ขวบ เป็นสำคัญ

พร้อมกันนั้น ได้มีผู้เชี่ยวชาญจัดหมวดหมู่ของการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้ 8 อย่าง เริ่มจากการเคลื่อนไหวและการทำหน้าที่ของร่างกายเป็นหมวดแรก จากนั้นก็จะเป็นด้านภาษาและการสื่อสาร การคำนวณและตรรกะ มิติสัมพันธ์และจินตนาการ จากสิ่งที่มองเห็น ดนตรีและจังหวะ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในสังคม การรู้จักตนเอง และสุดท้ายคือ หมวดที่ว่าด้วยการปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

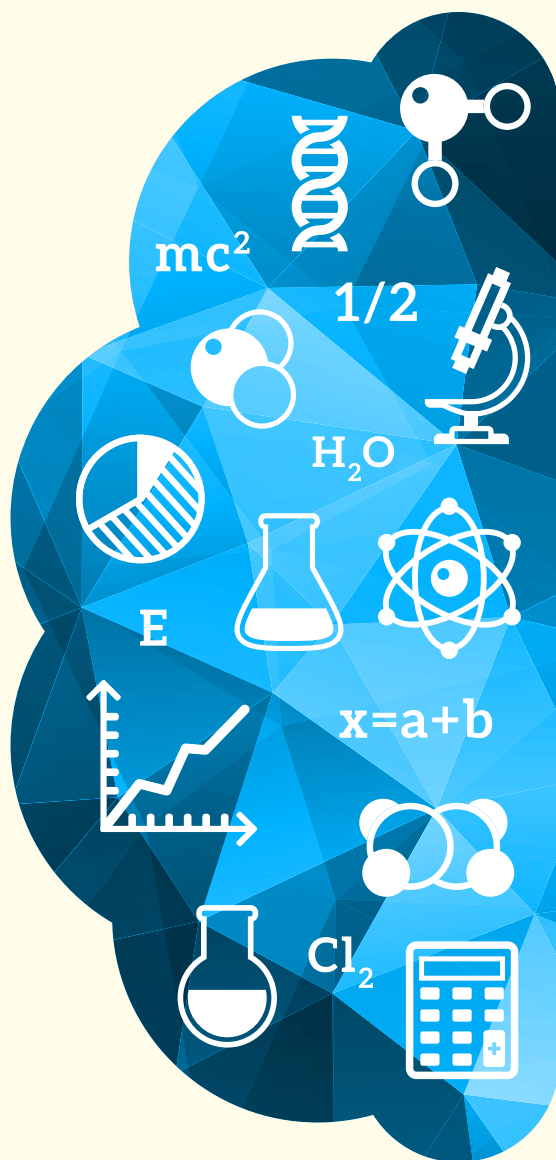

“

สมองสองซีก
จะทำงานส่งเสริม
สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
ตลอดเวลา

”

จากที่กล่าวมาเป็นปฐมบทข้างต้นนี้ เป็นที่มาของวิธีสอนแบบ Brain - Based Learning หรือ BBL ที่เรารู้จักกันนั่นเอง BBL เกิดมาหลายทศวรรษแล้ว นักเลงทางสมองมนุษย์ต่างลงความเห็นว่าการสอนที่ดี โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของชีวิตหรือปฐมวัย ควรเปิดโอกาสให้เด็กวัยนี้ได้รับการฝึกฝนใน 8 หมวดหมู่ดังกล่าวอย่างเป็นบูรณาการ จะช่วยให้เซลล์สมองทุกส่วน สร้างเซลล์ใหม่ๆ มาเสริมความแข็งแรงของสมองเต็มศักยภาพมากขึ้น ภายใต้ความสนใจในหัวใจของผู้สอน (ไม่ว่าจะเป็นครูพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ประสาทความรู้แก่ลูกบุตรกุลธิดาในทุกสถานะ) ที่ว่า “สมองสองซีกจะทำงานส่งเสริมสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตลอดเวลา”

สรุปก็คือ สมอของมนุษย์ทั้งซีกซ้ายและซีกขวาต่างทำงานกับ 8 หมวดหมู่ของการเรียนรู้ตามที่ของมันคือ ซีกซ้าย ทำตามแนวเส้นตรงจากจุดหนึ่งไปจุดหนึ่ง ในขณะที่ซีกขวา ทำหน้าที่อย่างเป็นภาพรวม หรือเป็นโครงร่างใหญ่ๆ ภายใต้หลักการพัฒนาเซลล์สมองที่พัฒนาการตามพันธุกรรมหรือธรรมชาติที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษ และพัฒนาการตามสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น อาหาร และโอกาสในการฝึกใช้สมองที่ได้รับจากครูและผู้ปกครองนั่นเอง

ถ้าจะให้เข้าใจง่ายขึ้น เมื่อเราสอนภาษาด้วยการเน้นหลักไวยากรณ์ที่ยากโดยไม่จำเป็น หรือเน้นการท่องคำศัพท์ยากๆ เป็นต้น นั่นคือการส่งเสริมศักยภาพของ สมอซีกซ้ายอย่างชัดเจน ตรงกันข้าม ถ้าเราจะมุ่งพัฒนา สมอซีกขวา เราก็ต้องสอนภาษาอย่างเป็นภาพเพื่อการสื่อสาร มุ่งหมายที่จะสื่อกับคนอื่นได้เข้าใจ สามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันอย่างคนปกติทั่วไป จะให้ดียิ่งกว่านั้น คือ ทำอย่างไรสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา จะได้รับการกระตุ้นให้มีพัฒนาการเต็มศักยภาพไปพร้อมๆ กัน ■

ไหว้พระ**บอพร** ก่อนเดินชมศิลปกรรม**วัดม่วง**

อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง หรือเมืองวิเศษไชยชาญ ในสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นดินแดน ประวัติศาสตร์ที่มีความเจริญและมีความสำคัญ ด้านการศึกษสงครามในอดีต และเป็นดินแดนที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่คนรุ่นหลัง ควรจะได้ไปสัมผัส เพื่อการเรียนรู้ เพื่อความเป็นสิริมงคล และเพื่อความเพลิดเพลินในการเที่ยวชมโบราณวัตถุ โบราณสถาน และสิ่งทรงคุณค่าในหลายแห่ง หลายที่ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวสมัยใหม่ที่วัดม่วง ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ 6 ตำบลห้วยสะพาน ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 8 กิโลเมตร เพราะที่นั่นนอกจากจะได้ไปไหว้ **“หลวงพ่อใหญ่”** พระพุทธรูปที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งมีความ สวยงามมากแล้ว ยังจะได้เที่ยวเดินชมศิลปกรรมรูปปั้น ในแดนสวรรค์แดนนรก และแดนอื่นๆ อีก เป็นการพุดงปัญญา และมอรรถรสในความเพลิดเพลินตาเพลินใจ

พวกเราคณะเดินทางท่องเที่ยวออกจากกรุงเทพฯ ประมาณ 9.00 น. ไปตามถนนสายเอเชียขึ้นไปทางเหนือ แยกซ้ายเข้าตัวเมืองอ่างทอง ไปเข้าถนนสายโพธิ์พระยา-ท่าเรือ ไปไม่นานนักมองทางซ้ายมือจะสังเกตเห็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่มาก ประดิษฐานประทับนั่งสมาธิอยู่กลางทุ่งนาที่กว้างไกลเข้าไปไม่นาน ก็ถึงปากทางเข้าวัด สังเกตเห็นง่าย เพราะมีป้ายบอกทาง และธงทิวหลากหลายสี เป็นจุดสนใจ แต่ก่อนจะไปถึงวัดม่วง เรามารู้จักเมืองวิเศษไชยชาญในอดีตกันก่อนสักเล็กน้อย

เมืองวิเศษไชยชาญ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวพุทธศักราช 2122 – 2127 ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา กล่าวได้ว่า ในครั้งนั้นสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ เสด็จยาตราทัพขึ้นไปประชุมที่ป่าโมก แขวงเมืองวิเศษไชยชาญ เพื่อรับศึกพระยาพะสิมที่เมืองสุพรรณบุรี และมีกล่าวถึงอีกตอนหนึ่งในสงครามคราวเดียวกัน เมื่อทัพกรุงศรีอยุธยาตีกองทัพพระยาพะสิมแตกพ่ายไปแล้ว ทั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถเสด็จยกทัพไปตั้งอยู่ที่บ้านชะไว แขวงเมืองวิเศษไชยชาญ เพื่อสกัดทัพพระเจ้าเชียงใหม่ที่จะยกลงมาจากทางเหนือ ซึ่งที่ตั้งของเมืองวิเศษไชยชาญสมัยนั้น อยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน้อย ที่นั้นมีโคกใหญ่เรียกว่า “บ้านจวน” อยู่ใกล้วัดชุมทอง ตำบลไผ่จำศีล ในปัจจุบัน

สมัยรัตนโกสินทร์มีปรากฏการณ์ แม่น้ำน้อยต้นเขินเป็นช่วงๆ ทำให้การเดินทาง ทางเรือไม่สะดวก เกิดปัญหาขึ้นหลายประการจนถูกลดฐานะเป็นอำเภอในเวลาต่อมา เรียกว่า “อำเภอไผ่จำศีล” ไปขึ้นกับเมืองอ่างทอง ในปีพุทธศักราช 2439 ถึงสมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่ออำเภอเป็น “อำเภอวิเศษไชยชาญ” และต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 9 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเป็น “อำเภอวิเศษชัยชาญ” เพื่อให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ขับรถจากปากทางเข้าไปถึงวัดประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นวัดหลวงกลางทุ่งนาที่มีบริเวณกว้างขวางร่มรื่นมาก ขับรถเข้าไปหาที่จอดได้สะดวกสบาย ไม่มีคำว่า “ไม่มีที่จอด” ซึ่งถือว่าเป็นความสบายใจข้อแรกของอาคันตุกะผู้ไปเยือน

สิ่งแรกที่เห็นโดดเด่นสูงใหญ่มากเมื่อมองจากลานจอดรถ คือ “องค์หลวงพ่อใหญ่” ที่มีชื่อทางราชการว่า “**พระพุทธมหาวชิรมังคลามุนีศรีวิเศษชัยชาญ**” เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง 63 เมตร สูง 95 เมตร พวกเราพากันเดินไปที่อาคารบริการรูปเทียนทองด้านหน้าหลวงพ่อใหญ่ เพื่อบริจาคปัจจัยบำรุงวัด และรับรูปเทียนทองเพื่อนำไปสักการะ และขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนและครอบครัว เพราะทราบมาว่า หลวงพ่อใหญ่มีความศักดิ์สิทธิ์ในเรื่องของความเมตตาตามหานิยม

พวกเรานำรูปเทียนไปสักการะและปิดทององค์หลวงพ่อใหญ่จำลององค์เล็กที่หน้าองค์จริงบริเวณอาคารแห่งนั้น เพื่อรำลึกถึงพระพุทธรคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และอธิษฐานขอพรเขย่าเชี่ยมชี เพราะทางวัดไม่อนุญาตให้นำเครื่องสักการะขึ้นไปสักการะและปิดทององค์จริง วันนั้นมีเพื่อนพุทธศาสนิกชนชาย หญิง หนุ่ม สาว แก่ เฒ่า มาสักการะปิดทอง เสี่ยงเชี่ยมชีกันหนาตา

เมื่อทุกคนสักการะขอพร หรือเสียดูหรือชมความงามของหลวงพ่อใหญ่กันต่อไป ต้องปีนบันไดนาครที่มีรูปปั้นพญานาคกำกับอยู่ซ้ายขวาหลายสิบชั้น กว่าที่จะขึ้นถึงลานประดิษฐานหลวงพ่อ ผมแอบมองเห็นผู้สูงอายุหลายคนเหนื่อยหอบจนต้องหยุดพัก แต่สุดท้ายแล้วพวกเขาก็ปีนขึ้นไปถึงด้วยศรัทธาอันแรงกล้า ได้สัมผัสการและขอพรหลวงพ่อแบบใกล้ชิด ได้ชมศิลปะสถาปัตยกรรมที่สวยงาม ได้รับลมพัดเย็นรื่น และได้มองเห็นภาพอันกว้างขวางร่มรื่นของอำเภอวิเศษชัยชาญ จากลานประดิษฐานที่กว้างและสูงพอที่มองเห็นภาพรอบๆ วัดได้กว้างไกลชนิด 360 องศาทีเดียว

พระพุทธรูปนามวินทร์ศากยมุนีศรีวิเศษชัยชาญ เริ่มสร้างเมื่อพุทธศักราช 2534 โดยพระวิบูลย์อาจารย์คุณ (หลวงพ่อเกษมอาจารย์สุโก) เจ้าอาวาสร่วมมือกับประชาชนผู้มีจิตศรัทธาทั่วประเทศ ได้สมทบทุนสร้างขึ้นเพื่อบำรุงวัดและพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใช้เวลาในการสร้างประมาณ 16 ปี สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2550 โดยมีหน้าตักประมาณ 63 เมตร มีความสูงจากฐานถึงยอดเกศา 95 เมตร เทียบเท่ากับตึกสูงประมาณ 32 ชั้น ค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างใช้งบประมาณ 104,261,089.65 บาท

การสักการะมีเคล็ดลับว่า ต้องสัมผัสนิ้วกลางของหลวงพ่อ แล้วตั้งใจขอในสิ่งที่ดี ทำความดีตามที่ตั้งใจไว้ แล้วจะเป็นสิริมงคลชีวิตและจะประสบความสำเร็จสมดังใจปรารถนา

เมื่อเสร็จสิ้นการกราบไหว้สักการะหลวงพ่อใหญ่และอิมมูนกันแล้ว ต่อไปก็เป็นรายการเที่ยวชมศิลปกรรมสถาปัตยกรรมพุทธศิลป์ และสิ่งของเครื่องใช้โบราณในท้องถิ่น ซึ่งจัดวางแสดงไว้ตามจุดต่างๆ ในบริเวณวัดที่กว้างขวางและร่มรื่น ซึ่งทราบมาก่อนแล้วว่า สิ่งที่น่าชมภายในวัดม่วงแห่งนี้ มีพระพุทธรูปวิหารแก้วเจ้าแม่กวนอิมอุโบสถล้อมรอบด้วยกลีบบัวแดนนรก แดนสวรรค์ รูปปั้นเทพเจ้าไทย เทพเจ้าจีน และรูปปั้นเรื่องในชาดก และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย

แดนนรกและสวรรค์เป็นแห่งแรกที่พวกเราได้สัมผัส เพราะอยู่ไม่ไกลจากที่ประดิษฐานหลวงพ่อบูใหญ่ มีลักษณะเป็น รูปปั้นของสัตว์นรกในขุมต่างๆ รวมทั้งพวกผีเปรตด้วย ที่เด่นๆ ก็เห็นจะเป็นรูปปูนปั้นสัตว์นรกที่กำลังปีนป่ายต้นไม้ แม้การปั้น จะไม่ได้รูปทรงหรือแสดงกิริยาที่ดูเหมือนจริงนัก แต่ดูแล้วก็จะ เป็นภาพที่น่ากลัว และหวาดเสียวได้มากพอสมควร โดยเฉพาะ ในหมู่เด็กๆ มีการจัดวางรูปปั้นไว้เป็นหมู่ๆ ของการตบตีใช้กรรม ที่ได้ทำบาปทำชั่วเมื่ออยู่โลกมนุษย์ เมื่อตายไปก็ต้องตกนรกภูมิ และได้รับโทษหนักเบาที่แตกต่างกันไป ดังที่มีป้ายเขียนบอกไว้ใน แต่ละกลุ่ม

ตามหนังสือ “ไตรภูมิอภินิหาร” กล่าวว่าไว้ว่า นรกเป็นดินแดน แห่งหนึ่งในกามภพอันเป็นภพหนึ่งในภพทั้ง 3 คือ กามภพ รูปภพ และอรูปภพ รวมเรียกว่าไตรภพ หรือไตรภูมิ ซึ่งมีความเชื่อว่า ผู้ที่ตกนรกจะต้องไปใช้กรรมที่ทำผิดทำชั่ว เมื่อมีชีวิตเป็นระยะเวลา นานหรือไม่นานตามความคำสั่งของมีจุรราช และเมื่อพ้นโทษ จากนรกแล้ว จะได้ไปเกิดในโลกที่สูงขึ้นตามแต่ผลกรรมดี ที่ได้กระทำไว้ หรือตามแต่ผลกรรมที่เลวอยู่

จักรวาลวิทยาในศาสนาพุทธ นรกเป็นดินแดนหนึ่งซึ่ง อยู่ใต้ขุมพญาวีร หรือมนุษย์โลกลงไปมี 8 ชั้น หรือ 8 ขุม เป็นแหล่ง ลงทัณฑ์ต่างๆ แก่สัตว์บาปต่างๆ ที่ไปเกิด ประกอบด้วย มหานรก 8 ขุม ยมโลก 320 ขุม อยู่รอบๆ 4 ทิศๆ ละ 4 ของมหานรก แต่ละขุมไม่เคยเห็นแต่ฟังชื่อแล้วน่าสยอของ ไม่อยากตกนรกแล้ว

รูปปั้นในแดนนรกส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลของ บาปกรรมความชั่วที่เคยทำไว้ เมื่อเป็นมนุษย์มีหลากหลายกรรม ครบ ถ้าจะให้เห็นหมดต้องใจเย็นๆ และเสียเวลามากหน่อย แต่ก็คุ้มค่า โดยเฉพาะลูกๆ หลานๆ ที่ไปด้วย ผู้ใหญ่ควรต้อง อธิบายที่มาที่ไป และความหมายให้เข้าใจด้วยจึงจะเรียกว่า บรรลु วัตถุประสงค์ที่ทางวัดจัดทำจำลองเอาไว้ให้ดู ส่วนแดนสวรรค์ ไม่มีอะไรที่น่าสนใจ เพราะมีรูปปั้นค่อนข้างน้อย และส่วนใหญ่ จะเป็นรูปของเทวดา

เดินดูทั่วแดนนรกแล้ว ดิตๆ กันนั้นทางด้านหลังจะเป็น อุโบสถที่เป็นสถาปัตยกรรมแบบไทย แต่ดูแปลกกว่าอุโบสถวัด ทั่วๆ ไป เพราะมีปูนปั้นลึบบัวล้อมรอบอุโบสถ พวกเราทำได้ เพียงชื่นชมความสวยงามอยู่ด้านนอก หน้าอุโบสถ เพราะอุโบสถ ปิดประตูลือคฤญแจแน่นหนา ใกล้เคียง กันทางขวามือเป็นวิหารแก้ว ภายในสวยงามมาก เป็นที่เก็บสังขารของหลวงพ่อกษेम อาจารย์สุโก ผู้ซึ่งบูรณะวัดร้าง คือวัดม่วงให้กลับฟื้นคืนมาเป็น ที่รู้จัก และเป็นที่ยินยอมมาท่องเที่ยว เป็นวัดที่มีชื่อเสียงของอ่างทอง เดินเลี้ยวไปทางซ้ายมือหน้าอุโบสถ ส่วนนี้จะเป็นภาพปูนปั้นของ เทพเจ้าไทย เทพเจ้าจีน และบุคคลสำคัญของไทยหลากหลาย มาก อยู่ข้างกำแพงด้านหน้าอุโบสถ ดูแล้วทำให้เกิดจินตนาการ ไปหลายเรื่องหลายราวเกี่ยวกับเทพเจ้าและบุคคลสำคัญ แต่บอก ตรงๆ ว่ารู้จักไม่หมดหรอกครับ ถ้าต้องการจะรู้จักทุกองค์ ต้องเดินอ่านไปช้าๆ เพราะแต่ละองค์จะมีป้ายชื่อบอกไว้ กว่าจะจบ ก็คงใช้เวลาานเกือบครึ่งชั่วโมงกระมัง

หันหลังกลับไปในพื้นที่เดียวกันนี้ จะเป็นแก่งหิน ประดิษฐานเจ้าแม่กวนอิมปูนปั้นสวยงามมาก แต่พวกเราไม่ได้เข้าไปกราบไหว้ เพราะสนใจรูปปั้นที่ชวนมองอยู่ข้างหน้า ซึ่งเป็นจุดเด่นอีกมุมหนึ่งภายในวัด

พื้นที่บริเวณนี้ร่มรื่นด้วยไม้ยืนต้นสูงใหญ่มากมาย เป็นบริเวณที่จัดรูปจำลองปูนปั้นตัวละครในประวัติศาสตร์ไทย ตอนสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำสงครามกับพม่า(แต่จะเป็นสงครามกู้ชาติหรือเปล่านั้นสงสัย) และส่วนหนึ่งเป็นหุ่นจำลองตัวละครในวรรณคดีหลายเรื่อง เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน เรื่องพระเวสสันดร และเรื่องอื่นๆ อีกหลายเรื่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากสำหรับเด็กและเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษา เพราะนอกจากจะเป็นการเที่ยวที่สนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ที่วัดมั่งนี้ถือได้ว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้แห่งหนึ่งในทางพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ไทย และวรรณคดีไทย โดยมีสื่อแบบพิศดารที่น่าสนใจยิ่ง

เดินดูสิ่งเจริญหูเจริญตาทั่ววัดจนรู้สึกเหนื่อย และมีความต้องการได้รับลมเย็นๆ จึงพากันเดินไปที่ศาลากลางน้ำที่ลมพัดเย็นสบายและเป็นแหล่งที่มีทัศนียภาพสวยงามอีกแห่งหนึ่ง มีน้ำพุหน้าขนคพญานาคที่อยู่กลางสระ มองเห็นองค์หลวงพ่อบูใหญ่เป็นฉากหลัง ถ่ายภาพได้สวยงามมาก เพราะจะเห็นเป็นภาพหลวงพ่อบูใหญ่เหมือนกับประดิษฐานอยู่กลางสระสวยงามมาก หลายคนทั้งพวกเราและคนอื่นๆ ยกโทรศัพท์ขึ้นถ่ายภาพกัน มุมไหนมุมนี้ไม่ว่างเว้น

อาจารย์พิภพหายไปสักครู่ก็เดินเข้ามาพร้อมกับคณะพร้อมด้วยถุงผลไม้และแก้วกาแฟ คงกระหายน้ำและหิว จึงแอบไปจัดการให้ท้องหายหิว เพราะในวัดมีร้านค้าอยู่ส่วนหนึ่ง มีขายอาหารหลายอย่างทั้งข้าวแกง ก๋วยเตี๋ยว อาหารตามสั่ง น้ำชากาแฟ เครื่องดื่มสารพัด รวมทั้งผักผลไม้ สิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน และสินค้าอื่นๆ ในท้องถิ่นที่เป็นของฝากของที่ระลึก เราเย็นตากลมในศาลากลางน้ำจนหายเหนื่อย จึงพากันเดินทางกลับกรุงเทพมหานครด้วยความสุขกายสบายใจ เลี้ยวรถเข้าร้านอาหารสวนพุฒหน้าพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เวลาหกโมงกว่าๆ เป็นเวลาอาหารเย็นพอดีครับ ■

- ☐ ต่ออายุสมาชิก เลขที่
- ☐ สมัครสมาชิกใหม่ เลขที่
- ☐ ใบเสร็จรับเงิน เลขที่

ใบสมัครสมาชิการสาธิตวิทยาคาร

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อหน่วยงาน

เลขที่บัตรประชาชน

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

เพื่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูล
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ตำแหน่ง

- ☐ ครู ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ผู้บริหารการศึกษา ☐ ศึกษานิเทศก์
- ☐ คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ☐ นิสิต/นักศึกษา ☐ อื่นๆ

สังกัด

- ☐ สพฐ. ☐ สพป. ☐ สพม. ☐ สอศ. ☐ สช. ☐ กศน. ☐ สกอ.
- ☐ พลจ. ☐ พัฒนาศิลป์ ☐ สพศ. ☐ อปท. ☐ กทม. ☐ อื่นๆ

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่

การสมัครเป็นสมาชิการสาธิตวิทยาคาร

ดังนี้

☐ ต่ออายุสมาชิกเลขที่ ☐ สมัครสมาชิกใหม่

☐ ราย 1 ปี (ราคา 500 บาท)

☐ ราย 2 ปี (ราคา 1,000 บาท)

โดยรับฉบับเดือน ถึง

ชื่อผู้แนะนำ (ถ้ามี)

การชำระค่าสมาชิก

☐ เงินสด บาท

☐ ธนาคาติ สั่งจ่าย ปณ.ศึกษาธิการ ในนาม ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (ใช้ธนาคาติตัวจริงเท่านั้น)

สถานที่จัดส่งวารสารและใบเสร็จรับเงิน

☐ ตามที่อยู่สมัครข้างต้น

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์

--	--	--	--	--

โทรศัพท์/โทรศัพท์เคลื่อนที่

กองบรรณาธิการวารสารวิทยาคาร ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนวารสารวิทยาคาร
วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาให้คงอยู่คู่กับวิชาชีพทางการศึกษาสืบไป

ย่าสามกรอบ

“คุรุชน” ดุลาพิลาป

เขียน ยามรัตติกาล ณ ลานพระแม่ธรณี, สนามหลวง

ธ ผู้ทรง..... สกิดในดวงใจตราบนิจนิรันดร์

• ดุลาพิลาปให้
สยามส่งเสด็จสวรรคต
ไทยเทวทัตทวนธรรม
ชนร่วมตริทากลา

• พสกสุตรำพัน
กษัตริย์สร้างตริทาก

รำพัน ท่อเลย
สู่ฟ้า

ธ ท้าม นาดร

จึงก้าวตามรอยฯ

เมื่อถึงวันเสด็จฟ้า

ปวงประชาจึงก้าวตาม.๓๐๙

กาลเวลาเคลื่อนไปตามปกติ แต่เรารู้สึกไวเหลือเกิน
ในกำหนดการที่เราไม่ปรารถนา

หนึ่งปีแล้ว ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
ของปวงไทย ได้เสด็จพลาจากพลกนิกรของพระองค์

วิทยากรย์ โดย “ย่าสามกรอบ” นั้น ผมตั้งใจ
จะบันทึก **พระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์**
พร้อมบทกวี ที่ได้จารึกไว้ด้วยอารมณ์ ด้วยความรู้สึกแท้ๆ
ณ เวลานั้น ให้เป็นบันทึกร่องรอยประวัติศาสตร์เศร้า
ของพลกนิกรสยาม ตามสภาพจริง!

และในความเป็นจริงแล้ว เรื่องราวพระราชกรณียกิจ
พระราชดำริพระราชดำรัส และพระราชประวัติ ของพระองค์ท่าน
นั้น นับอเนกอนันต์ หลากหลายสาขา ยากที่จะมีใครจะ
บันทึกได้ถ้วนทั่ว

จึงต้องมีหลายหน่วยงาน **จารจารึก**มีคนหลายคน
ร่วมกันบันทึก นี่ยังไม่พูดถึงคำบอกกล่าวเล่าขาน
ยามได้พบสัมผัส สมองงานเฉพาะด้านเฉพาะที่ต่อพระองค์
ด้วยตนเอง อันเป็นความปลาบปลื้มภาคภูมิใจเฉพาะตน
อีกมากมาย

ผมคิดว่าตลอด 70 ปีที่พระองค์ทรงครองราชย์
ครองงาน ครองธรรม นั้น ทรงทำให้โลกต้องหันมามองระบบ
กษัตริย์ด้วยความคิดใหม่

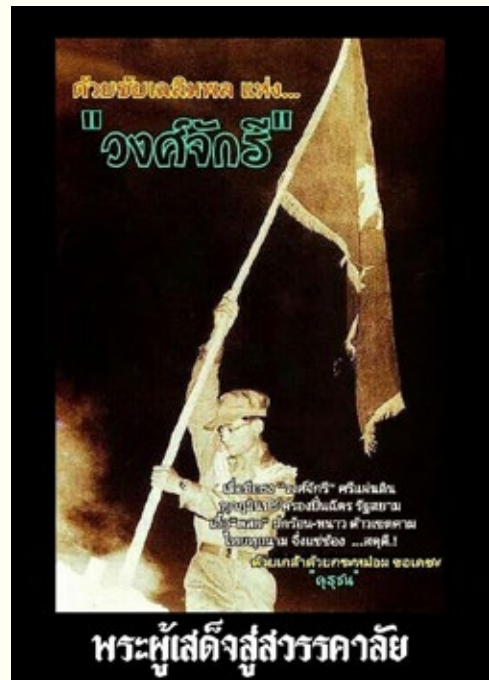
ว่าไหน... **วิถีประชาธิปไตย** บนพื้นฐานแห่ง
ศีลธรรม ความเป็น**เอตทัคคะ** ความรัก - เมตตา - กรุณา
แบบ**วัฒนธรรมไทย** และ**ความคิดสร้างสรรค์** จึงมา
รวมศูนย์อยู่ที่**พระมหากษัตริย์**ในประเทศเล็กๆ ณ อนุชาคนย์
เห็นทีโลกต้องทบทวนกันละครับว่า..... **“ระบบ**
กษัตริย์” จะวิวัฒน์ไปพร้อมโลกใหม่ ได้อย่างไร?

“ระบบประชาธิปไตย” คือทางออกแห่งรัฐชาติ
จริงแท้หรือไม่?

“ศาสนา” และกลไกแห่งคุณธรรมช่วยชะลอหายนะ
ให้กับมนุษยชาติได้ไหม?

และ **“สหประชาชาติ”** หละ.....รณรงค์เรื่องธรรมชาติ
กันมาตั้งเท่าไร ชาติไหนฟังบ้าง?

ชุดที่ 1 วงศ์จักรี และ วิถีทรงงาน

ชุดที่ 2 รักศรัทธา ผ่าน กาลสมัย

ทั้งหมดที่ผมกล่าวมา อยู่ในเส้นทางแห่งรอยพระบาทที่ยาตราไปทั่วไทย อยู่ในสามพันกว่าโครงการพระราชดำริ และอยู่ในพระราชจริยวัตรตลอดพระชนม์ชีพของพระมหากษัตริย์ไทย ที่นานาชาติเรียกพระองค์ว่า.. พระมหากษัตริย์ “ภูมิพล” “King Bhumibol”

ใน Social Media สังคมแห่งการสื่อสารระบบ Digital ทั้ง Line, Facebook, Instagram, Page หรืออินโดกิตตาม สำหรับในเดือนตุลาคม 2560 นี้ ผมจะนำเสนอภาพและบทวีของ “ครูชน” 31 ชุด ใน 31 วัน

แต่ใน “ย่ำสามกรอบ” วิทยากรย์ ด้วยข้อจำกัด “หน้ากระดาษ” ทำให้ผมต้องคัดเลือกเพียง 13 ภาพ เพื่อนำเสนอเป็น King Collection ชุด “กษัตริย์ - ประชา - ครู” นั่นคือ....

ชุดที่ 1 วงศ์จักรี และวิถีทรงงาน

ชุดที่ 2 รักศรัทธา ผ่าน กาลสมัย

ชุดที่ 3 องค์กษัตริย์ กับ อาวุโสครูไทย

ชุดที่ 4 ประชา เทิดไท้ ถวายราชัน

ชุดที่ 3 องค์กษัตริย์ กับ อาวุโสครูไทย

หนังสือเล่มนี้ในพระมหากษัตริย์คุณหาที่สุดมิได้

หนังสือเล่มนี้ในพระมหากษัตริย์คุณหาที่สุดมิได้

ชุดที่ 4 ประชา เกิดไท่ ถวายราชัน

หนังสือเล่มนี้ในพระมหากษัตริย์คุณหาที่สุดมิได้

เพียงแค่นี้ **วิทยากรย์** วารสารประวัติศาสตร์แห่งวิชาชีพรู ที่มีอายุ 116 ปี ตั้งแต่รัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา และจะย่าง 117 ปี ในเดือนพฤศจิกายนนี้แล้วนั้น จักมีร่องรอยแห่งพระมหากษัตริย์ ผู้ยิ่งใหญ่ของโลกไว้เป็นศิริมงคลสู่ครูรุ่นลูกหลานต่อไป.

HOTLINE - สายตรง

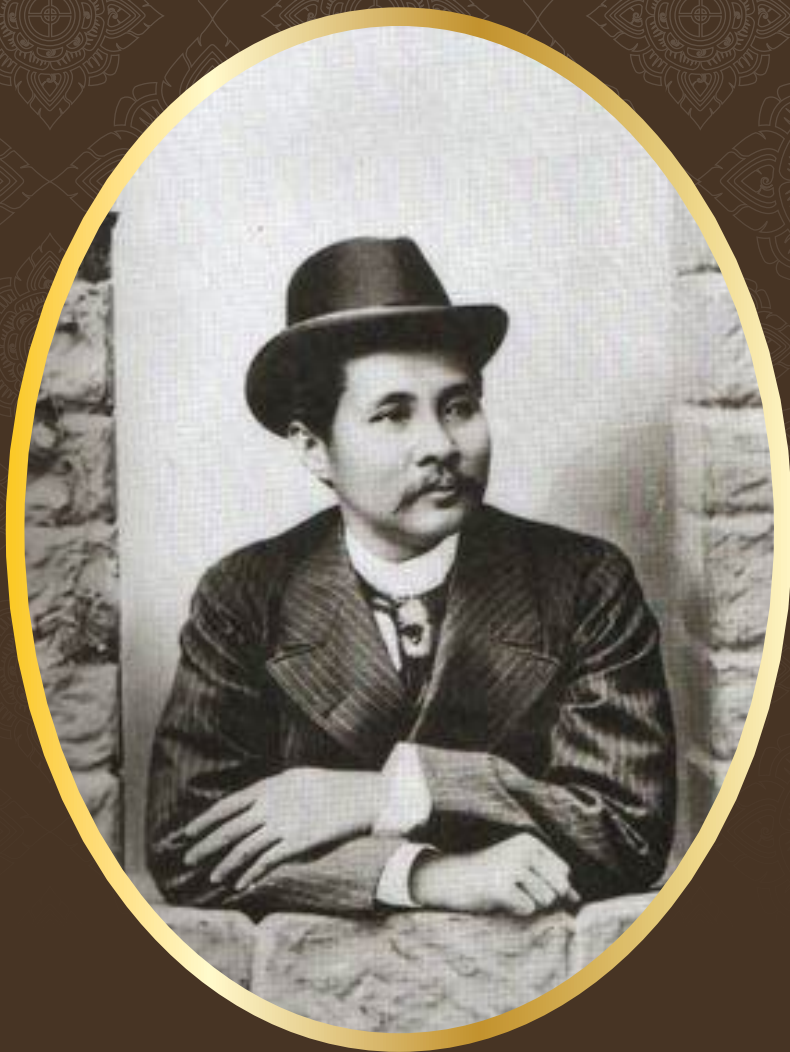

WORLD TEA(HERS)' DAY

วันครูโลก (World Teachers' Day)

ได้กำหนดขึ้นจากผลการประชุมสัมมนาทางการศึกษานานาชาติ
ขององค์การยูเนสโก เมื่อ พ.ศ. 2537 เพื่อประกาศยกย่องครู
ให้เป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา ให้มีความเจริญก้าวหน้า
และเป็นผู้ที่ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์

วันปิยมหาราช

23 ตุลาคม

เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5
สมเด็จพระปิยมหาราช

ราคา 50 บาท